

අතිධම්මපිටකයෙහි

10 වන ග්‍රන්ථය

සමකප්‍රකරණ

දළිතිය භාගය (1)

ලබ්‍ධා ධෙඤ්ඤා මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
භික්‍ෂු මාකඩවර ශ්‍රී ජේවන පරිවෙණාධිපති
සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සභානායක රාජකීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධම්සකන්ධ ජේවන කරභමිපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 49 (i)

The Tenth Book in the
Abhidhamma-Pitaka

10

YAMAKAPPAKARANA(II-1)

With the Sinhala translation by
Venerable Pandit Karahampitigoda
Sri Dhammakkhandha Rewata Sumanasāra Thera
The Chief High Priest of the Province of Four Korals
and
The Principal of Sri Rewata Pirivena, Makadawara Hingula

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
මවුනට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්හත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැඟීම ය.

සැම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිඳිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සර්වඥ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුල ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ වීත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුල
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළේවා !

බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !

ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"

(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමානය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය

මෝහ නිමිථ විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සච්ඡෙදනා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,

සමීන්ද රණසිංහ.

2009.06.28

අභිධම්ම පිටකෙ
සමකප්පකරණං
දුතියො භාගො (1)

අභිධම්මපිටකයෙහි
සමකප්පකරණං
ද්විතිය භාගය (1)

**“තරාගතපසවේදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි”**

(අධගුණකරනිකාය, ඝිකනිපාත - භරණ්ඩුවගග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළු පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:13 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

ප මු න CONTENTS

				82
සංස්කාරක නිවේදනය	xvii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xix
සංකීර්ණ නිරූපණය	xxi
සංඥාපනය	xxiii-xxiv
පාළි භෝගිය	xxv
විසය සූචි	xxvii-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-799
ශෝධනායක දූතිය	801
ප්‍රකාශනයේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	803

සංස්කාරක නිවේදනය

දෙදහස් පන්සිය වැනි බුද්ධාර්ථිචාර්ණ වර්ෂය අනුසමරණය සඳහා පුරාබ්ධ සත්කායාභියන් කෙරෙහි අතිශයින් දුර්ඝටිත වූයේ බුදුරදුන්ගේ ආභව වචන වූ ත්‍රිපිටක පාළිය සංශෝධන කොට සියබසින් තබාලීම යැ. මේ කායචාර්ණ නිර්වහණය පිණිස පත්කරන ලද පරිවෘත මණ්ඩල හා සංස්කාරක මණ්ඩල ගෙන කියැයුතු දැ සියල්ල මුලින් මුද්‍රණය වූ ග්‍රන්ථයන්හි සංස්කාරක නිවේදනවලදී පළකොට ඇත. තවද ත්‍රිපිටක සමාදාන මණ්ඩලය විසින් මුල් අවස්ථායෙහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සියල්ල කාණ්ඩ දෙපනය (52) කින් යුක්ත කොට මුද්‍රණය කළ මැනවැයි සලකන කරන ලද්දේය. ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක පරිවෘද්ධ ප්‍රමාණයද සැලකීමෙනි. යමනපාකරණයෙහි ප්‍රථම භාගය "මූල - බන්ධ - ආයතන ධාතු - සච්ච" යන යමක පණ්ඩිතය සංග්‍රහ කොට මුද්‍රිත විය. සංඛාරාදී ඉතිරි යමක පස ද්විතීය භාගය වශයෙන් සලකන ලද නමුදු මුද්‍රණ අවස්ථාවට පැමිණ එය ප්‍රමාණයෙන් විශාල වනබව පෙනුණු හෙයින් "සංඛාර - අනුශය - වික්ඛ - ධම්ම" යන යමක වතුකය ද්විතීය භාගයෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩය වශයෙන් නිමැවැත්වීමට සිදුවිය. ඉන්ද්‍රිය යමකය මෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය වශයෙන් මුද්‍රණය වන්නේය.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි එකුත්පන්ස් (49) වැනි ග්‍රන්ථය වූ යමකපාකරණ ද්විතීය භාගය අභිධම්මපිටකයෙහි නව වැනි ග්‍රන්ථය වෙයි. එය සියබසට නඟාලීම සඳහා පවරා දෙන ලද්දේ රාජකීය පණ්ඩිත මිත්ස්සේ ගුණසිරි සඬ්චරියන් වහන්සේට යැ. එහෙත් පරිවෘත කායාභිය නිසි පරිදි සිදුවූයේ නැත. උන්වහන්සේගේ හදිසි අභාවය නිසා පෙළ සංස්කාරණය කිරීම හා සිංහල අනුවාදය ද ත්‍රිපිටක සමාදාන මණ්ඩලය වෙත පැවැරිණ. එහෙයින් සමාදාන මණ්ඩලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයකු වන හිඟුල, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණාධිපති සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සභානායක ධූරිණ ශ්‍රී ධම්මකන්ධ රෙවත රාජකීය පණ්ඩිත කරහමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සඬ්චරියන් වහන්සේ විසින් සපුරා සියබසට නඟන ලද්දේය. ත්‍රිපිටකයෙහි හා විශේෂයෙන් අභිධම්මපිටකයෙහි ද පෙරදිග භාෂාශාස්ත්‍රානුකරයෙහි ද කළ පරිවය ඇති නායක සඬ්චරියන් වහන්සේ මෙහි පරිවෘත කායාභිය මැනවින් කර ඇතිබව පැවැසිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති තැන්පත් ශ්‍රීමත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය ඩී. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ඩබ්ලිව්. ඇම්. ටී. බණ්ඩා මැතිතුමාණන් ඇතුළු සංස්කෘතික කායාභියාද ද කිසර මුද්‍රණාධිකාරීහු ද මේ සඳහා උපසාහිතය වූ හැම සුද්ධි ද මෙම ධම්මකයක කුශලයෙන් සුභාගී වෙන්වා' යි ආශංසනය කරමිනි.

මේ වගට,

1987 නොවැම්බර් මස
10 වැනි දින
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ.

ලබ්‍රහම ලඛකානඤ්ඤ
මහානායකසඬ්චරි
ත්‍රිපිටක සමාදානමණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සංස්කාරක.

සංකේත නිරූපණය

- සි.මු. - සිහලකරවුණු යමකප්පකරණ
- සයා - තායානකර මුද්දින යමකප්පකරණ
- ම.ජ.සං - මරමමජ්ඣසංගිතියා සොධිත යමකප්පකරණ
- අට්ඨකපා - පඤ්චප්පකරණට්ඨකපා
- PTS - PALITEXT SOCIETY YAMAKAPPAKARANA

සංඥාපනය

යමක ප්‍රකරණයෙහි දැව්ව යමකයන් පිළිබඳ නයවිභාගාදී කිවයුතු දෑ ප්‍රථමභාග සංඥාපනයෙහි ලා කියන ලද්දේ යැ. මේ ග්‍රන්ථයෙහි සඬගාභීත වූ සඬඛාරයමක යැ අනුසය යමක යැ වික්‍රයමක යැ ධම්මියමක යැ යන වතුර්විධ යමකයන් පිළිබඳ විස්තර විභාග ද එය බලා දන්නා යැ. විශේෂ වූ කිහිප තැනක් මෙහි දක්වාලමහ.

බන්ධයමකාදියෙහි මෙන් ධම්මුද්දෙසයට අනතුරු වැ පදසොධනය නො අරඹා පළමු ටැ සඬඛාර විභාග කොට දක්වා ඉක්බිති පදසොධන වාරය ඇරැඹීම සඬඛාර යමකයෙහි දක්නා විශේෂයෙකි. මෙහි 'සඬඛාර' නම් කායසඬඛාර යැ වච්ඡඬඛාර යැ වික්‍රසඬඛාර යැ යන මොහු යි. ඔවුනතුරෙහි:

'කායසඬඛාර' යනු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතයට නම්. කරජකයින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය නිපදවනු ලබන හෙයින් ඒ කායසඬඛාර නම් වෙයි. ඒ කීහ වුළුවෙදලා සූත්‍රයෙහි: "අසසාසපසසාසා බො ආවුසො වීසාඛ කායිකා. එතෙ ධම්මා කායපට්ඨානා" යි. 'වච්ඡඬඛාර' යනු විතර්ක විචාරයනට නම්. පළමු මැ විතර්කවිචාර කොට පසු වැ වාග්හෙද කරන හෙයින් විතර්කවිචාර 'වච්ඡඬඛාර' යි කියනු ලැබෙයි. එය කීහ වුළුවෙදලායෙහි "පුබ්බෙව බො ආවුසො වීසාඛ විතකෙකඤ්ඤා විචාරෙණා පච්ඡා වාචං භිත්තං තසමා විතකකවිචාරා 'වච්ඡඬඛාරො' යි. "වික්‍රසඬඛාර" යනු සංඥා වෙදනා දෙකට ද විතර්කවිචාර හැර හැම විත්ත-සම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයනට ද නම්. සංඥා හා වෙදනා හා මෙ දෙක චෛත-සිකයෝ යැ. ඔහු විත්තප්‍රතිබද්ධ හෙයින් 'වික්‍රසඬඛාර' නම් වෙති. එය කීහ වුළුවෙදලායෙහි: "ස ඤායා ව වෙදනා ව චෛතසිකා. එතෙ ධම්මා වික්‍රසපට්ඨානා තසමා ස ඤායා ව වෙදනා ව වික්‍රසඬඛාරො" යි "යපෙණා විතකකවිචාරෙ සබ්බෙපි වික්‍රසමපයුක්තකා ධම්මා වික්‍රසඬඛාරො" යනු සඬඛාරයමක යි.

'අනුසය' යනු අප්‍රභිණ වැ සන්තානගත වැ සිටුනා කාමරාග යැ පටිස යැ මාන යැ දිට්ඨි යැ විචිකිච්ඡා යැ භවරාග යැ අවිජ්ජා යැ යන සප්තවිධ ක්ලේශධර්මයනට නම්. අප්‍රභිණ වැ සන්තානයෙහි සයනය කරන අඤ්ඤා මහු අනුසය නම් වෙති. අනුරූප කාරණ ලැබූ නැගී සිටීම අනුසය සචරූප යි. අනුසය ධර්මයෝ වික්‍රසමප්‍රයුක්තයෝ යැ. එකාන්ත අකුල ධර්ම වෙති. ඔවුනතුරෙහි දිට්ඨි විචිකිච්ඡා දෙක සෝචන් මහින් ද කාමරාග පටිස දෙක අනගුමි මහින් ද මාන භවරාග අවිජ්ජා තුන රහත් මහින් ද ප්‍රභාතවාස වෙති.

අනුසය යමක පාළියෙහි අනුලෝමනයෙහි “දව්‍යකං පුග්ගලානං” යන තන්හි සොකාපනය සකදගාමී පුද්ගලයෝ දෙදෙනා ද “තිණණං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුටුප්පන සොකාපනය සකදගාමී කිදෙනා ද “චතුකකං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුටුප්පන සොකාපන්න සකදගාමී අනාගාමී පුද්ගලයෝ සතර දෙනා ද ගතයුතු වෙති. පටිලෝමනයෙහි “දව්‍යකං පුග්ගලානං” යන තන්හි අනාගාමී අරහත්‍යා දෙදෙනා ගත යුක්තාහ. පච්ඡනවාරයෙහි “අට්ඨමකො”යි සොකාපනයේ මාර්ගයෙහි සිටි පුද්ගලයා කියනු ලැබෙයි. අර්හත්ඵලස්ථ පුද්ගල අග්‍රදක්ෂිණාර්හ බැවින් ප්‍රථම පුද්ගල වේ.

උප්පන්නං: විකායමකයෙහි උප්පන්නාප්පජ්ජමාන වාරයෙහි “උප්පාදකඛණං උප්පානනිකොච උප්පජ්ජමානකොච” යන තන්හි ‘උප්පානනං’ යනු උත්පාදකමඬ්ඬ සිතට ද උත්පාදයට පැමිණ නිරුද්ධ නො වූ සිතට ද නම්.

උප්පජ්ජමානං ඛණං: අභික්ඛන්‍යකාලවාරයෙහි “උප්පජ්ජමානං ඛණං” යනු උත්පාදක්ෂණය යි. එහි උත්පාදක්ෂණය උත්පද්‍යමාන නොවතුයු උත්පාද්‍යමාන වික්තයාගේ ක්ෂණය වන බැවින් ‘උත්පාදක්ෂණය’ යි කියන ලදී.

“ඛණං විනික්ඛන්‍යකං අභික්ඛන්‍යකාලං” යනු නොබෝකල්හි ඉක්ම ගිය යන අරුති. උපද්‍යා සිත උත්පාදක්ෂණය ඉක්මවා අභික්‍රාන්තකාල සංඛ්‍යාවට යෙයි.

ධම්මයමක පටිත්ථමහාවාරයෙහි “උප්පජ්ජන්ති නිරුප්පන්ති” යන මෙහි උත්පාදනිරෝධයෙහි කුශලාකුශල ධර්මයෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රවෘත්ති කාලයෙහි මැ ලැබෙති. ව්‍යුති ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි නො ලැබෙත්. අව්‍යාකාත ධර්මයෝ ප්‍රවෘත්තියෙහි ද ව්‍යුතියෙහි ද ප්‍රතිසන්ධියෙහි ද යි තුන් කල්හි මැ ලැබෙත්. ධම්මයමකයෙහි පරිඤ්ඤාවාරය භාවනාවාර නම් වේ.

කරහම්පිට්ඨොධි සුමනසාර
භිභුල, මාකධවර, රෙවත පරිවෙණාධිපති,
සතර කෝරළ මහදිසාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිර,

රෙවත පිරිවෙන,
මාකධවර.
භිභුල.
1987. 11. 07.

THE PALI ALPHABET IN SINHALA CHARACTERS VOWELS

ආ අ ආ ඉ ටි උ ඌ ට් ඔ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤña			
ටpa	ඨtha	ඳda	පdha	ණṇa			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ලla	ඞṅa
කka	කkaḥ	කිki	කිḥi	කුku	කුkū	කෙke	කෙaḥe
ඛkha	ඛkhaḥ	ඛිkhi	ඛිḥi	ඛුkhu	ඛුkhū	ඛෙkhe	ඛෙaḥe
ගga	ගgaḥ	ගිgi	ගිḥi	ගුgu	ගුgū	ගෙge	ගෙaḥe

CONJUNCT- CONSONANTS

[illegible]

38 3 1 1 0 0 0

යමකපපකරණ - ද්විතියා භාගයා

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවකයා

6. සඳ්ධාරයමක 2 - 117

1. පඤ්ඤානි උදෙසාවාරො	2-5
පදසොධනවාරො	3
පදසොධනමුලවකභවාරො	5
සුඤ්ඤිකාරවාරො	5
2. පණ්ණානි නිදෙසවාරො	6-13
පදසොධනවාරො	7
පදසොධනමුලවකභවාරො	11
සුඤ්ඤිකාරවාරො	15
3. පවති උපාදවාරො	14-55
පච්චුප්පනවාරො	21
අනාගතවාරො	33
අතීතවාරො	55
4. පවති නිරොධවාරො	56-93
පච්චුප්පනවාරො	61
අතීතවාරො	61
පච්චුප්පනනාතීතවාරො	77
පච්චුප්පනනානාගතවාරො	85
අතීතනාගතවාරො	93
5. උපාදනිරොධවාරො	94-117
පච්චුප්පනවාරො	97
අතීතවාරො	99
අනාගතවාරො	105
පච්චුප්පනනාතීතවාරො	107
පච්චුප්පනනානාගතවාරො	115
අතීතනාගතවාරො	117
පටි ඤ්ඤාවාරො	117

විසය සූචි

7. අනුසය යමක 118 - 599

උපකන්ධිකානවාරො .. 118 - 119

1. අනුසයවාරො	120 - 211
අනුලොමපුග්ගලොකාස	165
පටිලොමාවකාස	187
පටිලොමපුග්ගලොකාස	211
2. සානුසයවාරො	212 - 307
අනුලොමපුග්ගල	221
අනුලොමඛකාස	237
අනුලොමපුග්ගලොකාස	257
පටිලොමපුග්ගල	265
පටිලොමඛකාස	279
පටිලොමපුග්ගලොකාස	307
3. පජනනවාරො	308 - 393
අනුලොමපුග්ගල	313
අනුලොමාවකාස	325
අනුලොමපුග්ගලොකාස	337
පටිලොමපුග්ගල	349
පටිලොමඛකාස	363
පටිලොමපුග්ගලොකාස	393
4. පටිඤ්ඤවාරො	394 - 481
අනුලොමපුග්ගල	399
අනුලොමඛකාස	413
අනුලොමපුග්ගලොකාස	425
පටිලොමපුග්ගල	437
පටිලොමඛකාස	451
පටිලොමපුග්ගලොකාස	481
5. පභිනවාරො	482 - 561
අනුලොමපුග්ගල	489
අනුලොමඛකාස	503
අනුලොමපුග්ගලොකාස	521
පටිලොමපුග්ගල	529
පටිලොමඛකාස	543
පටිලොමපුග්ගලොකාස	561

විෂය සූචි

6. උපාජනවාරො	562 - 563
7. ධාතුපුට්ඨවාරො	564 - 581
8. ධාතුචික්ඛජනවාරො	582 - 599

8. විෂයමංක 600 - 667

1. උද්දසවාරො	600 - 631
--------------	----	----	-----------

සුභලවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො	..	601
උපාදුපනනවාරො	..	601
නිරොධුපනනවාරො	..	601
උපාදවාරො	..	603
නිරොධවාරො	..	605
උපාදනිරොධවාරො	..	605
උපාජමාන න නිරොධවාරො	..	607
නිරුජ්ඣිමානුපනනවාරො	..	607
උපනනුපාදවාරො	..	609
අභිකානාගතවාරො	..	609
උපනනුපාජමානවාරො	..	609
නිරුඤ්ඤ නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	609
අභිකානාකාලවාරො	..	611

ධම්මවාරො

උපාද නිරොධකාලසමෙහදවාරො	..	611
උපාදුපනනවාරො	..	611
නිරොධුපනනවාරො	..	611
උපාදවාරො	..	613
නිරොධවාරො	..	615
උපාදනිරොධවාරො	..	615
උපාජමාන නිරොධවාරො	..	615
උපාජමානුපනනවාරො	..	617
නිරුජ්ඣිමානුපනනවාරො..	..	617
උපනනුපාදවාරො	..	617
අභිකානාගතවාරො	..	619
උපනනුපාජමානවාරො	..	619
නිරුඤ්ඤ නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	619

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවක

අතිකතනකාලවාරො	619
උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	621
උපාද්ධපානවාරො	621
නිරොධපානවාරො	621
උදෙසවාරො	623
නිරොධවාරො	623
උපාදනිරොධවාරො	625
උපාද්ධපාන න නිරොධවාරො ..	625
උපාද්ධපානපානවාරො ..	627
නිරුක්තිමානුපානවාරො ..	627
උපානුපාදවාරො	627
අතිකතනකාලවාරො	629
උපානුපාද්ධපානවාරො	629
නිරුක්ති නිරුක්තිමානවාරො ..	629
සරාගාදිපදම්සකවාරො	631
කුසලාදිපදම්සකවාරො	631
2. නිරුක්තිවාරො	632 - 667

සුගතවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	633
උපාද්ධපානවාරො	633
නිරොධපානවාරො	635
උපාදවාරො	637
නිරොධවාරො	639
උපාදනිරොධවාරො	641
උපාද්ධපාන න නිරොධවාරො ..	641
උපාද්ධපානපානවාරො	641
නිරුක්තිමානුපානවාරො	643
උපානුපාදවාරො	643
අතිකතනකාලවාරො	645
උපානුපාද්ධපානවාරො	645
නිරුක්ති නිරුක්තිමානවාරො ..	645
අතිකතනකාලවාරො	647

ධම්මවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	647
උපාද්ධපානවාරො	649

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවක

නිරෝධප්‍රපාතනවාරො	649
උපාදවාරො	651
නිරොධවාරො	653
උපාදනිරොධවාරො	655
උපාජ්ජමාන න නිරොධවාරො	655
උපාජ්ජමානුප්‍රපාතනවාරො	655
නිරුජ්ඣිමානුප්‍රපාතනවාරො	657
උපනනුපාදවාරො	657
අභිනානාගතවාරො	659
උපනනුපාජ්ජමානවාරො	659
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣිමානවාරො	659
අතික්ක නිකාලවාරො	661

සුගලධම්මවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙදවාරො	661
උපාදුප්‍රපාතනවාරො	661
නිරොධප්‍රපාතනවාරො	663
උපාදවාරො	665
නිරොධවාරො	667
සරාගාදිපදමිසසකවාරො	667
කුසලාදිපදමිසසකවාරො	667

9. ධම්මයමකං 668 - 799

1. පණ්ණසකි උදෙසවාරො	668 - 673
පදසොධනවාරො	669
පදසොධනමූලවක්කවාරො	671
සුඤ්චිමෙවාරො	671
සුඤ්චිමෙමූලවක්කවාරො	673
2. පණ්ණසකි නිදෙසවාරො	674 - 681
පදසොධනවාරො	675
පදසොධනමූලවක්කවාරො	677
සුඤ්චිමෙවාරො	679
සුඤ්චිමෙමූලවක්කවාරො	681
3. උපාදවාරො	682 - 719
අභිතවාරො	695

විසය සූචි

විසයානි

පිටුව

අනාගතවාදය	..	703
පවුල්පානනානිකවාදය	..	707
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	713
4. නිරෝධවාදය	..	720 - 759
පවුල්පානනවාදය	..	729
අනිකවාදය	..	735
අනාගතවාදය	..	741
පවුල්පානනානිකවාදය	..	747
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	753
අනිකානාගතවාදය	..	759
5. උපාදිනිරෝධවාදය	..	760 - 797
පවුල්පානනවාදය	..	767
අනිකවාදය	..	773
අනාගතවාදය	..	779
පවුල්පානනානිකවාදය	..	785
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	793
අනිකානාගතවාදය	..	797
භාවනාවාදය	..	799

අතිශයමමයවිවේක
සමක ප්‍රසාරණ.

සමකප්පකරණං

නමො නසස භගවතො අර්හතො සමොසමුද්ධස්ස

6. සඬ්ඛාරයමකං

1. පඤ්ඤානභි උදෙදසවාරො

තයො සඬ්ඛාරා:- කායසඬ්ඛාරො, වච්ඡසඬ්ඛාරො, විතකසඬ්ඛාරොති.
අසාසපසාසා කායසඬ්ඛාරො, විතකකච්චාරො වච්ඡසඬ්ඛාරො, සංඤ්ඤා
ව චෙදනා ව විතකසඬ්ඛාරො, යපෙසවා විතකකච්චාරෙ සබ්බෙඨි
විතකසමුප්පත්තකා ධම්මා විතකසඬ්ඛාරො.

1. කායො කායසඬ්ඛාරො, කායසඬ්ඛාරො කායො.
2. වච්චි වච්ඡසඬ්ඛාරො, වච්ඡසඬ්ඛාරො වච්චි.
3. විතනං විතකසඬ්ඛාරො, විතකසඬ්ඛාරො විතනං (අනුලොමං).
4. න කායො න කායසඬ්ඛාරො, න කායසඬ්ඛාරො න කායො.
5. න වච්චි න වච්ඡසඬ්ඛාරො, න වච්ඡසඬ්ඛාරො න වච්චි.
6. න විතනං න විතකසඬ්ඛාරො, න විතකසඬ්ඛාරො න විතනං (පච්චිනීකං).

පදසොධනවාරො.

7. කායො කායසඬ්ඛාරො, සඬ්ඛාරො වච්ඡසඬ්ඛාරො.
8. කායො කායසඬ්ඛාරො, සඬ්ඛාරො විතකසඬ්ඛාරො.
9. වච්චි වච්ඡසඬ්ඛාරො, සඬ්ඛාරො කායසඬ්ඛාරො.

සමකප්‍රකරණය

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6. සංස්කාරයමකය

1. ප්‍රඥප්ති උද්දේශවාරය

සංස්කාරයෝ තිදෙනෙකි: කායසංස්කාර යැ, වාක්සංස්කාර යැ,
චිත්තසංස්කාර යි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝ කායසංස්කාර යැ. විතර්ක
විචාරයෝ වාක්සංස්කාර යැ. සංඥාව ද වේදනාව ද චිත්තසංස්කාර යැ.
විතර්කවිචාරයන් තබා සිත හා යෙදුණු සියලු මැ ධර්මයෝ චිත්ත
සංස්කාර යි.

1. කාය කායසංස්කාර වේ ද, කායසංස්කාරය කාය වේ ද.
2. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය වාක් වේ ද.
3. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වේ ද.
(අනුලෝම යි)
4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, කායසංස්කාර
නො වූයේ කාය නො වේ ද.
5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර
නො වූයේ වාක් නො වේ ද.
6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්ත
සංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යක්ෂික යි)

පදශෝධනවාර යි.

7. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද.
8. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර
වේ ද.
9. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර
වේ ද.

10. වචි වචිසභිබ්බොරො, සභිබ්බොරො චිත්තසභිබ්බොරො.
11. චිත්තං චිත්තසභිබ්බොරො, සභිබ්බොරො කායසභිබ්බොරො.
12. චිත්තං චිත්තසභිබ්බොරො, සභිබ්බොරො වචිසභිබ්බොරො (අනුලොමං).
13. න කායො න කායසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න වචිසභිබ්බොරො.
14. න කායො න කායසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න චිත්තසභිබ්බොරො.
15. න වචි න වචිසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න කායසභිබ්බොරො.
16. න වචි න වචිසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න චිත්තසභිබ්බොරො.
17. න චිත්තං න චිත්තසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න කායසභිබ්බොරො.
18. න චිත්තං න චිත්තසභිබ්බොරො, න සභිබ්බොරො න වචිසභිබ්බොරො (පච්චන්තිකං)

පදසොධනමූලවක්ඛානවාරො.

19. කායසභිබ්බොරො වචිසභිබ්බොරො, වචිසභිබ්බොරො කායසභිබ්බොරො.
20. කායසභිබ්බොරො චිත්තසභිබ්බොරො, චිත්තසභිබ්බොරො කායසභිබ්බොරො.
21. වචිසභිබ්බොරො චිත්තසභිබ්බොරො, චිත්තසභිබ්බොරො වචිසභිබ්බොරො (අනුලොමං).
22. න කායසභිබ්බොරො න වචිසභිබ්බොරො, න වචිසභිබ්බොරො න කායසභිබ්බොරො.
23. න කායසභිබ්බොරො න චිත්තසභිබ්බොරො, න චිත්තසභිබ්බොරො න කායසභිබ්බොරො.
24. න වචිසභිබ්බොරො න චිත්තසභිබ්බොරො, න චිත්තසභිබ්බොරො න වචිසභිබ්බොරො (පච්චන්තිකං).

සුද්ධසභිබ්බොරවාරො.

පඤ්ඤානතිලකොද්දසවාරො නිට්ඨිකො.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.

11. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

12. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

15. වාක් නො වූයේ වාක් සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යානික යි)

පදසංඛ්‍යාමුලවක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යානික යි)

ඉද්ධසංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්ති උද්දෙශවාර නිමි.

2. පණ්ණාසක නිදද්දසමාරො

1. කායො කායසංඛාරොති: නො. කායසංඛාරො කායොති: නො.

2. චරී චරීයංඛාරොති: නො. චරීයංඛාරො චරීති: නො.

3. වික්ඛං වික්ඛසංඛාරොති: නො. වික්ඛසංඛාරො වික්ඛනාති: නො. (අනුලොමං).

4. න කායො න කායසංඛාරොති: කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව කායො, න ච කායසංඛාරො. න කායසංඛාරො න කායොති: කායො න කායසංඛාරො, කායො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව කායො න ච කායසංඛාරො.

5. න චරී න චරීයංඛාරොති: චරීයංඛාරො න චරී, චරී සංඛාරො. චරීංඤ්ඤි චරීයංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව චරී. න ච චරීයංඛාරො. න චරීයංඛාරො න චරීති: චරී න චරී සංඛාරො, චරී. චරීංඤ්ඤි චරීයංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව චරී න ච චරීයංඛාරො.

6. න වික්ඛං න වික්ඛසංඛාරොති: වික්ඛසංඛාරො න වික්ඛං, වික්ඛසංඛාරො. වික්ඛංඤ්ඤි වික්ඛසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව වික්ඛං, න ච වික්ඛසංඛාරො. න වික්ඛසංඛාරො න වික්ඛනාති: වික්ඛං න වික්ඛසංඛාරො, වික්ඛං. වික්ඛංඤ්ඤි වික්ඛසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව වික්ඛං, න ච වික්ඛසංඛාරො. (පච්චනිකං)

පදසොධනවාරො.

7. කායො කායසංඛාරොති: නො. සංඛාරො චරීයංඛාරොති: චරීයංඛාරො සංඛාරො චෙව චරීයංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරො සංඛාරො, න චරීයංඛාරො¹.

1. අවසෙසා සංඛාරො න චරීයංඛාරො, - ඡෙසං.

2. ප්‍රඥප්ති නිර්දේශවාරය

1. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. කායසංස්කාරය කාය වෙයි යත්: නැති.

2. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය වාක් වෙයි යත්: නැති.

3. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්සේ කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වෙයි යත්: කාය කායසංස්කාර නො වේ, කාය යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්සංස්කාරය වාක් නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වෙයි යත්: වාක් වාක්සංස්කාර නො වේ, වාක් වෙයි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ.

6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ. චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වෙයි යත්: චිත්තය චිත්තසංස්කාර නො වේ, චිත්ත යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යානික යි)

පදශොධනවාර යි.

7. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය සංස්කාර වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වෙයි, සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ.

8. කායො කායසංඛාරොති : නො. සංඛාරා විත්තසංඛාරොති : විත්තසංඛාරො සංඛාරො ටෙව විත්තසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න විත්තසංඛාරො.

9. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : නො. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො ටෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න කායසංඛාරො.

10. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : නො. සංඛාරා විත්තසංඛාරොති : විත්තසංඛාරො සංඛාරො ටෙව විත්තසංඛාරො ච අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න විත්තසංඛාරො.

11. විත්තං විත්තසංඛාරොති : නො. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො ටෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා න කායසංඛාරො.

12. විත්තං විත්තසංඛාරොති : නො. සංඛාරා වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො සංඛාරො ටෙව වච්චිසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වච්චිසංඛාරො. (අනුලොමං)

13. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න ටෙව කායො න ච කායසංඛාරො. න සංඛාරා න වච්චිසංඛාරොති ආමන්තං.

14. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න ටෙව කායො, න ච කායසංඛාරො න සංඛාරා න විත්තසංඛාරොති : ආමන්තං.

15. න වච්චි න වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො න වච්චි, වච්චිසංඛාරො. වච්චිංඤ්ඤි වච්චිසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න ටෙව වච්චි න වච්චිසංඛාරො. න සංඛාරා න කායසංඛාරොති : ආමන්තං.

8. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද යත් : චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වෙයි. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, චිත්තසංස්කාර නො වේ.

9. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. චිත්තසංස්කාර නො වේ.

11. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වෙයි යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

12. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කාය සංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යන : එසේ යි.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

15. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

16. න වචී න වචීසකුබාරොති: වචීසකුබාරො න වචී, වචීසකුබාරො. වචීඤ්ච වචීසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වචී, න ව වචීසකුබාරො. න සකුබාරා න චිත්තසකුබාරොති: ආමන්තා.

17. න චිත්තං න චිත්තසකුබාරොති: චිත්තසකුබාරො න චිත්තං, චිත්තසකුබාරො. චිත්තඤ්ච චිත්තසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව චිත්තං, න ව චිත්තසකුබාරො. න සකුබාරා න කායසකුබාරොති: ආමන්තා.

18. න චිත්තං න චිත්තසකුබාරොති: චිත්තසකුබාරො න චිත්තං, චිත්තසකුබාරො. චිත්තඤ්ච චිත්තසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව චිත්තං, න ව චිත්තසකුබාරො. න සකුබාරා න වචීසකුබාරොති: ආමන්තා. (පච්චන්තිකං)

පදසොධන මූලවක්කවාරො.

19. කායසකුබාරො වචීසකුබාරොති: නො. වචීසකුබාරො කායසකුබාරොති: නො.

20. කායසකුබාරො චිත්තසකුබාරොති: නො. චිත්තසකුබාරො කායසකුබාරොති: නො.

21. වචීසකුබාරො චිත්තසකුබාරොති: නො. චිත්තසකුබාරො වචීසකුබාරොති: නො. (අනුලොමං)

22. න කායසකුබාරො න වචීසකුබාරොති: වචීසකුබාරො න කායසකුබාරො, වචීසකුබාරො. කායසකුබාරඤ්ච වචීසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව කායසකුබාරො, න ව වචීසකුබාරො. න වචීසකුබාරො න කායසකුබාරොති: කායසකුබාරො න වචීසකුබාරො, කායසකුබාරො. වචීසකුබාරඤ්ච කායසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වචීසකුබාරො, න ව කායසකුබාරො.

23. න කායසකුබාරො න චිත්තසකුබාරොති: චිත්තසකුබාරො න කායසකුබාරො, චිත්තසකුබාරො. කායසකුබාරඤ්ච චිත්තසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව කායසකුබාරො, න ව චිත්තසකුබාරො. න චිත්තසකුබාරො න කායසකුබාරොති: කායසකුබාරො න චිත්තසකුබාරො, කායසකුබාරො. චිත්තසකුබාරඤ්ච කායසකුබාරඤ්ච යපෙඤා අවසෙසා න වෙව චිත්තසකුබාරො, න ව කායසකුබාරො.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂික යි)

සද්ධොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. කායසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ. කායසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද යත් : චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර නො වෙයි, චිත්තසංස්කාර යි. කායසංස්කාර ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද යත් : කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නො වෙයි, කායසංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

24. න වර්ජිතොරො න වික්කසකිංකරොති : වික්කසකිංකරො න වර්ජිතොරො, වික්කසකිංකරො. වර්ජිතොරොඤ්ච වික්කසකිංකරොඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙව වර්ජිතොරො, න ච වික්කසකිංකරො. න වික්කසකිංකරො න වර්ජිතොරොති : වර්ජිතොරො න වික්කසකිංකරො, වර්ජිතොරො. වික්කසකිංකරොඤ්ච වර්ජිතොරොඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙව වික්කසකිංකරො, න ච වර්ජිතොරො. (පටිඨනීකං)

සුද්ධසකිංකරො.

පණණතනිනිදෙදසවාරො නිට්ඨිනො.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද යත්: චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාරය ද චිත්තසංස්කාරය ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යක්ෂික යි)

භූද්ධසංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්තිනිර්දේශවාර යි.

3. පවතති උපපාදවාරො

1. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරෙ උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති

යසස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

2. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

3. යසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පයාලං)

4. යස ඛායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස චච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තස ඛායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තස චච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තස ඛායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

යස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස ඛායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තස ඛායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තස වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

3. ප්‍රවෘත්ති උත්පාදවාරය

1. යම්කුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම්කුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

2. යම්කුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම්කුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

3. යම්කුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම්කුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

5. යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තත් චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති: ආමනතා.

යත් වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති: චතුසුත්තං රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පටමස්සානෙ දුතියස්සානෙ තතියස්සානෙ කාමාවචරෙ තත් චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

6. යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තත් චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති: ආමනතා.

යත් වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති: දුතියස්සානෙ තතියස්සානෙ චතුසුත්තං තත් චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පටමස්සානෙ කාමාවචරෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොම ඔක්කාස)

7-9. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- අනුලොම-පුග්ගලොකාස

(යස්සකමි යස්සයත්තමි සදිසං)

10. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති: චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තස්සව්චාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. සංකප්පං චිත්තස්ස භවකඛණෙ චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි අචිත්තස්ස අව්චාරචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පස්සානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති: චිත්තා චිත්තස්සව්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්ඡසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. සංකප්පං චිත්තස්ස භවකඛණෙ චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි අචිත්තස්ස අව්චාරචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පස්සානං තෙසං වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

5. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි කාමාවචරභූමියෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

6. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද කාමාවචරයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම්... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාර චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

11. යස්ස කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති තස්ස චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: චිතා අසස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති, සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්ගකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං කායසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති.

යස්ස චා පන චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති තස්ස කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: ආමන්තා.

12. යස්ස වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති තස්ස චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: චිතා චිත්තකච්චාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්ගකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වච්ඡිකානං ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති.

යස්ස චා පන චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති තස්ස වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

13. යත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති තත් වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති: රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ තත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති, නො ච තත් වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති. චතුස්ස්කානෙ අසඤ්ඤාසන්නෙ තත් කායසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති, වච්ඡිකානං ච නුප්පජ්ජති.

යත් චා පන වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති තත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: දුතියස්කානෙ තතියස්කානෙ තත් වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති, නො ච තත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති. චතුස්ස්කානෙ අසඤ්ඤාසන්නෙ තත් වච්ඡිකානං ච නුප්පජ්ජති, කායසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති.

14. යත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති තත් චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: චතුස්ස්කානෙ, රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ තත් කායසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති, නො ච තත් චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති. අසඤ්ඤාසන්නෙ තත් කායසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති.

යත් චා පන -පෙ- ආමන්තා.

15. යත් වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති තත් චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති: දුතියස්කානෙ තතියස්කානෙ චතුස්ස්කානෙ තත් වච්ඡිකානං නුප්පජ්ජති, නො ච තත් චිත්තසඤ්ඤානං නුප්පජ්ජති. අසඤ්ඤාසන්නෙ තත් වච්ඡිකානං ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤානං ච නුප්පජ්ජති.

යත් චා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකඔකාස)

11. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත් : ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥසන්ධිතව දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත් : එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත් : විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥසන්ධිතව දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

13. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත් : රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසන්ධිතව දැයි එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි කායසංස්කාරය නූපදී ද යත් : ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසන්ධිතව දැයි එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

14. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසන්ධිත වූ එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි.

15. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත් : ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසන්ධිත වූ එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

16-18. යස්ස යත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතක්ඛවිචාරානං උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් වච්ඡිසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. සංඛෙසං විතක්ඛනං භග්ගකඛණේ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතක්ඛඅවිචාරවිතක්ඛනං උප්පාදකඛණේ අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ව නුප්පජ්ඣති, වච්ඡිසංඛාරො ව නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගොලොකාස)

(යස්සකම්මි යස්සයත්තම්මි සද්දිසං විඤ්ඤාපරිච්ඡේදො. යස්සයත්තො නිරොධසමාපන්නානන්ති න ලබ්භති.)

පච්චුප්පන්නවාරො.

19. යස්ස කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස වච්ඡිසංඛාරො උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වච්ඡිසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

20. යස්ස කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස විතක්ඛනං උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විතක්ඛනං -පෙ- ආමන්තා.

21. යස්ස වච්ඡිසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස විතක්ඛනං උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගොලො)

22-24. යත් කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

(යත්තම්මි සංඛෙසං ඵකසද්දිසං)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට විත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිවාරවිත්තයාගේ උත්පාදකාණයෙහි ද අසංඥ-සත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශයි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන වූ විස්තර කළ යුතු යි. යස්සයත්ථකයෙහි නිරෝධසමාපනනානං යනු නො ලැබේ.)

ප්‍රත්‍යක්ෂත්ථවාර යි.

19. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

20. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි,

21. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

22—24. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(යත්ථකය ද භූමිතන්හි එකසමාන යි.)

25. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති; දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

26. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: චතුස්ඡ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

27. යස්ස යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්ඡ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනේන චිත්තමානෙ තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්. (අනුලොමප්‍රභාලොකාස)

28. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: නත්ථි.

25. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

26. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

27. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමප්‍රදගලාවකාශ යි)

28. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

29. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: නස්සී.

යස්ස වා පන -පෙ- නස්සී.

30. යස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: නස්සී.

යස්ස වා පන -පෙ- නස්සී. (පච්චනිකපුග්ගල)

31—33. යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස -පෙ- (පච්චනිකමිකාස)

34. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ත කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත, නො ච තෙසං තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත. චතුස්ථංගානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ත කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස තත්ත කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: දුතියංගානං තතියංගානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත, නො ච තෙසං තත්ත කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත. චතුස්ථංගානං සමාපන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත, කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත.

35. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස තත්ත චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: චතුස්ථංගානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ත කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත. නො ච තෙසං තත්ත චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ත කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා.

36. යස්ස යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තස්ස තත්ත චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්තාති: දුතියංගානං, තතියංගානං, චතුස්ථංගානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ තෙසං තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත, නො ච තෙසං තත්ත චිත්තසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ත. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ත වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්ත.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අනිකවාතො:

29. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැතී.

තවද යමකුට ... නැතී.

30. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැතී.

තවද යමකුට ... නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි)

31—33. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

34. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

35. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

36. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශයි)

37. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස විනික්ඛස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
චික්ඛං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති කෙසං
වචනනානං තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කාය-
සඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො ච උප-
ජ්ඣස්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති.

38. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස විනික්ඛස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
චික්ඛං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ
ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං
වචනනානං තෙසං විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං
කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විනික්ඛඤ්ඤායො ච
උපපජ්ඣස්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති.

39. යස්ස වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස විනික්ඛස්ස අනන්තරා අවිනික්ඛඤ්ඤායො
පච්ඡිමචික්ඛං උපපජ්ඣස්සති තෙසං විනික්ඛඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති, නො
ච තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විනික්ඛ-
ඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති, වච්ඡිඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති. (අනුලොම-
සුග්ගල)

40-42. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති -පෙ- (අනුලොම
භිකාස)

37. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

38. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ චිත්තර්ක විචාර රහිත පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි)

40 - 42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡම්චිතං උපපජ්ඣති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

44. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡම්චිතං උපපජ්ඣති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

45. යස්ස යත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා අවිතක්ක අවිචාරං පච්ඡම්චිතං උපපජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් විභ්ගසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නා වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් රූපාව. වරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ චිතර්කවිචාරරහිත වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි)

46. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ඣති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමහවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, තෙසං වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

47. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ඣති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමහවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනං තෙසං කාය-සඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගල)

49 - 51. යත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති -පෙ- (පච්චනික-මකාස)

52. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස තත් වච්ඡ-සඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති, චතුස්ථානානං සමා-පන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නූපපඤ්ඤාති.

46. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නාවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නාවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිත වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... එසේ යි.

48. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිත වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

49-51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවුනට ද අසංඥාසංකප්පයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

යසස වා පන යත් වර්ෂඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති තසස තත් කායසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනතානං තෙසං තත් වර්ෂඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඤ්චිතං යසස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣස්සති, චතුස්සජ්ඣානං සමාපනතානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් වර්ෂඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති, කායසඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති.

53. යසස යත් කායසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති තසස තත් චිත්තසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සතිති: යසස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාචරානං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣස්සති, චතුස්සජ්ඣානං සමාපනතානං රූපාචරානං අරූපාචරානං තෙසං තත් කායසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඤ්චිතං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් කායසඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති, චිත්තසඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා.

54. යසස යත් වර්ෂඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති තසස තත් චිත්තසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සතිති: යසස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්සජ්ඣානං සමාපනතානං තෙසං තත් වර්ෂඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසඛොරො නූප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඤ්චිතං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් වර්ෂඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති, චිත්තසඛොරො ච නූප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාරො.

55. යසස කායසඛොරො උප්පජ්ඣති තසස වර්ෂඛොරො උප්පජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන වර්ෂඛොරො උප්පජ්ඣති තසස කායසඛොරො උප්පජ්ඣතිති: සංඛේසං චිත්තස්ස භවගක්කිණෙ විනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකිණෙ නිරොධසමාපනතානං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං වර්ෂඛොරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛොරො උප්පජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උප්පාදකිණෙ තෙසං වර්ෂඛොරො ච උප්පජ්ඣති, කායසඛොරො ච උප්පජ්ඣති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නොද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්ත-සමඤ්ඤිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නොද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නොද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නොද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

56. යස්ස කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං විතසස්ස භව්වකම්මෙණ චිතා අසසාසපසසාසෙහි විතසස්ස උපපාදකම්මෙණ නිරොධසමාපන්නානං, අසසාසපසසාසානං තෙසං විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං විතසඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

57. යස්ස වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං විතසස්ස භව්වකම්මෙණ චිතා විතකකච්චාරෙහි විතසස්ස උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසසාසපසසාසානං තෙසං විතසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති. විතකකච්චාරානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං විතසඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමවුත්තර)

58-60. යත් කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමවුත්තර)

61. යස්ස යත් කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් කායසඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භව්වකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙහි විතසස්ස උපපාදකම්මෙණ රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඤ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකාංක්‍ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසන්ධිතව දෑ යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවකාංක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසන්ධිතව දෑ යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සම්පන්නවූනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකාංක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට ද එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාව-චරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකාංක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවකාංක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකාංක්‍ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ උත්පාදකාංක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

62. යස්ස යත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣාති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං වීක්ඛස්ස භබ්බකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වීක්ඛස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛසංඛාරො ව උපපජ්ඣත්, කායසංඛාරො ව උපපජ්ඣති.

63. යස්ස යත් වච්ඡසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣාති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්ඡසංඛාරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං වීක්ඛස්ස භබ්බකඛණේ විනා විතකකච්චාරෙහි වීක්ඛස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තත් වච්ඡසංඛාරො උපපජ්ඣති, විතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛසංඛාරො ව උපපජ්ඣත්, වච්ඡසංඛාරො ව උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති: නත්ථි.

65. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති: නත්ථි.

66. යස්ස වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන -පෙ- නත්ථි. (පච්චනිකපුග්ගල)

67-69, යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චනිකඛකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: නැති.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... නැති. (ප්‍රත්‍යනීක්ෂණය යි)

67-69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීක්ෂණය යි)

70. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජන්ති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඩ්ධකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස්ස උප්පාදකඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත්. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඩ්ධකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස්ස උප්පාදකඛණේ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනො වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජති, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජත්.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජන්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත්, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඩ්ධකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස්ස උප්පාදකඛණේ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනො වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජත්, කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජති.

71. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජන්ති: සඛ්ඛෙසං විනාසස්ස භඩ්ධකඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත්. සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජති, විනාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජත්.

යස්ස වා පන යත් විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජන්ති: ආමන්තා.

72. යස්ස යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජන්ති: සඛ්ඛෙසං විනාසස්ස භඩ්ධකඛණේ, චිතා විතකකච්චාරෙහි විනාසස්ස උප්පාදකඛණේ, තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ජත්. සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජති, විනාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ජත්.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චිනිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානිකවාරො.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථ-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධා-වාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂසූත්‍ර-ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තෘක්ෂිකවාර යි.

73. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣස්සතීති: ආමනනා.

යස්ස වා පන වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතීති: සඥෙධස්සං වික්කස්ස හඛගක්ඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්කස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසඤ්ඤාසන්නානාං තෙසං වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං වච්ඡිකාරො ච උපපජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

74. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතීති: ආමනනා.

යස්ස වා පන වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතීති: සඥෙධස්සං වික්කස්ස හඛගක්ඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්කස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසඤ්ඤාසන්නානාං තෙසං වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං වික්කසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

75. යස්ස වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣති, තස්ස වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතීති: සචිතක්කච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං චිතක්කච්චාරානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං වච්ඡිකාරො ච උපපජ්ඣති, වික්කසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣතීති: සඥෙධස්සං වික්කස්ස හඛගක්ඛණේ, චිතා චිතක්කච්චාරෙහි වික්කස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසඤ්ඤාසන්නානාං තෙසං වික්කසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣති. චිතක්කච්චාරානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං වික්කසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති, වච්ඡිකාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රග්‍රහණෙ)

76—78. යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛික්කාස)

79. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣස්සතීති: දුකිගජ්ඣානාං තතිගජ්ඣානාං සමාපන්නානාං අස්සාසපස්සාසානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාරො උපපජ්ඣස්සති. පටිමජ්ඣානාං සමාපන්නානාං කාමාවචරානාං අස්සාසපස්සාසානාං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

73. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

74. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

76—78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්චන්තවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්චන්තවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භබ්බකඛණේ, තෙසං යෙව චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උපපාදකඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති.

80. යස්ස යත්ථ කායසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති තස්ස තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භබ්බකඛණේ, චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති.

81. යස්ස යත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, තස්ස තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති: සචිත්තකසච්චාර පච්ඡිමවින්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං චිත්තකසච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති, වින්තසඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති තස්ස තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භබ්බකඛණේ, චිනා චිත්තකසච්චාරෙහි වින්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛොරො උපපජ්ඣති. චිත්තකසච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති, වර්ෂඛ්ඛොරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පග්ගලොකාය)

82. යස්ස කායසඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති තස්ස වර්ෂඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භබ්බකඛණේ, චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංකෘතානං තෙසං කායසඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වර්ෂඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති. පච්ඡිමවින්තසමඛිනිනං, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරං අචිත්තකසච්චාරං පච්ඡිමවින්තං උපපජ්ඣති, තෙසං කායසඛ්ඛොරො ච නුපපජ්ඣති, වර්ෂඛ්ඛොරො ච නුපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන වර්ෂඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති තස්ස කායසඛ්ඛොරො නුපපජ්ඣති: ආමන්තං.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙස්සනට විතර්කවිචාරයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමභිතිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

83. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සතිති: සංඛේදසං චිත්තස්ස හඬකකමණේ, චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙති චිත්තස්ස උපපාදකමණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායසන්නානං තෙසං කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛින්නං තෙසං කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමනතා.

84. යස්ස වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති, තස්ස චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සතිති: සංඛේදසං චිත්තස්ස හඬකකමණේ, චිත්තා චිත්තකකච්චාරෙති චිත්තස්ස උපපාදකමණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති. සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකකමණේ, අචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණේ¹ තෙසං වච්ඡිසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සතිති: සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණේ තෙසං චිත්තසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති. සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකකමණේ, අචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණේ¹ තෙසං චිත්තසංඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති, වච්ඡිසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති. (පච්චනීකසුඤ්ඤ)

85--87. යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීකමනාස)

88. යස්ස යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සතිති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසෙති. හඬකකමණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙති චිත්තස්ස උපපාදකමණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛින්නං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකකච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං හඬකකමණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙති චිත්තස්ස උපපාදකමණේ, චතුත්තජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිසංඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

1. අචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඛින්නං, මජ්ඣ.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඬකැණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤි වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී. චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඬකැණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකැණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඬකැණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකැණයෙහි දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : සචිතර්කසච්චාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකැණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සචිතර්ක-සච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඬකැණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකැණයෙහි දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යතික-සුද්ධල යි)

85—87. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යතිකාඨකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤිත යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණ-යෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සායෙනං උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමඛීනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරං අවිතකකඤ්චිවාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සායෙනි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, චතුත්තජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංඝෙය්‍යසන්නානං තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, කායසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

89. යස්ස යත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස හඬගකඛණේ, චිත්තා අස්සාසපස්සායෙනි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමඛීනං අසංඝෙය්‍යසන්නානං තෙසං තත් කායසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, චිත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : ආමන්තා.

90. යස්ස යත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස හඬගකඛණේ චිත්තා විතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. සචිතකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ අවිතකක ඤ්චිවාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ අසංඝෙය්‍යසන්නානං තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, චිත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සචිතකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් චිත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. සචිතකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ, අවිතකකඤ්චිවාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, අසංඝෙය්‍යසන්නානං තෙසං තත් චිත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, වට්ඨසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති. (පච්චිකප්පගලොකාය)

පච්චුසන්නානාගතවාරො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. පශ්චිමචිත්තසමඳිභිතට යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවකෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ. කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

89. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඳිභිතට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි.

90. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද චිතර්කචිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සචිතර්කසචිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්ක-අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : සචිතර්ක-සචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සචිතර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යක්ෂකප්පද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂකප්පද්ගලාවකාශ යි.

91. යසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, තසස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකාසමදිගීනං, යසස චිත්තාසස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමච්ඡිකා උපපජ්ඣසීති තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣසීති.

යසස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකාසමදිගීනං තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣසීති.

යසස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යසස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකාසමදිගීනං තෙසං වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣසීති.

යසස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94—96. යස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

97. යසස යස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තසස තස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමච්ඡිකාසමදිගීනං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣසීති.

යසස වා පන යස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති තසස තස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣසීති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

91. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්-සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනි වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනි වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

94—96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඳිනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම-චන්තවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම-චන්තවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමචන්ත කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

98. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සතිති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමවික්ඛසමඛගීනං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති. පට්මජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣත්, වීක්ඛසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති, තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්ති: චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්. පට්මජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣත්.

99. යස්ස යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සතිති: සවිතකකසවිචාරහුමියං පච්ඡිමවික්ඛසමඛගීනං තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං සවිතකකසවිචාරහුමියං තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣත්, වීක්ඛසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්ති: අවිතකක අවිචාරහුමියං තෙසං තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣත්, සවිතකකසවිචාරහුමියං තෙසං තත් වීක්ඛසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣස්සති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣත්. (අනුලොමප්‍රග්‍යලොකාස)

100. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣස්සතිති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වච්ඡසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්.

101. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස වීක්ඛසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣස්සතිති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වීක්ඛසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමධිඪී වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ. චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : සචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමධිඪී වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි සෙසු ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : අචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැතී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැතී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි.

102. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස නස්ස චිත්තසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්සතිති: නස්සී.

යස්ස වා පන චිත්තසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති නස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති: උප්පථස්ස. (පට්ටනිකපුග්ගල)

103—105. යත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස -පෙ- (පට්ටනික-
මකාස)

106. යස්ස යත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස නස්ස තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්සතිති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡමචිත්තස්ස භව්වකකිණේ, අචිතකක අච්චාර පච්ඡමචිත්තසමධිගීනං¹, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡමචිත්තං² උප්පථස්සති, චතුස්ථකානං සමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං තත් කායසංඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්ස, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති නස්ස තත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති: කාමාවචරෙ පච්ඡමචිත්තසමධිගීනං, දුතියස්ථකානං තතියස්ථකානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡමචිත්තස්ස භව්වකකිණේ, අචිතකක අච්චාර පච්ඡමචිත්තසමධිගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡමචිත්තං උප්පථස්සති, චතුස්ථකානං සමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්සති, කායසංඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්ස.

107. යස්ස යත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස නස්ස තත් චිත්තසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්සතිති: චතුස්ථකානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්ස, නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛ්ඛාරො නුප්පථස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡමචිත්තසමධිගීනං, අසංඝායනානං තෙසං තත් කායසංඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්ස, චිත්තසංඛ්ඛාරො ච නුප්පථස්සති.

1. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡමචිත්තසමධිගීනං - ඡෙසං.

2. අචිතකක අච්චාර පච්ඡමචිත්තං - P.T.S.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

103—105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසච්චාර පශ්චිම-විත්තයාගේ භක්‍ෂණයෙහි ද අචිතර්කඅච්චාර පශ්චිමවිත්තසමඛිත-නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අචිතර්කඅච්චාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමවිත්තයාගේ භක්‍ෂණයෙහි ද අචිතර්කඅච්චාර පශ්චිමවිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අචිතර්කඅච්චාර වූ පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය, රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, තස්ස තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: කාමාවචරෙ පච්ඡම්චිත්තසමධිතං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣත්. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡම්චිත්තසමධිතං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්.

108. යස්ස යත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: අවිතකකඤ්චාරභූමියං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. අවිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡම්චිත්තසමධිතං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච නුප්පජ්ඣත්, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣති: සවිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡම්චිත්තසමධිතං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත්, අවිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡම්චිත්තසමධිතං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, වච්ඡිකාරො ච නුප්පජ්ඣත්. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අතිතානාගතවාරො.

උපපාදවාරො නිධිතො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: කාමා-වචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසංකප්පයනට ද දී ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: අවිතර්ක අවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. අවිතර්ක-අවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසංකප්පයනට ද දී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සවිතර්ක-සවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසංකප්පයනට ද දී ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාවකාශ යි)

අභිකානාගතවාර යි.

උත්පාදවාර නිමි.

පවහනීතිරෝධවාරෝ

1. යසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: චිතා විතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං හඬගකඛණේ තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං හඬගකඛණේ තෙසං කායසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි විතකකච්චාරානං හඬගකඛණේ තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං හඬගකඛණේ තෙසං වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, කාය-සඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

2. යසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යසස වා පන විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි විතතසස හඬගකඛණේ තෙසං විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං හඬගකඛණේ තෙසං විතතසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, කායසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

3. යසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යසස වා පන විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: චිතා විතකකච්චාරෙහි විතතසස හඬගකඛණේ තෙසං විතතසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. විතකකච්චාරානං හඬගකඛණේ තෙසං විතතසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රගාල)

4--6. යත් කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තත් වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත් කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තත් වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. -පෙ- (අනු-ලොමඔකාස)

ප්‍රවෘත්තිනිරෝධවාර

1. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

2. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

4—6. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වේ ... (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යස්ස යත් කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: -පෙ- (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

(යස්සකමපි යස්සයත්තමපි සදිසං)

10. යස්ස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතකකච්චාරානං භඩ්ධකඛණේ තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, සබ්බෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතකකච්චාරවිතතස්ස භඩ්ධකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: විනා විතකකච්චාරෙහි අස්සාසපස්සාසානං භඩ්ධකඛණේ තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, සබ්බෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතකකච්චාරවිතතස්ස භඩ්ධකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

11. යස්ස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතතස්ස භඩ්ධකඛණේ තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, සබ්බෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, විතසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන විතසඞ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

12. යස්ස වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, තස්ස විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: විනා විතකකච්චාරෙහි විතතස්ස භඩ්ධකඛණේ තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතසඞ්ඛාරො, න නිරුජ්ඣති, සබ්බෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, විතසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චිතිකපුග්ගල)

7—9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ... (අනුලොම-පුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයඤ්ඤකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

11. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

13--15. යස් කායසච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චික-
මකාස)

16--18. යස්ස යස් කායසච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස
තස් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි
විතකකච්චාරානං හඬකකච්චෙණ තෙසං තස් කායසච්ඡිකාරො න නිරු-
ජ්ඣති, නො ව තෙසං තස් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති. සඛෙසං
විතතස්ස උපපාදකච්චෙණ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතකකච්චාර
විතතස්ස හඬකකච්චෙණ, අසංසිද්ධසන්නානං තෙසං තස් කායසච්ඡිකාරො
ව න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිකාරො ව න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්ච-
තිකපුග්ගලොකාස)

(යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි සද්ධං විජාරෙතඛං. යස්සයස්සකම්පි
'නිරොධසමාපන්නානනති' න කාතඛං)

පච්චුස්සන්නවාරො.

19--36. යස්ස කායසච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකාරො
නිරුජ්ඣතිත්ථාති: ආමනා.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමනා. (අනුලොමපුග්ගල)

(යථා උපපාදවාරෙ අතිතා පුළ්භා යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි
අනුලොමම්පි පච්චනියම්පි විහන්තං එවං නිරොධවාරෙපි විහජ්ඣතඛං.
තස් නානාකරණං)

අතිතවාරො.

37. යස්ස කායසච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡිකාරො
නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමනා,

යස්ස වා පන වච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසච්ඡිකාරො
නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිතතස්ස උපපාදකච්චෙණ, යස්ස
විතතස්ස අනන්තාරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිතතං උපපජ්ජස්සති, රූපා-
වචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං
උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධස්සන්ති තෙසං වචනනානං තෙසං වච්ඡිකාරො
නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ව තෙසං කායසච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉත-
රෙසං වච්ඡිකාරො ව නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසච්ඡිකාරො ව නිරු-
ජ්ඣතිස්සති.

13--15. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

16--18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භවයක්කායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදකාශයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරවිත්තයාගේ භවයක්කායෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයස්සකය ද සමාන ව විස්තර කළයුතු. යස්සයස්සකයෙහි 'නිරෝධසමාපත්තානං' යනු නො යෙදියයුතු.

ප්‍රකාශිතපත්තවාරය යි.

19--36. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(උත්පාදවාරයෙහි අතීතපාවජාව යම්සේ යස්සකය ද යස්සයස්සකය ද අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද බෙදන ලද නම් එසේ නිරෝධ-වාරයෙහි ද බෙදියයුතු. වෙනසෙක් නැති.)

අතීතවාර යි.

37. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාශාවචරයනට පශ්චිම-විත්තයාගේ උත්පාදකාශයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමා-වචරයනට පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපා-වරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නවුනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

38. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනාසස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනාසං උපපජ්ජස්සති, රූපාවචරේ, අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං, අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාසිස්සන්තා තෙසං චචන්තානං තෙසං විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විනාසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

39. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමවිනාසස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමවිනාසං උපපජ්ජස්සති තෙසං විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විනාසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

40—42. යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති -පෙ- (අනුලොම-ඕකාස)

43. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: දුක්ඛජ්ඣානං, ඛේයජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනාසස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනාසං උපපජ්ජස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

38. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි)

40—42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීය ධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

44. යස්ස යත් කායසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, තස්ස තත්ථ කායසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමස්ථානං දුතියස්ථානං තතියස්ථානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

45. යස්ස යත් වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, තස්ස තත්ථ වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, දුතියස්ථානං තතියස්ථානං චතුස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමස්ථානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති. (අනුලොමප්ලගලොකාස)

46. යස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණේ යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජන්තා පටිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං වචන්තානං තෙසං කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, සවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමච්චිනස්ස භවිතකඛණේ අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමච්චිනස්සමඛිනි, යස්ස විනාසස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති තෙසං කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : අචිත්තක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද, යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි)

46. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් ; කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ චූෂ්‍ය වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සචිත්තර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භග්නක්‍ෂණයෙහි ද අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

47. යස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකමණෙ යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජියති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං චචන්තානං තෙසං කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවකකමණෙ තෙසං කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වින්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වින්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකමණෙ, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජියති, තෙසං වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවකකමණෙ තෙසං වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වින්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වින්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනික-පුග්ගල)

49—51. යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති -පෙ- (පච්චනිකමකාස)

52. යස්ස යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකමණෙ යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජියති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සවිතකකආවිචාරපච්ඡිමවිත්තස්ස භවකකමණෙ, අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමවිත්තසමධිතං, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජියති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං අසංඝායනානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: දුතියස්ථානං තතියස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සවිතකකආවිචාර පච්ඡිමවිත්තස්ස භවකකමණෙ, අවිතකකආවිචාර පච්ඡිමවිත්තසමධිතං, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජියති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං අසංඝායනානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නවුන්ට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

48 යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

49--51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්ත සමඬ්භිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඬ්භිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

53. යසස යත් කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතීති : කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යසස විතසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියිති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, විතසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසස වා පන යත් විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතීති: ආමන්තා.

54. යසස යත් වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතීති: අවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යසස විතසස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියිති, දුක්ඛස්ථානං තක්ඛස්ථානං චතුස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඡඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, විතසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසස වා පන යත් විතසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ වච්ඡඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතීති: ආමන්තා. (පච්චිකප්පණ-ලෝකාස)

අනාගතවාරො.

55. යසස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිත්තාති: ආමන්තා.

යසස වා පන වච්ඡඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිත්තා, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භව්‍යකඛණේ තෙසං වච්ඡඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිත්තා, කායසඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිම-චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපද්‍යා කෙරෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

56. යසං කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති තස්ස විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: ආමනතා.

යසං වා පන විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: තස්ස කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං විතසං උප්පාදකඛණේ, විතා අසසාසපසසාසෙහි විතසං භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භවකඛණේ තෙසං විතසඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති, කායසඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති.

57. යසං වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති තස්ස විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: ආමනතා.

යසං වා පන විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: තස්ස වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං විතසං උප්පාදකඛණේ විතා විතකඤ්චාරොහි විතසං භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං විතසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති. විතකඤ්චාරානං භවකඛණේ තෙසං විතසඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුණ්ණ ෭)

58—60. යත් කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛිකාස)

61. යසං යත් කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසසාසපසසාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති නො ච තෙසං තත් වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති. පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් කායසඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන යත් වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: තස්ස තත් කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති: පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උප්පාදකඛණේ තෙසං යෙව විතා අසසාසපසසාසෙහි විතසං භවකඛණේ, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඤ්චාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්චාරො නිරුජ්ඣති. පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති, කායසඤ්චාරො ච නිරුජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධ-යට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-විවාරයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවන-ක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්සාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවන-ක්‍ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-
 ඝාතයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬාඝාතයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාස-
 ප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඝාතයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-
 ඝාතයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්ත-
 යාගේ හඬාඝාතයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-
 විචාරයන්ගේ හඬාඝාතයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ, (අනුලොමපුද්ගලාදි-
 කාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී, (ප්‍රත්‍යතීකා-
 පුද්ගල යි)

67—69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි)

70. යසස යඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති: පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමා-වචරානං අසසාසපසසාසානං උපාදකඛණං තෙසං යෙව චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි වික්කස්ස භවකඛණං, රූපාවචරානං, අරූපාව-වරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසසාසපසසාසානං උපාදකඛණං, තෙසං යෙව චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි වික්කස්ස භවකඛණං, චතුස්ථානං සමා-පන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ වික්කෙ වක්කමානෙ අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිකානං ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමා-පන්නානං අසසාසපසසාසානං භවකඛණං තෙසං තඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසසාසපසසාසානං උපාද-කඛණං තෙසං යෙව අසසාසපසසාසෙහි වික්කස්ස භවකඛණං, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ වික්කෙ වක්කමානෙ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා වච්ඡිකානං ච න නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤානං ච න නිරුජ්ඣති.

71. යසස යඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං වික්කස්ස උපාදකඛණං චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි වික්කස්ස භවකඛණං තෙසං තඤ්ඤා කාය-සඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්නානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිකානං ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ්ඤා වච්ඡිකානං න නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා කායසඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති: ආමනානං.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්ත-යාගේ භග්නස්සයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යාන-යට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භග්නස්සයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්තයාගේ භග්නස්සයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: විත්ත-යාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යානවුනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛසස් උප්පාදකඛණේ විනා විත්තකච්චාරෙහි වික්ඛසස් භව්තකඛණේ තෙසං තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ, සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤස්සන්තානං තෙසං තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වික්ඛසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ තස්ස තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා. (පච්චනීකප්පග්ග-ලොකාස)

පච්චප්පන්තාතීතවාරො.

73. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛසස් උප්පාදකඛණේ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්ඛසස් භව්තකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤස්සන්තානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භව්තකඛණේ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

74. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛසස් උප්පාදකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්ඛසස් භව්තකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤස්සන්තානං තෙසං වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භව්තකඛණේ තෙසං වික්ඛසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද, විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද, අසංඥයාවනට ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානිතවාර යි.

73. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥයාවනට ද සි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

74. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥයාවනට ද සි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

75. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සචිතකකපච්චාර පච්චිමවින්නස්ස හඬකකච්චෙ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං විතකකච්චාරානං හඬකකච්චෙ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, වින්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වින්තස්ස උපපාදකච්චෙ විනා විතකකච්චාරෙහි වින්තස්ස හඬකකච්චෙ නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. විතකකච්චාරානං හඬකකච්චෙ තෙසං වින්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමප්පකරණ)

76—78. යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමමකාස)

79. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං හඬකකච්චෙ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං හඬකකච්චෙ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකච්චෙ, තෙසං යෙව් විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස හඬකකච්චෙ රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං හඬකකච්චෙ තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

80. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වින්තස්ස උපපාදකච්චෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස හඬකකච්චෙ තෙසං තත් වින්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං හඬකකච්චෙ තෙසං තත් වින්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට විතර්කච්චාරයන්ගේ හඬකෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කච්චාරයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

76—78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට කෘතියධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකෂණයෙහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

81. යස්ස යත් වච්ඡඛිංගො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වින්තසංඛිංගො නිරුජ්ඣතිති: සචිත්තකාපිචාර පච්ඡම්චිත්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ තෙසං තත් වච්ඡඛිංගො නිරුජ්ඣති. නො ච තෙසං තත් වින්තසංඛිංගො නිරුජ්ඣති. ඉතරෙසං චිත්තකාපිචාරානං හඬකකමණ්ණෙ තෙසං තත් වච්ඡඛිංගො ච නිරුජ්ඣති, වින්තසංඛිංගො ච නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් වින්තසංඛිංගො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඛිංගො නිරුජ්ඣතිති: සංඛෙසං වින්තස්ස උප්පාදකමණ්ණෙ, විනා චිත්තකාපිචාරෙහි වින්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ තෙසං තත් වින්තසංඛිංගො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛිංගො නිරුජ්ඣති. චිත්තකාපිචාරානං හඬකකමණ්ණෙ තෙසං තත් වින්තසංඛිංගො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඛිංගො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමවුග්ගලොකාස)

82. යස්ස කායසංඛිංගො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඛිංගො න නිරුජ්ඣතිති: සංඛෙසං වින්තස්ස උප්පාදකමණ්ණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං කායසංඛිංගො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඛිංගො න නිරුජ්ඣති. සචිත්තකාපිචාර පච්ඡම්චිත්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ අචිත්තකාපිචාර පච්ඡම්චිත්තසමධිනං, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකාපිචාරං පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ඣති. තෙසං කායසංඛිංගො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡඛිංගො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡඛිංගො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසංඛිංගො න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තං.

83. යස්ස කායසංඛිංගො න නිරුජ්ඣති තස්ස වින්තසංඛිංගො න නිරුජ්ඣතිති: සංඛෙසං වින්තස්ස උප්පාදකමණ්ණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං කායසංඛිංගො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වින්තසංඛිංගො න නිරුජ්ඣති. පච්ඡම්චිත්තස්ස හඬකකමණ්ණෙ තෙසං කායසංඛිංගො ච න නිරුජ්ඣති, වින්තසංඛිංගො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වින්තසංඛිංගො -පෙ- ආමන්තං.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : විතර්ක-විවාරසහිත වූ පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි විතර්කවිවාරයන්ගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත් : සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්ත-යාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිවාරයන්ගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොම-සුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-ක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සමවන්නාවූනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිවාර පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිවාර පශ්චිමවිත්තසම්ඛණ්ණිකට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිවාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : එසේ යි.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-ක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නාවූනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමවිත්ත-යාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

84. යසං වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති: සබ්බසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, චිත්තා චිත්තකම්මාරෙහි චිත්තස්ස භවකකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායකානං තෙසං වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. අවිතකකඛණිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකඛණේ තෙසං වට්ඨසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති: සචිත්තකසම්මාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. අවිතකකඛණිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වට්ඨසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීකප්පඟ්ගල)

85--87. යත් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-මකාස)

88. යසං යත් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති: සමාපන්නානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසංසාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවකකඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිත්තකසම්මාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකඛණේ, අවිතකකඛණිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යසං චිත්තස්ස අනාභාරා අවිතකකඛණිචාරපච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංසාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං යෙව චිත්තා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවකකඛණේ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, වට්ඨසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යත් වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංසාසපස්සාසානං භවකකඛණේ තෙසං තත් වට්ඨසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද චිතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

85-87. යම්තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තසමධීනනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්පන්නවූනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්පන්නවූනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය

න නිරුජ්ඣති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ අචිතකක-
අච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඬ්ඪිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක-
අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං
සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා
අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, චතුස්ථානං සමා-
පන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තස්ම වච්ඡිකාරො ව න
නිරුජ්ඣති, කායසකාරො ව න නිරුජ්ඣති.

89. යස්ස යත්ම කායසකාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ම
චිත්තසකාරො න නිරුජ්ඣති, සමබ්බසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ
චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, තෙසං තත්ම කාය-
සකාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තත්ම චිත්තසකාරො න
නිරුජ්ඣති, පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං
තත්ම කායසකාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසකාරො ව න නිරු-
ජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත්ම චිත්තසකාරො -පෙ- ආමන්ත.

90. යස්ස යත්ම වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ම
චිත්තසකාරො න නිරුජ්ඣති, සමබ්බසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ,
චිත්තා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං තත්ම වච්-
ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තත්ම චිත්තසකාරො
න නිරුජ්ඣති. අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤ-
සන්නානං තෙසං තත්ම වච්ඡිකාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසකාරො
ව න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත්ම චිත්තසකාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස
තත්ම වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති : සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස
භවගක්ඛණේ තෙසං තත්ම චිත්තසකාරො න නිරුජ්ඣති, නො
ව තෙසං තත්ම වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣති. අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිම-
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තත්ම චිත්තසකාරො
ව න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිකාරො ව න නිරුජ්ඣති. (පච්චනික-
පුග්ගලොකාස)

පච්චුපපන්නානාගතවාරො.

නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. සච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තසමධිගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කසච්චාරපශ්චිමච්චිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද ශ්‍රී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

89. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද ශ්‍රී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

90. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද චිත්තසච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද ශ්‍රී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : සච්ඡර්කසච්චාරපශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අච්ඡර්කසච්චාරපශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි (ප්‍රත්‍යක්ෂකප්පද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

91. යස්ස කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ, අචිතකක-අච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්සමඬගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක-අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජස්සති, තෙසං කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යස්ස කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යස්ස වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමප්පගගල)

94—96. යත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

97. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ දුක්ඛජ්ඣානං තත්ඛජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති තස්ස තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති, කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං.

91. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසච්චාරපශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යානුකූලයෙහි ද අචිතර්කසච්චාරපශ්චිමචිත්තසමධිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යානුකූලයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට .. එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යානුකූලයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොම පුද්ගල යි)

94--96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යානුකූලයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

98. යසං යත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති: කාමාවචරෙ පච්ඡම්චික්ඛාසං භවංකම්මෙණ තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති. පට්මජ්ඣානං, දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං, සමාපනනානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, විනාසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තීති.

යසං වා පන යත් විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති තස්ස තත්ථ කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තාති: චතුස්ථානං, සමාපනනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, පට්මජ්ඣානං, දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං, සමාපනනානං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තීති, කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං.

99. යසං යත් වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති: සචිත්තකායච්චාරභූමියං පච්ඡම්චික්ඛාසං භවංකම්මෙණ තෙසං තත්ථ වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති. ඉතරෙසං සචිත්තකායච්චාරභූමියං තෙසං තත්ථ වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, විනාසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තීති.

යසං වා පන යත් විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති තස්ස තත්ථ වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තාති: අචිත්තකායච්චාරභූමියං තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තීති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, සචිත්තකායච්චාරභූමියං තෙසං තත්ථ විනාසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තීති, වච්ඡඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං. (අනුලොමෙදානුලොකාස)

100 යසං කායසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

යසං වා පන වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තීති තස්ස කායසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

101. යසං කායසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස විනාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

යසං වා පන විනාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තීති තස්ස කායසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද කාමාවචරයනට ද දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්ක-සචිවාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි සචිතර්කසචිවාරභූමියෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: අචිතර්ක-අචිවාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. සචිතර්කසචිවාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

102. යසං වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස චිත්තසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතීති : නත්ථි.

යසං වා පන චිත්තසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතී තස්ස වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං. (පච්චනිකප්‍රාශ්‍නේ)

103--105. යත් කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං -පෙ- (පච්චනිකමකාස)

106. යසං යත් කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත්ථ වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතීති : රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතී. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකක-සච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකඛණේ, අචිතකකඅච්චාර පච්ඡිමචිත්ත-සමමග්ගිනං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකකඅච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජස්සතී, චතුස්ඡක්කානං සමාපන්නානං, අසංඝිඤ්ඤානං තෙසං තත්ථ කායසන්ධායා ච න නිරුජ්ඣන්තං, වච්ඡන්ධායා ච න නිරුජ්ඣන්තස්සතී.

යසං වා පන යත් වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතී තස්ස තත්ථ කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තාති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකඛණේ, දුත්ථස්සානං තතිස්සානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඡන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතී, නො ච තෙසං තත්ථ කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකක-සච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකඛණේ, අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිමචිත්ත-සමමග්ගිනං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකකඅච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජස්සතී, චතුස්ඡක්කානං සමාපන්නානං, අසංඝිඤ්ඤානං තෙසං තත්ථ වච්ඡන්ධායා ච න නිරුජ්ඣන්තස්සතී, කායසන්ධායා ච න නිරුජ්ඣන්තං.

107. යසං යත් කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත්ථ චිත්තසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තස්සතීති: චතුස්ඡක්කානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසන්ධායා න නිරුජ්ඣන්තං.

102. යම්කුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යම්කුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

103--105. යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

106. යම්කුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො විය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තසමඤ්චනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද වතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යම්කුට යම් තුනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තසමඤ්චනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද වතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ.

107. යම්කුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: වතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ.

නො ව තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස කායසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, කායසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති.

108. යස්ස යස්ස වච්ඡසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣති: අවිතක්කඅවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස වච්ඡසංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස්ස වික්ඛංසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. අවිතක්කඅවිචාරභූමියං පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස වච්ඡසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස වච්ඡසංඛාරො න නිරුජ්ඣති: සවිතක්කඅවිචාරභූමියං පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං තෙසං තස්ස වික්ඛංසංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස්ස වච්ඡසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. අවිතක්කඅවිචාරභූමියං පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණං අසංඝාතං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, වච්ඡසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති. (පට්ඨනපාඨකොස)

අභිකානාගතවාරො.

නිරොධවාරො නිධිතො.

ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී ය, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අවිතර්කඅවිචාර භූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය. විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත් සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට: එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අතිතානාගතවාර යි.

නිරෝධවාර නිමි.

109. යස්ස කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන වච්ඡඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣතිති: නො.

110. යස්ස කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛසඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන වික්ඛසඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣතිති: නො.

111. යස්ස වච්ඡඤ්ඤාථො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛසඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන -පෙ- (අනුලොමපුග්ගල)

112—114. යත් කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣති තත් වච්ඡඤ්ඤාථො නිරුජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත් -පෙ-

(ඉතරෙසං යත්තානං සද්දිසං) (අනුලොමමකාස)

115—117. යස්ස යත් කායසඤ්ඤාථො උපපජ්ඣති -පෙ-

(යස්සකම්පි යස්සයත්තම්පි සද්දිසං) (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

118. යස්ස කායසඤ්ඤාථො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡඤ්ඤාථො න නිරුජ්ඣතිති: විතක්ඛවිචාරානං භවකකම්මණෙ තෙසං කායසඤ්ඤාථො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඤ්ඤාථො න නිරුජ්ඣති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතක්ඛසං උපපාදකම්මණෙ, විනා විතක්ඛවිචාරෙහි විතක්ඛසං භවකකම්මණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං කායසඤ්ඤාථො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡඤ්ඤාථො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡඤ්ඤාථො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤාථො නුපපජ්ඣතිති: අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං වච්ඡඤ්ඤාථො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤාථො නුපපජ්ඣති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතක්ඛසං උපපාදකම්මණෙ, විනා විතක්ඛවිචාරෙහි විතක්ඛසං භවකකම්මණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං වච්ඡඤ්ඤාථො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤාථො ච නුපපජ්ඣති.

109. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

110. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

111. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (අනුලොමපුද්ගල යි)

112—114. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : ද්විතීයධ්‍යාන වූ තෘතීයධ්‍යාන වූ එහි ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(සෙසු යත්තයන්ගේ බෙදීම සමාන යි.)

115—117. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්තය ද සමාන යි.)

118. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත් : විතර්කවිචාරයන්ගේ භබ්‍රාණ්ණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාද්‍රාණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භබ්‍රාණ්ණයෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී යත් : ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්-පාද්‍රාණ්ණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාද්‍රාණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භබ්‍රාණ්ණයෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද, අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

119. යස්ස කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති තස්ස චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ තෙසං කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති. චිත්තා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝිග්ගසන්නානං තෙසං කායසඤ්ඤාභාවො ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤාභාවො ච න නිරුජ්ජති.

යස්ස වා පන චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති තස්ස කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජතිති : අසංසාසපස්සාසානං උප්පාදකම්මෙණ තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති. චිත්තා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝිග්ගසන්නානං තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො ච න නිරුජ්ජති, කායසඤ්ඤාභාවො ච නුප්පජ්ජති.

120. යස්ස චර්මසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති, තස්ස චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ තෙසං චර්මසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති. චිත්තා චිත්තකඤ්චිවාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝිග්ගසන්නානං තෙසං චර්මසඤ්ඤාභාවො ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඤ්ඤාභාවො ච න නිරුජ්ජති.

යස්ස වා පන චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති තස්ස චර්මසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජතිති : චිත්තකඤ්චිවාරානං උප්පාදකම්මෙණ තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො න නිරුජ්ජති, නො ච තෙසං චර්මසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති. චිත්තා චිත්තකඤ්චිවාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝිග්ගසන්නානං තෙසං චිත්තසඤ්ඤාභාවො ච න නිරුජ්ජති, චර්මසඤ්ඤාභාවො ච නුප්පජ්ජති. (පච්චනීකපුග්ගප්ප)

121—123. යත් කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

124—126. යස්ස යත් කායසඤ්ඤාභාවො නුප්පජ්ජති -පෙ-

(යස්සකම්මි යස්සයත්තම්මි සද්දිසං, යස්ස යත්තෙ නිරෝධසමාපන්නානං න උඤ්ඤාති.) (පච්චනීකපුග්ගප්පොකාස)

පච්චුප්පන්නවාභාවො.

119. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි සියලු ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍රව කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

120. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි සියලු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තරක්ඛවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: චිත්තරක්ඛවාරයන් උපද්‍රව කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. චිත්තරක්ඛවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල යි)

121—123. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි)

124—126. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයකකය ද සමානයි, යස්සයකකයෙහි 'නිරොධසමාපන්නානං' යනු නො ලැබේ.

ප්‍රත්‍යක්ෂත්පත්තවාර යි.

127—129. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිති : ආමනා. (අනුලොමසුගගල)

(අතීතා සුවතා උපපාදවාරෙපි නිරොධවාරෙපි උපපාදනිරොධවාරෙපි සද්ධං විජාරෙතඛො.)

අතීතවාරො.

130. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිති : ආමනා.

යස්ස වා පන වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස වික්ඛාස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපජ්ඣතිති, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣති පරිනිබ්බාධිස්සනති. තෙසං වචනානානං තෙසං වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣතිති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣතිති.

131. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිති : ආමනා.

යස්ස වා පන වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස වික්ඛාස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපජ්ඣතිති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣති පරිනිබ්බාධිස්සනති. තෙසං වචනානානං තෙසං වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣතිති. ඉතරෙසං තෙසං වික්ඛාස්සංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣතිති.

132. යස්ස වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිති : ආමනා.

යස්ස වා පන වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣතිති : පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපාදකඛණේ යස්ස වික්ඛාස්ස අනන්තරා අවික්ඛාස්සංඛාරො පච්ඡිමච්ඡිකාස්ස උපපජ්ඣතිති තෙසං වික්ඛාස්සංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣතිති, ඉතරෙසං තෙසං වික්ඛාස්සංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡංඛාරො ච උපපජ්ඣතිති. (අනුලොමසුගගල)

127—129. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

(අතීතපාවෂා උත්පාදවාරයෙහි ද නිරොධවාරයෙහි ද උත්පාද-නිරොධවාරයෙහි ද සමාන වැ විස්තර කළයුතු යි.)

අතීතවාර යි.

130. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙතෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාව-චරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්පන්නවූනට දෑ යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

131. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචර-යෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද, යම් ද කෙතෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත් පන්නවූනට දෑ යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

132. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උප-දින්නේ යි. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

133--135. යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනු-ලොමඛකාස)

136. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාප්තානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති වච්ඡිසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣති.

යස්ස චා පන යත් වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසං උපපාදකම්ඤ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසං උපපජ්ඣති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

137. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිති: ආමන්ත.

යස්ස චා පන යත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසං උපපාදකම්ඤ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසං උපපජ්ඣති, චතුස්සානං සමාප්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාප්තානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

138. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිති: ආමන්ත.

යස්ස චා පන යත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: පච්ඡිමච්ඤාසං උපපාදකම්ඤ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකාදව්චාරං පච්ඡිමච්ඤාසං උපපජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්සානං සමාප්තානං තෙසං තත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං, කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡිසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

133—135. යම් තුනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ...
(අනුලොමාවකාශ යි)

136. යමකුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තුනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

137. යමකුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තුනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නෙ යැ යත්: කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද, අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

138. යමකුට යම් තුනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තුනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථ ධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි)

139. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූප්පජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාං උප්පජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වට්ඨානානං තෙසං කායසඤ්ඤායො භූප්පජ්ඣස්සති. නො ච තෙසං වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිත්තකකභව්චාරපච්ඡිමච්ඤාස්ස භව්වාකඛණේ, අචිත්තකකභව්චාරපච්ඡිමච්ඤාසමඤ්චිනං, යස්ස චික්ඛාස්ස අනන්තරා අචිත්තකකභව්චාරං පච්ඡිමච්ඤාං උප්පජ්ඣස්සති, තෙසං කායසඤ්ඤායො ච භූප්පජ්ඣස්සති, වච්ඡිකායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

140. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූප්පජ්ඣස්සති තස්ස චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාං උප්පජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. තෙසං වට්ඨානානං, තෙසං කායසඤ්ඤායො භූප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමච්ඤාස්ස භව්වාකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො ච භූප්පජ්ඣස්සති, චික්ඛාසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන චික්ඛාසඤ්ඤායො -පෙ- ආමන්තා.

141. යස්ස වච්ඡිකායො භූප්පජ්ඣස්සති තස්ස චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අචිත්තකකභව්චාරපච්ඡිමච්ඤාස්ස¹ උප්පාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාස්ස අනන්තරා අචිත්තකකභව්චාරං පච්ඡිමච්ඤාං උප්පජ්ඣස්සති තෙසං වච්ඡිකායො භූප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමච්ඤාස්ස භව්වාකඛණේ තෙසං වච්ඡිකායො ච භූප්පජ්ඣස්සති, චික්ඛාසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන චික්ඛාසඤ්ඤායො -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනික-පුත්තල)

142—144. යත් කායසඤ්ඤායො භූප්පජ්ඣස්සති -පෙ- (පච්චනික-මකාස)

1. පච්ඡිමච්ඤාස්ස

139. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත-වන්නාවුනට ද ඔ ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඛගක්‍ෂණයෙහි ද අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්ත-සමඛගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාර පශ්චිම-චිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උප-දින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

140. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත-වන්නාවුනට ද ඔ ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භඛගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

141. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඛගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යභිකප්පද්ගල යි)

142—144. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යභිකාවකාශ යි)

145. යසං යත් කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති තස්ස තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපාදකඛණෙ යසං විනික්ඛායො අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපඤ්ඤාති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකඛණෙ අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායොමඛිතං, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපඤ්ඤාති, චතුස්සංඝානං සමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤාති, වර්ගඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යත් වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාතිති: දුතියස්සංඝානං තතියස්සංඝානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකඛණෙ අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායොමඛිතං, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපඤ්ඤාති, චතුස්සංඝානං සමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤාති.

146. යසං යත් කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති තස්ස තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපාදකඛණෙ යසං විනික්ඛායො අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපඤ්ඤාති, චතුස්සංඝානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකඛණෙ අසංඝායනානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤාති, විනික්ඛායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යත් විනික්ඛායො -පෙ- ආමන්තා.

147. යසං යත් වර්ගඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති තස්ස තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපාදකඛණෙ, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපපඤ්ඤාති, දුතියස්සංඝානං, තතියස්සංඝානං, චතුස්සංඝානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො භූපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකඛණෙ අසංඝායනානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤාති, විනික්ඛායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවායො.

145. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමධිගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමධිගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

146. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

147. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍යනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනික-පුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

148--150. යසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තසස වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිතාති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිතා තසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤා, විනා අසසාසපසසාසෙති වික්කසස උපපාදකඛ්ඤා, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිතා, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං වච්ඡිකායො ච නිරුජ්ඣතිතා, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති -පෙ-

(යථා උපපාදවාරො¹ පච්චුප්පනනා අතීතා පුඨ්ථ අනුලොමමි පච්චනීකමි විහනා, එවං උපපාදනිරොධවාරොපි පච්චුප්පනනා අතීතා පුඨ්ථ අනුලොමමි පච්චනීකමි විභාවිතබ්බං.) (අනුලොමපුග්ගල)

පච්චුප්පනනාතීතවායො.

151. යසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තසස වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිසසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිසසති තසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤා, විනා අසසාසපසසාසෙති වික්කසස උපපාදකඛ්ඤා, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං වච්ඡිකායො ච නිරුජ්ඣතිසසති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

152. යසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තසස වික්කසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිසසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන වික්කසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිසසති තසස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤා, විනා අසසාසපසසාසෙති වික්කසස උපපාදකඛ්ඤා, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං වික්කසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං වික්කසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣතිසසති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

1. උපපාදවාරොපි - ස. මු.

148—150. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි).

(උත්පාදවාරයෙහි ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ප්‍රත්‍යානීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ ම උත්පාද-නිරොධවාරයෙහි ද ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යානීකය ද විසින් බෙදිය යුක්තාහ.)

ප්‍රත්‍යක්ෂපත්තාතීතවාර යි.

151. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

152. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

153. යසං වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති තස්ස විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසතිති : ආමනනා.

යසං වා පන විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසති තස්ස වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති : සංකොපං විත්තසංකාමො හබ්බකම්මෙණ, චිතා විතකකච්චාරෙති විත්තසංකාමො උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං අසංසාරස්ථානානං තෙසං විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති. විතකකච්චාරානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං විත්තසංකාමො ච නිරුජ්ඣති සසති, වච්ඡිකාමො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පගගල)

154—156. යඤ් කායසංකාමො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

157. යසං යඤ් කායසංකාමො උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ච වච්ඡිකාමො නිරුජ්ඣති සසතිති : දුක්ඛජ්ඣානං තතිජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංසාරස්ථානානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ච කායසංකාමො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ච වච්ඡිකාමො නිරුජ්ඣති සසති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසංසාරස්ථානානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ච කායසංකාමො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකාමො ච නිරුජ්ඣති සසති.

යසං වා පන යඤ් වච්ඡිකාමො නිරුජ්ඣති සසති තස්ස තඤ්ච කායසංකාමො උපපජ්ඣති : පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසංසාරස්ථානානං හබ්බකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාරස්ථානානෙහි විත්තසංකාමො උපපාදකම්මෙණ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච වච්ඡිකාමො නිරුජ්ඣති සසති. නො ච තෙසං තඤ්ච කායසංකාමො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසංසාරස්ථානානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ච වච්ඡිකාමො ච නිරුජ්ඣති සසති, කායසංකාමො ච උපපජ්ඣති.

158. යසං යඤ් කායසංකාමො උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ච විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසතිති : ආමනනා.

යසං වා පන යඤ් විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසති තස්ස තඤ්ච කායසංකාමො උපපජ්ඣති : සංකොපං විත්තසංකාමො හබ්බකම්මෙණ, චිතා අසංසාරස්ථානානෙහි විත්තසංකාමො උපපාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ච විත්තසංකාමො නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසංකාමො උපපජ්ඣති. අසංසාරස්ථානානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ච විත්තසංකාමො ච නිරුජ්ඣති සසති, කායසංකාමො ච උපපජ්ඣති.

153. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත් : විත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි නිරොධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්පදගල යි)

154-156. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

157. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත් : ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවංකෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

158. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත් : විත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

159. යස්ස යත් වච්ඡිකොරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛාසො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමනානා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛාසො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡිකොරො උපපජ්ඣතිති : සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භව්වකම්මෙණ, චිතා චිත්තකම්මාරොහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වීක්ඛාසො නිරුජ්ඣතිස්සති. නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකොරො උපපජ්ඣති. චිත්තකම්මාරානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වීක්ඛාසො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡිකොරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පග්ගලොකාස)

160. යස්ස කායසංකොරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භව්වකම්මෙණ, චිතා අසසාස-පසසාසෙහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපත්තානං අසංකෘ-සන්නානං තෙසං කායසංකොරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිත්තකම්මාරොපච්ඡිමවීක්ඛාසං භව්වකම්මෙණ අචිත්තකම්මාරොපච්ඡිමවීක්ඛාසමඛරිතං, යස්ස වීක්ඛාසං අනානාරං අචිත්තකම්මාරොපච්ඡිමවීක්ඛාසං උපපජ්ඣතිස්සති තෙසං කායසංකොරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිකොරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංකොරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනානා.

161. යස්ස කායසංකොරො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛාසො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භව්වකම්මෙණ, චිතා අසසාස-පසසාසෙහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංකෘ-සන්නානං තෙසං කායසංකොරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං වීක්ඛාසො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවීක්ඛාසං භව්වකම්මෙණ තෙසං කායසංකොරො ච නුපපජ්ඣති, වීක්ඛාසො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වීක්ඛාසො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංකොරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනානා.

159. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි)

160. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥාසංකප්පයට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසංකෘතියට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

161. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥාසංකප්පයට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

162. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛ්ඛණේ, චිත්තා චිත්තසංචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛ්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකඛ්ඛණේ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනනා. (පච්චතිකපුග්ගල)

163—165. යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චතික-ඔකාස)

166. යස්ස යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : පට්ඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛ්ඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛ්ඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිත්තකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකඛ්ඛණේ අචිත්තකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිග්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛ්ඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛ්ඛණේ චතුස්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣතිති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛ්ඛණේ, තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති. සචිත්තකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකඛ්ඛණේ අචිත්තකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිග්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකසච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛ්ඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛ්ඛණේ, චතුස්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

162. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භවක-කෘතියෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙරෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවක-කෘතියෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික-පුද්ගල යි)

163—165. යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

166. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවක-කෘතියෙහි ද, ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙරෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භවකකෘතියෙහි ද අචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තසම්බන්ධිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ භවකකෘතියෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙරෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්න-වුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්වි-තීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෘතියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී, සචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකකෘතියෙහි ද අචිතර්ක-සවිවාර පශ්චිමචිත්තසම්බන්ධිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්ක-සවිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවකකෘතියෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙරෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

167. යස්ස යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සංඛේධසං චිත්තස්ස භවෙතකම්මෙණ, චිත්තං අස්සාසපස්සාසෙති චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, තෙසං තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවෙතකම්මෙණ, අසංඝර්ශකත්තානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමන්තා.

168. යස්ස යත් වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සංඛේධසං චිත්තස්ස භවෙතකම්මෙණ, චිත්තං විතකකච්චාරෙති චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, තෙසං තත් වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවෙතකම්මෙණ, අසංඝර්ශකත්තානං තෙසං තත් වච්ඡසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡසංඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පනනානාගතවාරො.

169. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස වච්ඡසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවෙතකම්මෙණ, අචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛින්නං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරං අචිතකකසච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං වච්ඡසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්ති : ආමන්තා.

167. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නො උපදනේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥාසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි.

168. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : විත්ත-යාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥාසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

169. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත් : සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තසමධර්මනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : එසේ යි.

170—180. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානීති : පච්චිමවික්ඛාස්ස භවිතකඛණෙ තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානීති. ඉතරෙසං තෙසං කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣති, විඤ්ඤානසංඛාරො ච නිරුත්ඤ්ඤානීති.

යස්ස චා පන විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානීති තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති : ආමන්තං. —පෙ—

(යථා නිරොධවාරෙ අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමි පච්චිකම්පි විභක්තා එවං උපපාදනිරොධවාරෙපි අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමි පච්චිකම්පි විභජිතධ්මා අසලොභාභංගොත්තා, නිරොධවාරෙන සද්ධං, නඤ්ඤානාකරණං.) (අනුලොමපුග්ගල)

අතීතානාගතවාරො.

උපපාදනිරොධවාරො නිට්ඨිතො.

1—180. යො කායසංඛාරං පරිජානාති සො චරීයංඛාරං පරිජානාතිති : ආමන්තං.

යො චා පන චරීයංඛාරං පරිජානාති සො කායසංඛාරං පරිජානාතිති : ආමන්තං.

(යථා ඛන්ධයමකෙ පරිඤ්ඤාචාරං විභක්තං එවං සංඛාරයමකෙපි පරිඤ්ඤාචාරං විභජිතධ්මං.)

පරිඤ්ඤාචාරො නිට්ඨිතො.

සංඛාරයමකං නිට්ඨිතං.

170—180. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගුණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. යෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි. ... (අනුලොමපුද්ගල යි)

(නිරොධවාරයෙහි අතීතානාගතපෘථිව්‍යවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද අතීතානාගතපෘථිව්‍යවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් නො මුළු වූ බෙදිය යුත්තාහ. නිරොධවාරය හා සම යි, වෙනසෙක් නැති.)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදනිරොධවාර නිමි.

1—180. යමෙක් කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනි නම් භෙතෙම වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනි නම් භෙතෙම කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

(ස්කන්ධයමකයෙහි පරිඥාචාරය යම්සේ බෙදන ලද ද එසේ සංස්කාර යමකයෙහි ද පරිඥාචාරය බෙදියයුතු ය.)

පරිඥාචාර නිමි.

සංස්කාරයමක නිමියේ යි.

7. අනුසයයමකං

පරිච්ඡදවාරො

සකකානුසයා :

කාමරාගානුසයො පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො
විචිකිල්පානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයො.

1. පරිච්ඡින්නදෙසවාරො

1. කඤ් කාමරාගානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ආසු
වෙදනාසු. එඤ් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

2. කඤ් පටිසානුසයො අනුසෙති: දුක්ඛාය වෙදනාය. එඤ්
පටිසානුසයො අනුසෙති.

3. කඤ් මානානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා. එඤ් මානානුසයො අනුසෙති.

4. කඤ් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙනසු
ධමමෙසු. එඤ් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති.

5. කඤ් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියා-
පනෙනසු ධමමෙසු. එඤ් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති.

6. කඤ් භවරාගානුසයො අනුසෙති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා,
එඤ් භවරාගානුසයො අනුසෙති.

7. කඤ් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙනසු
ධමමෙසු. එඤ් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති.

උපාකතිධානවාරො.

7. අනුශාසනා

පරිච්ඡේදවාර යි

අනුශාසනා සන්දේශනා :

කාමරාගානුසය යැ පටිසානුසය යැ මානානුසය යැ දිට්ඨානුසය යැ විචිකිච්ඡානුසය යැ භවරාගානුසය යැ අවිජ්ජානුසය යි.

පරිච්ඡින්න උද්දෙසවාර යි

1. කාමරාගානුසය (අප්‍රතීනභාවයෙන් සන්තානයෙහි භෝනා බැවින් අනුශාසනා වූ කාමරාගය) කොති අනුශාසනා (අනුරූප කරුණක් ලැබූ උපදෙස්) වේ ද යත් : කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි යැ. මෙහි කාමරාගානුසය අනුශාසනා වෙයි.

2. පටිසානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : දුඛවේදනායෙහි යැ. මෙහි පටිසානුසය අනුශාසනා වෙයි.

3. මානානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද වෙයි. මෙහි මානානුසය අනුශාසනා වෙයි.

4. දිට්ඨානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශාසනා වෙයි.

5. විචිකිච්ඡානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : සර්වසත්කාය-පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ, මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශාසනා වෙයි.

6. භවරාගානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද වෙයි, මෙහි භවරාගානුසය අනුශාසනා වෙයි.

7. අවිජ්ජානුසය කොති අනුශාසනා වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශාසනා වෙයි.

උත්තරස්ථානවාර යි.

1. අනුසයවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

යසස වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

2. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

යසස වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

3. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

4. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

5. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනා.

යසස වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං භවරාගානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

1. අනුසයවාර

1. යමකුට (අප්‍රතීතභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා) කාමරාගානුසය අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබ උපදනේ) වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, (පුහුදුන්, සෝචන්, සෙදගැමි) තුන් පුහුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

3. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: (සෝචන්, සෙදගැමි) දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

4. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

5. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට භවරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

6. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගාත්‍යයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගාත්‍යයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්‍යයො ව අනුසෙති, කාමරාගාත්‍යයො ව අනුසෙති.

7. යස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස මානාත්‍යයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස මානාත්‍යයො අනුසෙති. නො ව තස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙති, තිණණං පුග්ගලානං මානාත්‍යයො ව අනුසෙති, පටිසාත්‍යයො ව අනුසෙති.

8—9. යස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙතිති : විතං. පුග්ගලානං පටිසාත්‍යයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස පටිසාත්‍යයො ව අනුසෙති, විචිකිල්පාත්‍යයො ව අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

10—11. යස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති, නො ව තස්ස පටිසාත්‍යයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්‍යයො ව අනුසෙති, පටිසාත්‍යයො ව අනුසෙති.

12—13. යස්ස මානාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං මානාත්‍යයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙති, පුට්ඨජනස්ස මානාත්‍යයො ව අනුසෙති, විචිකිල්පාත්‍යයො ව අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිල්පාත්‍යයො අනුසෙති තස්ස මානාත්‍යයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

6. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

7. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

8—9. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට පටිසානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුද්දනට පටිසානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

10—11. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

12—13. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුද්දනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

14—15. යසං මානානුසයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

16. යසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

17—18. යසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො
අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච
තෙසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච
අනුසෙති, දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙති.

19—20. යසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො
අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො
ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයො
ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

21. යසං භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො
අනුසෙතිති: ආමනනා. (ඵකමුලකං)

22. යසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙත්ති
තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො
ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙත්ති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො
අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච
අනුසෙත්ති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අනුසෙති, කාම-
රාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙත්ති.

14—15. යමකුට මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට මානානුසය
අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

16. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

17—18. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුසය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුසය
වෙයි, ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුසුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුසය වේ.

19—20. යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුසය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුසය
වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ජානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුසුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, විචිකිච්ජානුසය ද අනුසය වේ.

21. යමකුට භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජා-
නුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

22. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුසය වෙත්
නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද
පටිඝානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගුථිභට මානානුසය
අනුසය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද
අනුසය වෙත්. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුසය වෙයි.
කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුසය වෙත්.

23—24. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමන්තා.

25—26. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. (දුකමුලකං)

27—28. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමන්තා.

29—30. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (තිකමුලකං)

23—24. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: එසේ යි.

25—26. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: අනාගමිහට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති. (දුකමුලක යි)

27—28. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති යත්: එසේ යි.

29—30. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති යත්: අනාගමිහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. (තිකමුලක යි)

31. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: එසේ යි.

32—33. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති, දෙපුභුලනට අච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුදුනට අච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. (වතුක්කමුලක යි)

34—35. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දෙපුභුලනට අච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. පුහුදුනට අච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත්. (පඤ්ඤාකමුලක යි)

36. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට අච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. දවිංසං පුත්තලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති, නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. පුපුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ඡක්කමුලකං) (අනුලොමපුත්තලං)

37. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

38. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමන්තො.

යස්ස වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

39—40. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො —පෙ— විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමන්තො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

41. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

තවද යම්කුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගැඹිභට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. (ජක්කමුලක යි) (අනු-ලොමපුද්ගල යි.)

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

39—40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දූෛවෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

42. යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : ආමනාසා.

යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතූයා අරූපධාතූයා එඤ්ඤානාදියො අනුසෙති, නො ච තඤ්ඤානාදියො අනුසෙති. කාමධාතූයා ආරාධනාය වෙදනාය එඤ්ඤානාදියො ච අනුසෙති, කාමධාතූයො ච අනුසෙති.

43. යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : නො.

යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : නො.

44—45. යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : ආමනාසා.

යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : කාමධාතූයා ආරාධනාය රූපධාතූයා අරූපධාතූයා එඤ්ඤානාදියො අනුසෙති, නො ච තඤ්ඤානාදියො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤානාදියො ච අනුසෙති, පටිසංඝාතො ච අනුසෙති.

46. යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : නො.

යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : නො.

47. යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : ආමනාසා.

යඤ්ඤානාදියො අනුසෙති තඤ්ඤානාදියො අනුසෙතිති : කාමධාතූයා ආරාධනාය රූපධාතූයා අරූපධාතූයා එඤ්ඤානාදියො අනුසෙති, නො ච තඤ්ඤානාදියො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤානාදියො ච අනුසෙති, පටිසංඝාතො ච අනුසෙති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

44—45. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය වේ.

48—49. යත් මානාත්තසයො අනුසෙති තත් දිට්ඨාත්තසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡාත්තසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡාත්තසයො අනුසෙති තත් මානාත්තසයො
අනුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිච්ඡාත්තසයො අනුසෙති,
නො ච තත් මානාත්තසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු,
රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡාත්තසයො ච අනුසෙති, මානා-
ත්තසයො ච අනුසෙති.

50. යත් මානාත්තසයො අනුසෙති තත් භවිරාගාත්තසයො
අනුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් මානාත්තසයො අනුසෙති,
නො ච තත් භවිරාගාත්තසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එත් මානාත්තසයො ච අනුසෙති, භවිරාගාත්තසයො ච අනුසෙති.

යත් වා පන භවිරාගාත්තසයො අනුසෙති තත් මානාත්තසයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

51. යත් මානාත්තසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජාත්තසයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජාත්තසයො අනුසෙති තත් මානාත්තසයො
අනුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජාත්තසයො අනුසෙති,
නො ච තත් මානාත්තසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජාත්තසයො ච අනුසෙති, මානා-
ත්තසයො ච අනුසෙති.

52. යත් දිට්ඨාත්තසයො අනුසෙති තත් විචිකිච්ඡාත්තසයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡාත්තසයො අනුසෙති තත් දිට්ඨාත්තසයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

53. යත් දිට්ඨාත්තසයො අනුසෙති තත් භවිරාගාත්තසයො
අනුසෙතිති: කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු එත් දිට්ඨාත්තසයො අනුසෙති,
නො ච තත් භවිරාගාත්තසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එත් දිට්ඨාත්තසයො ච අනුසෙති, භවිරාගාත්තසයො ච අනුසෙති.

යත් වා පන භවිරාගාත්තසයො අනුසෙති තත් දිට්ඨාත්තසයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

48—49. යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිවිජානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අනුයය වේ නම් එහි මානානුසය අනුයය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිජානුසය අනුයය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුයය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විවිකිවිජානුසය ද අනුයය වෙයි, මානානුසය ද අනුයය වේ.

50. යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුයය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අනුයය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් එහි මානානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් එහි මානානුසය අනුයය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුයය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, මානානුසය ද අනුයය වේ.

52. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය අනුයය වේ නම් එහි විවිකිවිජානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අනුයය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

53. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය අනුයය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි දිව්‍යානුසය අනුයය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි දිව්‍යානුසය ද අනුයය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

54. යත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

55. යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු එත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. නො ව තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ව අනුසෙති.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

56. යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

57. යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ව අනුසෙති. (එකමුලකං)

58. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් මානානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අනුසෙන්නි, නො ව තත් පටිඝානුසයො අනුසෙති.

54. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වේ. (එක-මුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි මානානුසය අනුසය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වේ.

59—60. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

61. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: නො.

62. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තත් අචික්ඛානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන අචික්ඛානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අචික්ඛානුසයො අනුසෙති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් අචික්ඛානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අචික්ඛානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛප්පිකා)

63—64. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිල්පානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති.

59—60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත් : නැති.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වේ. (දකුළුලක යි)

63—64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

65. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති තත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති.

66. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. (තිකමූලකං)

67. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (තිකමූලක සි)

67. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

68. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති තත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති.

69. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති තත්ථ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති. කාමධාතුයා අභිසු වේදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තත්ථ පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වේදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතති. (වතුක්කමුලකං)

70. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතති තත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති.

71. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතති තත්ථ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි

68. යම් තැනෙක කාමරාගාන්‍යය ද පටිසාන්‍යය ද මානා-
න්‍යය ද දිට්ඨාන්‍යය ද අනුශය වෙත් නම් එහි භවරාගාන්‍යය
අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක හවිරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි හවිරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය
අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාම-ධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (වතුක්ක-මුලක යි)

70. යම් තැනෙක කාමරාගාරානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භට්ඨාගාරානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් කැනෙක හවරාගානුසය අනුයය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති යත් : රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී මෙහි හවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙත්.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ ද යත් : නැති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනතී : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (පඤ්ඤාමුලකං)

72. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : නස්සී.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච -ප- භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනතී : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනති. (පඤ්ඤාමුලකං)

(අනුලොමමකාසො.)

73. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

74. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමනා.

යස්ස වා පන යස් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් මානානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (පඤ්චක-මූලක යි)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද ... භවරාගානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (ඡන්දමූලක යි). (අනුලොමාවකාශ යි)

73. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

74. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. තුන් පුභුලන්තට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුන්ට මානානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුන්ට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුලන්තටම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

75—76. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

77. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නො.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: නො.

78. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

79. යස්ස යත් පටිඝානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: නො.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිඝානුසයො අනුසෙතිති: නො.

75—76. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුභුද්ධනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : පුභුද්ධනට දුඛ-වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

77. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

78. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : අනගැමිභට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. තුන් පුභුලන්ට දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

79. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

80—81. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ද්විතං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිසානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස යත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

82. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යසස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

83. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව අසව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

84—85. යසස යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

80—81. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : පුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුයය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුයය වේ ද යත් : පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුයය වේ.

82. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැතී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැතී.

83. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුයය වේ ද යත් : අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුයය වේ.

84—85. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔවුනට මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුභුලනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට මානානුසය ද අනුයය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

යසස වා පන යත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති තසස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තත් මානානුසයො අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් විවිකිව්ජානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

86. යසස යත් මානානුසයො අනුසෙති තසස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසෙකෙකෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

87. යසස යත් මානානුසයො අනුසෙති තසස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති. තෙසෙකෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

88. යසස යත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තසස තත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන යත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති තසස තත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

89—91. යසස යත් දිට්ඨානුසයො —පෙ— විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති තසස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු තසස තත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් විවිකිව්ජානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විවිකිව්ජානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති, විවිකිව්ජානුසයො ච අනුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: පුහුදුනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

86. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

88. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

89—91. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: තුන් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුසය වෙයි, විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වේ.

92. යසං යත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙති පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසංයො ච අනුසෙති.

93. යසං යත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙතිති : චතුර්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො තෙසං තත් අවිජ්ජානුසංයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤාපි පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසංයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසංයො ච අනුසෙති. (ඵකමුලකං)

94. යසං යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසංයො අනුසෙතිති : නත්ථි.

යසං වා පන යත් මානානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අනුසෙතිති : අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ද්වීඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසංයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසංයො අනුසෙති නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤාපි පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීඝ්ඤානුසංයො තෙසං තත් මානානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිඝානුසංයො අනුසෙති.

95—96. යසං යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : නත්ථි.

92. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : තුන් පුභුලන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුන්ට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුභුද්ධන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වේ.

93. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත් : සිවු පුභුලන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්තට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුයය වේ. (එකමුලක යි)

94. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය වේ ද යත් ද නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් යත් : අනගැඹිහට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙත්. තුන් පුභුලන්තට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුන්ට එහි මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙත්. ඒ පුභුලන්තට මැ කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙත්, ඔවුන්ට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වේ.

95—96. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැති.

යසං වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතීති: පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

97. යසං යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති, තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසං වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතීති: නො.

98. යසං යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතීති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසංඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛුලකං)

99—100. යසං යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො —පෙ- විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුභුද්ධාට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුද්ධාට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුද්ධාට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වේ.

97. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත් නැති.

98. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනග්ගිභව කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. තුන් පුභුද්ධාට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති, ඒ පුභුද්ධාට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුද්ධාට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වේ. (දුක්ඛුලක යි)

99—100. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

යසස වා පන යත් විවිකිව්‍යානුසයො අනුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් විවිකිව්‍යානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තසෙව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තත් විවිකිව්‍යානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තසෙව පුගගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් විවිකිව්‍යානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී.

101. යසස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී තසස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: චතුත්තං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී.

102. යසස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී තසස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති' නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. තසෙව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තිණ්ණං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තෙසංකෙඤ්ඤව පුගගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසංකෙඤ්ඤව පුගගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. (තිකමුලකං)

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුභුදුනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

101. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: සිටු පුභුලනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

102. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. තුන් පුභුලනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි, ඒ පුභුලනට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (තිකමූලක යි)

103. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : පුටුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති.

104. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. පුටුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

105. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති.

103. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

104. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: තුන් පුභුල්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

105. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිභට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති.

නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. ඒතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. තෙසංකෙද්දෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. තෙසංකෙද්දෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තෙසංව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තසස තත් පටිසානුසයො ව අනුසෙති. තෙසංව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. (වතුක්කමූලකං)

106. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථී.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

107. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථී.

ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දෙ පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (වතුක්කමුලක සි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති,

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත් : තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

107. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

යස්ස චා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතීති : අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. ද්විතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. පුච්ඡන්තස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. (පඤ්චකම්මිලකං)

108. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතී තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නයී.

යස්ස චා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතීති :

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත් : අනගැලිභට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භටම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත්. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දෙපුභුල්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුභුල්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (පඤ්ඤාපට්ඨක යි)

108. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙති යත් :

අනාගාමීසං සුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. අභිනං. පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංකෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංකෙඤ්ච පුග්ගලානං සුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස සුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ජක්කමුලකං)

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

අනුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති : ආමනනා.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති : ආමනනා.

අනගුමිහට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. දෙපුභුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. පුහුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. (ඡන්දකමුද්‍රක යි)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.

අනුයයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුයය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

110. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

111—112. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

113—114. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

115. යස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිඝානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

116—117. යස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං පටිඝානුසයො නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, පටිඝානුසයො ච නානුසෙති.

110. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගුමිභට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි, රහත්භට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

111—112. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

113—114. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගුමිභට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට අච්ඡේදානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්භට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අච්ඡේදානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අච්ඡේදානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගුමිභට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්භට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

116—117. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: (සෝථන් - සෙදගුමි) දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

118—119. යස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

120—121. යස්ස මානානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

122—123. යස්ස මානානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

124. යස්ස දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

125—128. යස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

129. යස්ස භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා. (උකමුලකං)

118—119. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනාගැමිහට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

120—121. යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කුන් පුභුලනට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

122—123. යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

124. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

125—128. යමකුට දිට්ඨානුසය... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කුන් පුභුලනට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

129. යමකුට හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි).

130. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනිති : අනාගාමීස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, නො ච තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි. අරහතො කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි.

යස්ස වා පන මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනිති : ආමනතා.

131—132. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි, තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනිති : ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි, නො ච තෙසං කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි.

133—134. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි තස්ස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනිති : අනාගාමීස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, නො ච තස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි, අරහතො කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනිති : ආමනතා. (දුක-මුලකං)

135—136. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනිති : ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි, නො ච තෙසං කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, අනාගාමීස්ස විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, නො ච තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනි, අරහතො විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි, කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනි.

130. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි.

131—132. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. දෙපුභුලන්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

133—134. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ ය. (දුකමුලකයි.)

135—136. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

137—138. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (තිකමුලකං)

139—141. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො -පෙ- භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති: අවිනතං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති. අනාගාමීස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති. නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති (චතුකකමුලකං)

142—143. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (පඤ්ඤාකමුලකං)

144. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතති, තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (ඡකකමුලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

137—138. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

139—141. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභලතට විචිකිට්ඨානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත්. (වතුකතමූලකයි.)

142—143. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලකයි)

144. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

145. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

146. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

147—148. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො—පෙ— විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

149. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් භවරාගානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. භවරාගානුසයො ච නානුසෙති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා වූ මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දේවදූරුම් වේදනා වූ මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුෂ්ඨ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

147—148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙයි. දුෂ්ඨ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

150. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අමනසා.

151. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

152—153. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: අමනසා.

154. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නොවේද යත්: දුඛ වෙදනාවූ මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි මානානුසය ද අනුශය නොවෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

152—153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නොවේ. නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

155. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනතා.

156—157. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො—පෙ—විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනතා.

158. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනතා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

159. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනතා.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දූඛ වේදනා වූ මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය අනුසය නො ද වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපකයෙහි ද සි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි මෙහි පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකය වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

156—157. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දූඛ වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දූඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපකයෙහි ද සි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දූඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නොවේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේද යත්: එසේ යි.

160. යස් දිට්ඨිකුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨිකුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

161—163. යස් දිට්ඨිකුසයො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ව තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ව නානුසෙති. විචිකිට්ඨානුසයො ව නානුසෙති.

164. යස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

165. යස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නොව තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ව නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ව නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා. (එකමුලකං)

166. යස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙති. නො ව තස් මානානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙති. මානානුසයො ව නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙතිති. දුක්ඛාය වේදනාය එස් මානානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. නො ව තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙති.

160, යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

161—163. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි මානානුසය නොද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් යත්: දුෂ්ඨ වෙද්දා වූ මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

167—68. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහති. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙහති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙහති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති; ආමන්තා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙහති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙහති. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. භවිරාගානුසයො ච නානුසෙහති.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙහති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති; දුක්ඛාය වේදනාය එස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙහති. නො ච තස් පටිඝානුසයො නානුසෙහති. කාමධාතුයා දව්සු වේදනාසු එස් භවිරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙහති. අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙහති. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහති. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙහති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙහති; ආමන්තා. (දුක්ඛුප්පකං)

167—168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නොවෙති යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි භවරාගානුසය නොද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. භවරාගානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: දූෂ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුසයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත්:

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති අවිජ්ජානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: එසේ යි. (දුක්ඛුලකඩි.)

171—172 යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානි තත්ථ දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමන්තා.

යත් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානිති; ආමන්තා.

173. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානි තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමන්තා.

යත් චා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානිති; දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානි, නො ච තත්ථ පටිසානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එත්ථ භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙකානි. නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො - ච නානුසෙතති. අපරියාපකො එත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති.

174. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානි තත්ථ අච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමන්තා.

යත් චා පන අච්ඡානුසයො නානුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකානිති; ආමන්තා. (තිකමුලකං)

175—177 යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමන්තා.

යත් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතතිති; ආමන්තා - පෙ - (වතුක්කමුලකං)

178. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමන්තා.

171—172 යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨා-
නුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නොවෙති
යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
අනුසය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද
යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො
වෙති යත්: දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද
කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි පටි-
සානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො
වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො
වෙති. අපරියාපතය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය
නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
අනුසය නො වෙත්.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො
වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්:
එසේ යි. (තිකමූලකයි)

175—177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි විචිකිට්ඨා-
නුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම්
එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. ... (වතුසංමුලකයි)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම්
එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

යත් වා පන හවිරාගානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් හවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතී; නො ච තත් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු එත් හවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී. නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී. අපරියාපනෙන එත් හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී.

179. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමන්තා. (පඤ්ඤා මූලකං)

180. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච හවිරාගානුසයො ච නානුසෙතී තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච හවිරාගානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමන්තා, (ජක්ඛමූලකං)

(පටිලොමාවකාසො.)

181. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤා පුග්ගලානං රූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති. දවිනං පුග්ගලානං සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති අපරියාපනකය ඇති කල්හි මෙහි හවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලකයි)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද හවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද හවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡන්දාමුලකයි.)

(ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.)

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුෂ්ඨ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

යසස වා පන යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

182. යසස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තත් මානානුසයො නානුසෙතිති; තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තසස තත් මානානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තසස තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

183—184. යසස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තත් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති; පුට්ඨ්ඡ්ඤාසස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තසස තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස අපරියාපනෙත තසස තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; ද්විතනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂ්ටවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානා-නුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂ්ට වෙද්දායෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

183—184 යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්හට දූෂ්ට වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්හට ම අපරියා පන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්හට ම දූෂ්ට වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

185. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා නිසු වේදනාසු අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

186. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා නිසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂවේදනායෙහි අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දූෂවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති, තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

188—189. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමීහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලේහට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

188—189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුත්තට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලේහට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

190. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

191. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස අපරියාපනානුසෙතිස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

192—193. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් දිට්ඨාත්‍යයො - ථෙ - විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තස්ස තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපතෙන තස්ස තත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතෙන තෙසං තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

194. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුර්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙසං තත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතෙන තෙසං තත් භවරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් භවරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

195. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුර්තං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපතෙන තෙසං තත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමන්තා.

192—193. යමකුට යම්තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, එහි ඔවුන්ට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුන්ට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවුපුහුදුන්හට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

196. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් විචි-
කිල්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිල්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
දිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

197—199. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්ඡානුසයො
නානුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: කිණ්ණං
පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිල්ඡානුසයො
නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති.
තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාස්ස අපරියාපනෙන
තෙසං තත් විචිකිල්ඡානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච
නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති,
භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
විචිකිල්ඡානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජ්ඣක්ඛානං කාමධාතුයා තිස්ස වෙද-
නාස්ස තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්
විචිකිල්ඡානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන
තස්ස තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිල්ඡානුසයො ච
නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, විචි-
කිල්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

200. යස්ස යත් විචිකිල්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස
වෙදනාස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිල්ඡානුසයො
නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති.
තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිල්ඡා-
නුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො
සබ්බත් විචිකිල්ඡානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
විචිකිල්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

201. යස්ස යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: වතුන්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස
වෙදනාස්ස තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං
තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියා-
පනෙන තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො
ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති,
අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

196. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

197—199. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුයය ... විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වෙයි, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වෙයි, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුයය ද අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්නට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වේ.

200. යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ. නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තුන්වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි, ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, රහත්භට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: සිවු පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වේ.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තත්ත භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමනනා. (එකමුලකං)

202. යසස යත් කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තත්ත මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තෙසං තත්ත මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තසස තත්ත මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තසස තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තසස තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත්ත මානානුසයො ච කාමිරාගානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ත පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ත මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ත මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

203—204. යසස යත් කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තත්ත දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජ්ජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තසස තත්ත විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලසස අපරියාපනෙන තසස තත්ත කාමිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. ඒතං පුග්ගලානං සබ්බත්ත - පෙ -

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි. අනග්ගිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. මානානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත්.

203—204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්නට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය නො වෙයි. දෙසුභුලනට හැමතැන්හි .

යස්ස වා පන යස් චිච්ඡිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: ද්විතීයං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් චිච්ඡිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් චිච්ඡිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තස් චිච්ඡිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතීයං පුග්ගලානං සබ්බස්ස - පෙ -.

205. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තස්ස තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තෙසං තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

යස්ස වා පන යස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

206. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තස්ස තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුයය ද කාමරාගානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනත්භට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුයයද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. දෙපුභුලනත්භට හැමතැන්හි ...

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි භවරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි. අනගැමිභට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි භවරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලත්භට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට භවරාගානුයය ද කාමරාගානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය ද පටිසා-නුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ...

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වෙයි. අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද

අරුපධාතුයා තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති: ආමනා. (දුක්ඛුලකං)

207—208. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති: ආමනං. පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති, අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

209. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තස්ස තත් භවරාගානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත් භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නොවෙති යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

207—208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනාගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ...

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවිරාගානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසං ශෙෂෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් රාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති. තෙසං ශෙෂෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති. අනාගාමියස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසං ශෙෂෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති. අරහතො සබ්බත් - පෙ -.

210. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: අනාගාමියස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසං ශෙෂෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් - පෙ -

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමන්තා. (තිකමුලකං)

211-213. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතීති තස්ස තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතීති: ද්විතංගං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. තෙසං ශෙෂෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො වු අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්හට හැම තැනැති ...

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැනැති ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකච්ඡුලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙ පුභුලනට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නොවෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති.

තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ව විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ව මානානුසංයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස්ව විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච නානුසෙතති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ව විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස මානානුසංයො නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තස්ව විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච නානුසෙතති. අරහතො සංඝස්ව විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච නානුසෙතති - ෧෪ - (චතුක්කමූලකං).

214—215. යස්ස යස්ව කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති තස්ස තස්ව භවරාගානුසංයො - ෧෪ - අවිජ්ජානුසංයො නානුසෙතිති: ආමානා.

යස්ස චා පන යස්ව අවිජ්ජානුසංයො නානුසෙති තස්ස තස්ව කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතතිති: පුටුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ව භවරාගානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තස්ව පටිසානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ව භවරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච නානුසෙතති. නො ච තස්ස තස්ව කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තස්ව භවරාගානුසංයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති. අවිනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ව භවරාගානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ව පටිසානුසංයො ච නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ව භවරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ව කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච නානුසෙතති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස්ව භවරාගානුසංයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විචිකිච්ඡානුසංයො ච නානුසෙතති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු

ඒ පුභුලන්තට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඵ්ඨි ඵඨි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට ඵඨි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්තට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට ඵඨි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිතට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඵ්ඨි ඵ්ඨි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට ඵඨි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඵ්ඨි ඵ්ඨි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්හට හැම තැනකි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් ... (වතුක්කමුලක යි.)

214-215. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට ඵඨි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට ඵඨි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: පුභුලන්තට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට ඵඨි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට ඵඨි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට ඵඨි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට ඵඨි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට ඵඨි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. දෙපුභුලන්තට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට ඵඨි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට ඵඨි පටිසානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්තට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට ඵඨි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට ඵඨි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලන්තට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට ඵඨි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිතට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති

තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තත්ථ මානානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. අරහතො සබ්බත්ථං පෙ - (පසඤ්ඤාමුලකං)

216. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතතිති: ආමනනා. (ජක්ඛමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං

අනුසයවාරෙ පටිලොමං.

අනුසයවාරො.

එකල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨ-වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ... (පඤ්ඤාමූලක යි.)

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිභට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡන්දාමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

අනුසයවාරයෙහි ප්‍රතිලෝම යි.

අනුසයවාර යි.

2. සානුසයවාරො

1. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

2. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයා.

3-4. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති : ඥෙ පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨිජ්ජනො. කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

5-6. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයා.

7. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ව පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

2. සානුසයවාර

1. යමෙක් (ආයතී මාර්ගයෙන් අනුශය අප්‍රතීණ බැවින්) කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

5-6 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

7. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතය හ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ,

8-9. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ-
විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා පටිසානුසයෙන
සානුසයා, නො ව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨස්සනො පටිසානු-
සයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානු-
සයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

10-11. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන
-පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන
සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව පටිසානු-
සයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා,
පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

12-13. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා මානානු-
සයෙන සානුසයා, නො ව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨස්සනො
මානානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො මානානුස-
යෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

14-15. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන
-පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන
සානුසයොති: ආමන්තා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන
සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන
සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

8-9 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුඞ්ලේනු පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

10-11 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුඞ්ලේනු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

12-13 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුඞ්ලේනු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ. විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ, පුහුදුන් තෙම මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

14-15 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් .. අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

16-18 යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

19-20. යො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුපුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

21. යො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. (ඊකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො. නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා.

23-24. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුපුජ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: ආමන්තා.

25-26. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

19-20 යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

21. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි,

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

22. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනග්‍රම් තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

23-24 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ද විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

25-26 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නොව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුටුඤ්ඤා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමන්තා.

29-30. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා. (තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ- (වතුකමුලකං)

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (උකමුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (උකමුලකයි)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (වතුකමුලක යි)

34-35. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො (ඡන්දනමුලකං)

34-35 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ යත්: අනගෑමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ජානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුභල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ජානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුණු තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්ඤාපට්ඨක සි.)

36. යමෙක් කාමරාගාත්‍රසයෙන් ද පටිසාත්‍රසයෙන් ද මානා-
ත්‍රසයෙන් ද දිට්ඨාත්‍රසයෙන් ද විචිකිට්ඨාත්‍රසයෙන් ද භවරාගාත්‍රස-
යෙන් ද අත්‍රශය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජාත්‍රසයෙන් අත්‍රශය
සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුථී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුඤ්ඤත් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (ඡක්කමුලක යි)

ଅନ୍ତରାଳ ସ୍ପର୍ଶକ ବି.

37. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො පන පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

38. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

39-40 යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

41. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුස-යෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨ වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජා-නුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගා-නුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

43. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

44-45. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

46. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

47. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

48-49. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාම ධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාශානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාශානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; නො වේ.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

50. යනො මානානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයෙන ච සානුසයො, හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යනො වා පන හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

51. යනො මානානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

52 - 54. යනො දිට්ඨිකානුසයෙන සානුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨිකානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

55 - 56. යනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යනො වා පන හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

57. යනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඵකමුලකං)

50. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දූෂිත වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප ධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

55-56 යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (එකමුලක යි)

58. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යනො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො.

59-60. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

61. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: නො.

62. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. (දුක්ඛිලකං)

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඛවේද්නා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වේ. (දකමුලකයි)

63-64. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වේදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො.

65. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: මානානුසයෙන සානුසයො.

66. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වේදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. (තිකවුලකං)

63 - 64. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රසමයන් ද පටිසාත්‍රසමයන් ද මානාත්‍රසමයන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨාත්‍රසමයන් ... වීථිකිව්ජාත්‍රසමයන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් නැතහැක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ.

85. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයෙන් ද පටිඝාත්‍රයෙන් ද මානාත්‍රයෙන් ද අත්‍රය සහිත වේ නම් එහි හවරාගාත්‍රයෙන් අත්‍රය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

රි. යම් තැනෙක කාමරාගාරයෙන් ද පරිසාරයෙන් ද මාරාන්තයෙන් ද අනුගමය සහිත වේ නම් එහි අවිජානනයෙන් අනුගමය සහිත වේ ද යත්: නැත.

තව ද යම් නැතහැක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (තිකමුලක සි.)

67. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නස්සී,

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

68. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නස්සී.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො.

69. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නස්සී.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (වතුක්ක මූලකං)

70. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුස-
යෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිතිව්‍යානුසයෙන ච සානුසයො තනො
භවරාගානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යනෝ වා පන හවරාහානුසයෙන සානුසයෝ තනෝ කාම-
රාහානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන
ව චිච්චිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයෝති: මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන
ව චිච්චිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයෝ.

71. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුස-
යෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිතිවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො තනො
අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නථී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව
විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො
අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානු-
සයෙන ව සානුසයො, නො ව තතො කාමරාගානුසයෙන ව
පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. කාමධාතුයා ආර්ථික වේදනාසු තතො
අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුස-
යෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව තතො
පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වේදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන
ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
සානුසයො, නො ව තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන
ව සානුසයො. (පඤ්ඤාමුලකං)

72. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච චිචිතිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නසී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව
විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයොති: රූපධාතුයා
අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානු-
සයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො,
තො ව තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොම ඔකාසං.

73. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො චා පන යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනිතා.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා. අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙ ච පුග්ගලා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

75-76. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙඨ පුග්ගලා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජ්ජනො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුස-
යෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන්
ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන්
ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වෙයි. දූෛබ්වෙදනා
ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුස-
යෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගා-
නුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ.
(ඡක්කමූලක යි.)

අනුලොමාවකාය යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
නො වේ.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: අනගැම්
තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද
අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වෙයි,
හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිත වෙයි. තුන්
පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුස-
යෙන් අනුයය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද
අනුයය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ,
කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය
සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන්
අනුයය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙ වැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිතයහ,
එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිතයහ. පුභුල්ලු
තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ
කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද
අනුයය සහිත වේ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුටුඡ්ඡන්තො දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

77. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අචිඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යො වා පන යතො අචිඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අචිඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අචිඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙ'ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තෙ තතො අචිඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

79. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ථෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. පුටුඡ්ඡන්තො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමෙ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

80 - 81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

82. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ත්වු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො නො ව සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

84-85. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ව තෙ තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන ව සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො. යෙව් පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

86. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, හවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන යතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

87. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා. -පෙ-

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: පුහුණුන් තෙම දුටුවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ. භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: සිවුපුහුල්හු දුටුවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො, සෙවි පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

92. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා. නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො. විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

93. යො යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චිත්තාරො පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයා. (ඵකමුලකං)

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන්පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: පුට්ඨජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

97. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; නො.

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි දිව්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි. එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දූඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

98. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; අනාගාමී කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විඝ්ඤ වේදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. (දුක්ඛමුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ-විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; පුටුඤ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විඝ්ඤ වේදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

101. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; මානානුසයෙන සානුසයො.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමුලක යි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

102. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (තිකමූලකං)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො විචිකිච්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: පුට්ඨජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. -පෙ- (වතුකමූලකං)

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, ඒ පුභුල්හු මැ දුඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (තිකමූලක යි.)

103-05. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. ... (චතුස්සමුලක යි.)

106. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති; තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා. පුට්ඨජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

107. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති; අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥාතිය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥාතිය වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ල රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. පුභුල්ල නෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් නෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල්ල නෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනාවෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ල රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ, ඒ පුභුල්ල මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ.

තො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨිකානුසයෙන ව විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ව සානුසයා, තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය
තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
සානුසයා, තො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානා-
නුසයෙන ව දිට්ඨිකානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා.
පුට්ඨජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුස-
යෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨිකානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
සානුසයො, තො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුස-
යෙන ව සානුසයො, සොව පුග්ගලො කාමධාතුයා දච්ඡු වෙදනාසු
සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානු-
සයෙන ව දිට්ඨිකානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො,
තො ව සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, සොව පුග්ගලො
දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
දිට්ඨිකානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, තො ව සො
තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො.
(පස්සිකමුලකං)

108. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ඤි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො, සෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා අවිසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. සෙව්ව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා.

ඒ පුභුල්ලු මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානු-
සයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව
තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයා, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය
තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා,
නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව
සානුසයා. පුටුඡ්ජනො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො
අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.
සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො
අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
තතො පටිසානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. සෙව
පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව
පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානා-
නුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. (ජක්කවුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාය

සානුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන
නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව
මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො,
මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද දිව්‍යානුසයෙන් ද විචිකිල්වානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිව්‍යානුසයෙන් ද විචිකිල්වානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. පුභුද්ධන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිව්‍යානුසයෙන් ද විචිකිල්වානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. එ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිව්‍යානුසයෙන් ද විචිකිල්වානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිව්‍යානුසයෙන් ද විචිකිල්වානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ. (ඡක්කමුලක සි.)

අනුලොම පුද්ගලාවකාශ සි.

සානුසයවාරයෙහි අනුලොම සි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ සි.

තවද යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ සි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ සි.

111-112. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

113-114. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

115. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

116-117. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

118-119. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගැමි තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

116-117. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ. පටිසානුසයෙන් නොද අනුශය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

118-119. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගැමි තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. රහත්තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

120-121. යො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨිකානුසයෙන
- පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො
නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

122-123. යො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුසයෙන
- පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

124-126. යො දිට්ඨිකානුසයෙන නිරන්තරයො සො විචිකිච්ඡානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨිකානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා. - පෙ -

127-128 යො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුස-
යෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා
විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො,
අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව
නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො විචිකිච්ඡානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

129. යො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො අවිජ්ජානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා,

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (එකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො
සො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ව
පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො,
අරහා කාමරාගානුසයෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානා-
නුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

120-121. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

122-123. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

129. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එක මූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

131-132. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිර-
නුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති;
ආමනතා.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ඥෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡා
නුසයෙන නිරනුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන
ච නිරනුසයො. ඥෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො,
කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

133-134. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිර-
නුසයො සො භවිරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති:
අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො,
නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච
පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනතා. (දුක්ඛූපකං)

135-136. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානා-
නුසයෙන ච නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුස-
යෙන නිරනුසයොති: ආමනතා,

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති:
ඥෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච කාමරාගානුස-
යෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො අනාගාමී
විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච
නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච
මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

137-138. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුස-
යෙන ච නිරනුසයො සො භවිරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන
නිරනුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති:
ආමනතා. (තිකූඛූපකං)

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුයය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: අනගැඪි තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (දුක්ඛුලකයි.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුයය රහිතයහ. අනගැඪි තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තික්ඛුලක යි.)

139-141. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනං.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ඉදං පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා. අනාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො. - ටෙ -. (වතුසංමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - ටෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනං.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනං. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනං.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනං. (ඡක්කමුලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ... (වතුකමුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි. (ඡත්තමුලක යි.)

145. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වේදනාසු තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තනො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

146. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනා.

147-148. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනා.

149. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

145. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි පටිසාත්‍යයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, පටිසාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිසාත්‍යයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි මානාත්‍යයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨාත්‍යයෙන් ... විචිකිච්ඡාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡාත්‍යයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් අනුයය රහිත වෙයි. එහි භවරාගාත්‍යයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගාත්‍යයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

යතො වා පන භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපතො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

150. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

151. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

152-153. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි විචිතානුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු අපරියාපතො තතො හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

155. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

156-157. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතො තතො හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුෛඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන්ද අනුයය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුෛඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුෛඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

159. යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

160-162. යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති. ආමන්තා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. - පෙ -

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

165. යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ඵකමුලකා)

159. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

167-168. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - වීථිකිව්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, වීථිකිව්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන වීථිකිව්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා.

169. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරනුසයො, කාමධාතුයා ආසු වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො.

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්; රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ධී එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තවද යම් කැනෙක මානාත්‍යයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍යයෙන් ද පටිසාත්‍යයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දූඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානාත්‍යයෙන් ද කාමරාගාත්‍යයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිසාත්‍යයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානාත්‍යයෙන්ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගාත්‍යයෙන් ද පටිසාත්‍යයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

167 - 168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිව්‍යානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, එහි අපරිඥාපනතය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විවික්ච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපට්ඨාපනතය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවිරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්; දුෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි එහි හවිරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වේයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවිරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේයි, අපරියාපනකය ඇති කල්හි එහි හවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

170. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. අපරියාපනො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා. (සුකම්මලකං)

171-172. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා.

173. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: දෘක්ඛය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. කාමධාතුයා ඥිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අපරියාපනො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

174. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා. (තිකම්මලකං)

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛුලක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේද යත්: දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තික්ඛුලක යි.)

175-177. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමන්තා. -පෙ- (වතුකසමුලකං)

178-179. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. අපරියාපනෙක තතො භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. -පෙ- (පඤ්ඤාසමුලකං)

180. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ඡක්කසමුලකං)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (වතුකකමුලක යි.)

178-179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ. ... (පඤ්ඤාමුලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (යකුකමුලක යි.)

181. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, ඥෙ පුග්ගලා සංඛික්ඛා කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

යො වා පන යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා. ඥෙ පුග්ගලා සංඛික්ඛා පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

182. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අරහා සංඛික්ඛා කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: අමනසා.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨජ්ඣනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඥෙ පුග්ගලා සංඛික්ඛා කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ, ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... චීවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දු:ඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි චීවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, චීවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, චීවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

185. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

186. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො,

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි. හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි,

නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

187. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙච පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙච පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

188-189. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨස්ස නො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඥාන පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

18-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙපුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙ පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. ඥෙ පුග්ගලා සබ්බස්මිනි වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

190. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව්ව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිනි පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙ පුග්ගලා¹ දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිනි භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

191. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො.

1. තයො පුග්ගලා - මෙසං.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගෑමි තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතූයෙහි තෙ වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙත තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිනි පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: අමනා.

192-193. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිනි මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දඬු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයා, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බස්මිනි විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

194. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: අමනා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: වත්තරො පුග්ගලා කාමධාතුයා දඬු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බස්මිනි භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.
අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-
ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන්
අනුයය රහිත වෙයි, එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි
හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් එහි හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය
රහිත වේ ද යත්: පුභුල්ලු තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි
හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි හේ විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියා-
පකතය ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත
වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම
හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතු-
යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය
රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ.
ඒ පුභුල්ලු ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු
විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ
නම් එහි හේ භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් එහි හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
සිටු පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි
ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුස-
යෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද
අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම
හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

195. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා අපරියාපතො තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා, අරහා සංඛ්ඛාය මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. -ප-

199. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවිරුගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතූය අරූපධාතූය තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයා. නො ච තෙ තතො භවිරුගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා කාමධාතූය කීසු වෙදනාසු අපරියාපතො තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවිරුගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සංඛ්ඛාය විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවිරුගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො භවිරුගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: පුට්ඨජානො කාමධාතූය කීසු වෙදනාසු සො තතො භවිරුගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපතො සො තතො භවිරුගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සංඛ්ඛාය භවිරුගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුභුල්ලු දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුභුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපතනය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

200. යො යතො විවික්චිජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ඝීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විවික්චිජානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො විවික්චිජානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං විවික්චිජානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො විවික්චිජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

201. යො යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: චක්ඛුරො පුග්ගලා කාමධාතුයා ඝීසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (ඵකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඝීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුවෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්‍යානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුභුල්ලු කාමධාතුවෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්‍යානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. අනගැම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම සුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙද්දාය තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙක තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බස්මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුපුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. යෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙක සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්මානානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ඥෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙද්දාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙද්දාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙක තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා.

205. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙක තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

203-204 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි දිව්ඛානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද

නිරන්තරය. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. නො ව සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඝීඝු වේදනාඝු අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඝීඝු වේදනාඝු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

206. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඝීඝු වේදනාඝු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: අමනසං.
(දුක්ඛිලකං)

අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
ධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-
යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද
පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුස-
යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි
ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ,
එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගා-
නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු
කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.
රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන්
අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
ධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගා-
නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන්
ද අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම්
වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්
තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුස-
යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද
පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලකයි.)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතං.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ඥේ පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා. නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙන තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව යො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපතෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො.

209. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතං.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: තඤ්ඤා පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දූඛ වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනාගම් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. හේ එහි මානානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූඛවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන්ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දූඛ වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද

මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බජ භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

210. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයා. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අරහා සබ්බජ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (තිකවුලකං)

211 - 213. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ඉද්ධි පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි ඔහු හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

211 - 213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ

තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසංයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසංයෙන නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිතිවිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. -පෙ- (වතුසංමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසංයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසංයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයොති: පුද්ධස්මිතො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවිරාගානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. ඉති පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො

ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනාගාමී තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපකයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ. ... (චතුක්කමුලකසී.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුභුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, දෙපුභුල්ලු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු

භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපණෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපණෙන සො තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

215. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ව පුග්ගලො අපරියාපණෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: අමනසා,
(පඤ්ඤාපුලකං)

භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතය. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපත්තය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අනගුම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපත්තයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපත්තය ඇතිකල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලකයී.)

216. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවිව පුග්ගලො අපරියාපන්නො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බත් කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: අමනසා. (ජක්ඛුමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

සානුසයවාරො.

216. යමෙක් යම් තෑනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපභ්වය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තෑනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡන්දමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශයි.

ප්‍රතිලෝමයි.

සානුසයවාර යි.

3. පජ්ඣනාමාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනනා.

යො වා පන පටිසානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනනා.

2. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

7. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

8-9. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

10-11. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3. ප්‍රතිපත්ති

1. යම්කිසි කාර්යාලයක් (එනම් මාර්ගයෙන් ප්‍රභාණ පරිඥා වශයෙන් මතු මත්තෙහි නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන්) දුරුකෙරෙහි නම් හෝ පරිසාරයක් දුරුකෙරෙහි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්කිසි පරිසාරයක් දුරුකෙරෙහි නම් හෝ කාර්යාලයක් දුරුකෙරෙහි ද යත්: එසේ යි.

2. යම්කිසි කාර්යාලයක් දුරුකෙරෙහි නම් හෝ මානවයන් දුරුකෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය (එනම් කාර්යාලය හා එක්ව සිටි මානවයන්) දුරුකෙරෙහි.

තව ද යම්කිසි මානවයන් දුරුකෙරෙහි නම් හෝ කාර්යාලයක් දුරුකෙරෙහි ද යත්: නැත.

3-4. යම්කිසි කාර්යාලයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ දිව්‍යයක් ... විවිධත්වයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: නැත.

තව ද යම්කිසි විවිධත්වයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ කාර්යාලයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරෙහි.

5-6. යම්කිසි කාර්යාලයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ භව්‍යයක් ... අවිච්ඡිද්‍රයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරෙහි.

තව ද යම්කිසි අවිච්ඡිද්‍රයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ කාර්යාලයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: නැත.

7. යම්කිසි පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ මානවයන් දුරු කෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරෙහි.

තව ද යම්කිසි මානවයන් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: නැත.

8-9. යම්කිසි පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ දිව්‍යයක් ... විවිධත්වයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: නැත.

තව ද යම්කිසි විවිධත්වයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරෙහි.

10-11. යම්කිසි පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ භව්‍යයක් ... අවිච්ඡිද්‍රයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරෙහි.

තව ද යම්කිසි අවිච්ඡිද්‍රයක් දුරු කෙරෙහි නම් හෝ පරිසාරයක් දුරු කෙරෙහි ද යත්: නැත.

12-13. යො මානානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

14-15. යො මානානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පඡහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

21. යො භවිරාගානුසයං පඡහති සො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං පඡහතිති: ආමනායා. (එකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන මානානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

25-26. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

12-13. යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

14-15 යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22, යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය, දුරු කෙරේ ද යත්. තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං පජහතිති; නො. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති; නාහී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං පජහතිති; කදෙකට්ඨං පජහති.

29-30. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
පජහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නාහී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං පජහතිති; මානානුසයං පජහති.
(තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
දිට්ඨානුසයං පජහති සො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති; නාහී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පජහතිති; දිට්ඨානුසයං
පජහති. කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං කදෙකට්ඨං
පජහති. -පෙ- (වසුකකමුලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ-
අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නාහී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං
පජහතිති; මානානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං පජහති සො
අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නාහී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භව-
රාගානුසයං පජහතිති; මානානුසයං භවිරාගානුසයං පජහති.
(ඡකමුලකං.)

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; නැති. (දුක්ඛුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (තික්ඛුලකයි.)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ. තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ... (වතුක්ඛුලකයි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (පක්ඛුලකයි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (ඡක්ඛුලකයි.)

අනුලොම සුද්ධලයි.

37. යමකා කාමරාගානුසයං පඡහති තමකා පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

යමකා වා පන පටිසානුසයං පඡහති තමකා කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

38. යමකා කාමරාගානුසයං පඡහති තමකා මානානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යමකා වා පන මානානුසයං පඡහති තමකා කාමරාගානුසයං පඡහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමකා මානානුසයං පඡහති, නො ච තමකා කාමරාගානුසයං පඡහති, කාමධාතුයා ද්විසු චෙදනාසු තමකා මානානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

39-40. යමකා කාමරාගානුසයං පඡහති තමකා දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යමකා වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති තමකා කාමරාගානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය චෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමකා විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති, නො ච තමකා කාමරාගානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා ද්විසු චෙදනාසු තමකා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

41. යමකා කාමරාගානුසයං පඡහති තමකා භවරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

යමකා වා පන භවරාගානුසයං පඡහති තමකා කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

42. යමකා කාමරාගානුසයං පඡහති තමකා අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යමකා වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තමකා කාමරාගානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය චෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමකා අවිජ්ජානුසයං පඡහති, නො ච තමකා කාමරාගානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා ද්විසු චෙදනාසු තමකා අවිජ්ජානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

37. යම් තැනෙක (උපදනා) කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි (උපදනා) පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරේ, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

43. යතො පටිසානුසයං පඡහති තතො මානානුසයං පඡහතිති: නො.

යතො වා පන මානානුසයං පඡහති තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

44-45. යතො පටිසානුසයං පඡහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: ආමනො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පඡහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, පටිසානුසයං පඡහති.

46. යතො පටිසානුසයං පඡහති තතො භවරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පඡහති තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

47. යතො පටිසානුසයං පඡහති තතො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පඡහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පඡහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පඡහති, පටිසානුසයං පඡහති.

48-49. යතො මානානුසයං පඡහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: ආමනො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති තතො මානානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, නො ච තතො මානානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, මානානුසයං පඡහති.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

50. යතො මානානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

51. යතො මානානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දඤ්ඤානුසයං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා පජහති, මානානුසයයඤ්ඤා පජහති.

52-54. යතො දිට්ඨානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා. -ප-

55. යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

56. යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

57. යතො භවිරාගානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති. (ඵකමුලකං)

50 යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනාවෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එක මුලක යි)

58. යමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති තමනා මානානුසයං පච්ඡතිති: නය්ථි.

යමනා චා පන මානානුසයං පච්ඡති තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමනා මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තමනා මානානුසයයෙහි කාමරාගානුසයයෙහි පච්ඡති, නො ච තමනා පටිසානුසයං පච්ඡති.

59-60. යමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති තමනා දිට්ඨානුසයං -උප- විචිකිට්ඨානුසයං පච්ඡතිති: නය්ථි.

යමනා චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පච්ඡති තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමනා විචිකිට්ඨානුසයං පච්ඡති, නො ච කමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තමනා විචිකිට්ඨානුසයයෙහි කාමරාගානුසයයෙහි පච්ඡති, නො ච තමනා පටිසානුසයං පච්ඡති, දුක්ඛාය වෙදනාය තමනා විචිකිට්ඨානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති, නො ච තමනා කාමරාගානුසයං පච්ඡති.

61. යමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති තමනා භවරාගානුසයං පච්ඡතිති: නය්ථි.

යමනා චා පන භවරාගානුසයං පච්ඡති තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡතිති: නො.

62. යමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති තමනා අවිජ්ජානුසයං පච්ඡතිති: නය්ථි.

යමනා චා පන අවිජ්ජානුසයං පච්ඡති තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමනා අවිජ්ජානුසයං පච්ඡති, නො ච තමනා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තමනා අවිජ්ජානුසයයෙහි කාමරාගානුසයයෙහි පච්ඡති, නො ච තමනා පටිසානුසයං පච්ඡති, දුක්ඛාය වෙදනාය තමනා අවිජ්ජානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පච්ඡති, නො ච තමනා කාමරාගානුසයං පච්ඡති. (දුක්ඛිලකං)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ. (දුක්ඛුලක යි.)

63-64. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති: නසී.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං පච්ඡති. නො ච තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො පටිසානුසයං පච්ඡති දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති.

65. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තනො භවරාගානුසයං පච්ඡති: නසී.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පච්ඡති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: මානානුසයං පච්ඡති.

66. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තනො අවිජ්ජානුසයං පච්ඡති: නසී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පච්ඡති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො පටිසානුසයං පච්ඡති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති. (තිකමුලකං)

67-69. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති තනො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති: නසී.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... චිච්ඤ්චානුසය දුරු
කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගා-
නුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රුපධාතු-
යෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද යි එහි විවිකිව්‍යානුසය ද මානානුසය ද
දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු
කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ආතී කල්හි එහි
විවිකිව්‍යානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි
පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දු:ඛ වෙදනා ආතී කල්හි එහි
විවිකිව්‍යානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගා-
නුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ.

85. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි හවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක හට්ටාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

68. යම් තැනෙක කාමරාගාරානුසාරය ද පටිඤ්ඤානුසාරය ද මානානුසාරය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසාරය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගා-
නුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; රූපධාතු-
යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු
කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු
කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි
අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි
පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි
එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගා-
නුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමුලක යි)

67-69. යම් නැනෙක කාමරාශාන්තිය ද පටිසාන්තිය ද මානා-
න්තිය ද දිට්ඨාන්තිය ද දුරු කෙරේ නම් එහි චිත්තිවිපාක්තිය
දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රුපධාතුවෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද ධි එහි විවිකිව්ණානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ආති කල්හි එහි විවිකිව්ණානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂවේදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මනානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ.
(වතුකකමුලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක හවිරාශානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචි- කිව්නුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිව්නුසය ද දුරු කෙරේ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි
අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රුපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. දු:ඛවෙද්නා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්ඤාකම්මක සි)

72. යම් තෘතීය කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරුකෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී:

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය ද භවිරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවිරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (ඡක්කම්මක යි.)

අනුලෝමාචිකාග ඩි.

73. යො යතො කාමරාගානුසයං පඡහති සො තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

යො චා පන යතො පටිසානුසයං පඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයං පඡහති සො තතො මානානුසයං පඡහතිති: තදෙකථං පඡහති.

යො චා පන යතො මානානුසයං පඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

75-76. යො යතො කාමරාගානුසයං පඡහති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහති. ඥෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති, කාමරාගානුසයං තදෙකථං පඡහති.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පඡහති සො තතො භවරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං පඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පඡහති සො තතො අච්ඡානුසයං පඡහතිති: තදෙකථං පඡහති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං පඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

79. යො යතො පටිසානුසයං පඡහති සො තතො මානානුසයං පඡහතිති: නො.

යො චා පන යතො මානානුසයං පඡහති සො තතො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයං පඡහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසංය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක (සොත්තපත්ති මාර්ගසං) පුද්ගල තෙම දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසං වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසංය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

යො වා පන යනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති. පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

82. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො භවිරාගානුසයං පජහතිති: නො.

යො වා පන යනො භවිරාගානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

83. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

84-85. යො යනො මානානුසයං පජහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -ප- විවිකිව්ජානුසයං පජහතිති: නො.

යො වා පන යනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො මානානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිව්ජානුසයං පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

86. යො යනො මානානුසයං පජහති සො තනො භවිරාගානුසයං පජහතිති: අනගමග්ගසමිධි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො මානානුසයං පජහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො මානානුසයං පජහති, භවිරාගානුසයං පජහති.

යො වා පන යනො භවිරාගානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහතිති: ආමනා.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අභට්ඨක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූඛ වෙද්දනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසාධ වූ පටිසානුසය දුරු කෙරේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසාධ දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

84-85 යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අභට්ඨක පුද්ගල තෙම දූඛවෙද්දනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසාධ වූ මානානුසය දුරු කෙරේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසම්භිද්ධි පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

87. යො යතො මානානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ව සො තතො මානානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, මානානුසයං පජහති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා. -පප-

91. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති, නො ව සො තතො භවරාගානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නො.

92. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නො.

93. යො යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ව සො තතො භවරාගානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, භවරාගානුසයං පජහති. (ඵකමුලකං)

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති සුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අභිට්ඨක සුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසා වූ භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසා දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති සුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො මානානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො මානානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විත්ව වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති. කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පච්ඡන්ති.

97. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො භවරාගානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො.

98. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො. (දුක්ඛුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විත්ව

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිඝානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති. (දුක්ඛුලක සි).

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම්

වේදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි තදෙකටිං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිසානුසයං තදෙකටිං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති.

101. සො යතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: නඤ්ඤි.

සො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහතිති: මානානුසයං පජහති.

102. සො යතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නඤ්ඤි.

සො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහතිති: අග්ගමග්ගසමධිදුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පජහති. (තිකමුලකං)

103-105. සො යතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි පජහති සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: නඤ්ඤි.

සො චා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි පජහතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි පජහති, මානානුසයං තදෙකටිං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි පජහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි පජහති, කාමරාගානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි තදෙකටිං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං පජහති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි පජහති, පටිසානුසයං තදෙකටිං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි පජහති.

වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමච්ඡි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි.)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි ... (වතුකමූලක යි)

106. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තනො භවරාගානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති: මානානුසයං පජහති.

107. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති: අභ්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ථීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

108. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති: අභ්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ථීසු වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං භවරාගානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පජහනවාරෙ අනුලොමං.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දූෂ්ටවෙතො ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි උද්චාදුරුම් වෙතො ඇති කල්හි රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දූෂ්ටවෙතො ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි උද්චාදුරුම් වෙතො ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොම පුද්ගලාචක්ඛාය යි.

පජ්ඣනවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො පටිඝානුසයං නපපභතීති: ආමනනා.

යො වා පන පටිඝානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: ආමනනා.

110. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො මානානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො මානානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, මානානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන මානානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමග්ගසමධිති මානානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

111-112. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. අනාගාමි-මග්ගසමධිතිංනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. අනාගාමිමග්ගසමධිතිංනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

113-114. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, අවිජ්ජානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති, අනාගාමිමග්ගසමධිති අවිජ්ජානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

115. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො මානානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛිති පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො මානානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, මානානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

යො චා පන මානානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති මානානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

116-117. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති. අනාගාමි-මග්ගසමඛිතීඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතීඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

118-119. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛිති පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහනති.

115. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛම්මක පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අක්ඛම්මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අක්ඛම්මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

120-121. යො මානානුසයං නසප්පහති සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහතිති: අට්ඨමකො මානානුසයං නසප්පහති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති සො මානානුසයං නසප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති, නො ච යො මානානුසයං නසප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති, මානානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති.

122-123. යො මානානුසයං නසප්පහති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති සො මානානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා

124-126. යො දිට්ඨානුසයං නසප්පහති සො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති සො දිට්ඨානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා - පෙ -

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති සො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහතිති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසප්පහනති.

129. යො භවිරාගානුසයං නසප්පහති සො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති සො භවිරාගානුසයං නසප්පහතිති. ආමනනා. (එකමුලකං)

120-121. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

122-123. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය .. අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග සමඛිති පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි.)

130. යො කාමරාගානුයයෙකු පටිසානුයයෙකු නතප්පති යො මානානුයයං නප්පප්පතිති: අග්ගමග්ගසමඛිගී කාමරාගානුයයෙකු පටිසානුයයෙකු නතප්පති, නො ට යො මානානුයයං නතප්පති. ද්විතකං මග්ගසමඛිගීනං යපෙත්වා අට්ඨසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුයයෙකු පටිසානුයයෙකු නතප්පතිති, මානානුයයෙකු නතප්පතිති.

යො වා පන මානානුසයං නපප්පති යො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිගී මානානුසයං නපප්පති, නො ව යො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පති. අට්ඨකං මග්ගසමඛිගීනං යථෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පත්ති, කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පත්ති.

131-132. යො කාමරාගානුසයඤ්චි පටිසානුසයඤ්චි නපපභනි සො දිට්ඨානුසයං - ටප - විචිකිච්ඡානුසයං නපපභනිති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයඤ්චි පටිසානුසයඤ්චි නපපභනි, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභනි. අනාගාමිග්ගහමඛ්ඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්චි ධපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්චි පටිසානුසයඤ්චි නපපභනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්චි නපපභනති.

ශ්‍රී ලංකා විවික්ච්ඡායානුසාරීන්ගේ නිදහස්වීමේ සහ කාමරාගා-
නුසාරීන්ගේ පරිසාරානුසාරීන්ගේ නිදහස්වීමේ: අනාගාමිමග්ගසමබ්බි විවි-
ක්ච්ඡායානුසාරීන්, නො ව ශ්‍රී ලංකා කාමරාගානුසාරීන්ගේ පරිසාරා-
නුසාරීන්ගේ නිදහස්වීමේ. අනාගාමිමග්ගසමබ්බිගේ අධ්‍යාපන අංශයේ
අධ්‍යාපන පුහුණු විවික්ච්ඡායානුසාරීන්ගේ නිදහස්වීමේ, කාමරාගානුසාරීන්ගේ
පරිසාරානුසාරීන්ගේ නිදහස්වීමේ.

133-134. යො කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ නප්පභතී සො හවිරාගානුසය - පෙ - අවිජ්ජානුසය. නප්පභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ නප්පභතී, නො ව සො අවිජ්ජානුසය. නප්පභතී. අභිනත. මග්ගසමධිතීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ නප්පභතී, අවිජ්ජානුසයයේ නප්පභතී.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
 පරිසර සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
 විසින් පවත්වාගෙන යාමට ලක්ව ඇති
 පරිසර සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග
 පිළිබඳව විස්තරයක්
 (සටහන 1)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නොකෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි. ඉද්වැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි. හේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, අච්ඡේදානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්. (සුකමුලක යි.)

135-136. යො කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ මානානුසයයේ නප්පභතී සො ද්වියානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: අධම්මකො කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ මානානුසයයේ නප්පභතී, නො ච සො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී. ඒකං මග්ගසමඤ්චිනකේ අධම්මකේ යපෙති අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයේ පටිසානුසයයේ මානානුසයයේ නප්පභතී.

යො වා පන විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති සො කාමරාගා-
නුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි නපප්පහතිති; අනාගාමි-
මග්ගසමධිගී විවිකිව්ජානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි නපප්පහති, නො ව
සො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමධිගී
විවිකිව්ජානුසයයෙහි කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති,
නො ව සො මානානුසයං නපප්පහති. ද්විතනං මග්ගසමධිගීනෙහි
අට්ඨමකයෙහි ය්පෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විවිකිව්ජානුසයයෙහි
නපප්පහනති, කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි
නපප්පහනති.

137-138. යො කාමරාගානුස්සයං පටිසානුස්සයං මානානුස්සයං නසප්පතති සො භවරාගානුස්සං - පෙ - අවිජ්ජානුස්සං නසප්පතතිති: ආමනායා.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ

පටිසානුස්ථාපනය කළ යුතු නියෝගයක් වශයෙන්,

(කිසිදු දින)

139-141. යො කාමරාගානුසයඤ්චි මානානුසයඤ්චි දිට්ඨානුසයඤ්චි
නපප්පහති යො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහතිති: ආමනනා.

යො වා පන විවික්ච්ඡානුසයං නපප්පති යො කාමරාගා-
නුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපප්පතිති;
අනාගාමිග්ගසමධිගී විවික්ච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං
නපප්පති, නො ච යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං
නපප්පති. අග්ගමග්ගසමධිගී විවික්ච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං නපප්පති, නො ච යො මානානුසයං
නපප්පති, අභිනං මග්ගසමධිගීනං අට්ඨමකං යපෙචා
අවසෙසා පුග්ගො විවික්ච්ඡානුසයං නපප්පති, කාමරාගානුසයං
පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපප්පති. - පෙ -
(වතුකකමුලකං)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අඡ්ඨමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අඡ්ඨමකයා ද තඬා සෙසු පුගුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අඡ්ඨමකයා ද තඬා සෙසු පුගුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් තඬා සෙසු පුගුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (නිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අඡ්ඨමකයා ද තඬා සෙසු පුගුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත් ... (චතුකකමුලක යි.)

142-143. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී යො භවිරාගානුසයං - ටෙ - අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතී, නො ව යො දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී. අනාගාමිමග්ගසමඛිති අච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී, නො ව යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පභතී. ද්විතනං මග්ගසමඛිතිනං අට්ඨමකං යටපත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං නප්පභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී. (පඤ්ඤාමූලකං)

144. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පභතී යො අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පභතී, නො ව යො දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී. අනාගාමිමග්ගසමඛිති අච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පභතී, නො ව යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පභතී. ද්විතනං මග්ගසමඛිතිනං අට්ඨමකං යටපත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං නප්පභතී, කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පභතී. (පඤ්ඤාමූලකං)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් භේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අභ්ථමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. භේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අභ්ථමකයා ද තඬා යෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් භේ අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අභ්ථමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. භේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අභ්ථමකයා ද තඬා යෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ජක්කමූලක යි.)

145. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: කාමධාතුයා ජීත්ථ වෙදනාසු තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

146. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන මානානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනා.

149. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: කාමධාතුයා ජීත්ථ වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපනනයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

150. යනො කාමරාගානුසයං නප්පජහති තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයං අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහතිති: ආමභ්බා.

151. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො මානානුසයං නප්පජහතිති: කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො මානානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයං මානානුසයං නප්පජහති.

යනො චා පන මානානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයං පටිඝානුසයං නප්පජහති.

152-153. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතිති: කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: ආමභ්බා.

154. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහති. කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පජහති.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති. කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයං පටිඝානුසයං නප්පජහති.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ධි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ධි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ධි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ධි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ධි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ධි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

155. යනො පටිසානුසයං නසප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිසානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො පටිසානුසයයඤ්ච නසප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති තනො පටිසානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

156-157. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

158. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො භවිරාගානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො මානානුසයං නසප්පහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයයඤ්ච නසප්පහති, මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

159. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

160-162. යනො දිට්ඨානුසයං නසප්පහති තනො විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසප්පහති තනො දිට්ඨානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා. -පෙ-

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපක්‍ෂයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති; ආමනායා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං නපප්පහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහති, විචිකිච්ඡානුසයයෙහි නපප්පහති.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; ආමනායා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; ආමනායා.

165. යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහති, අච්ඡානුසයයෙහි නපප්පහති.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති; ආමනායා. (එකමුලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති තතො මානානුසයං නපප්පහතිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති, නො ච තතො මානානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති, මානානුසයයෙහි නපප්පහති.

යතො චා පන මානානුසයං නපප්පහති තතො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහතිති; දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයයෙහි කාමරාගානුසයයෙහි නපප්පහති, නො ච තතො පටිසානුසයං නපප්පහති අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයෙහි නපප්පහති, කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති.

163. යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විවිකිව්‍යානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

164. යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

167-168. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතීති: ආමනනා.

169. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, නො ච තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, භවිරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතීති: දුක්ඛාය වේදනාය තනො භවිරාගානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, නො ච තනො පටිසානුසයං නප්පභතී. කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තනො භවිරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, නො ච තනො කාමරාගානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනෙක තනො භවිරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී.

170. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී. නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී, අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි නප්පභතී.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පභතීති: ආමනනා. (දුක්ඛුලුකං)

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛුලක යි.)

171-172. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතී තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

173. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතීති: දුක්ඛය වේදනාය තනො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පභතී, නො ච තනො පටිසානුසයං නප්පභතී. කාමධාතුයා ද්විප්ප වේදනාසු තනො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පභතී, නො ච තනො කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතී.

174. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතී තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා. (තිකමුලකා)

175-177. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා. -පෙ- (වතුක්ක පුලකං)

178. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචි-කිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාම-ධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචි-කිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (වතුකමූලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-නුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති. කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති. අපරියාපනෙක තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති.

179. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනායා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනායා. (පඤ්ඤාමුලකං.)

180. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනායා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනායා. (ඡත්තමුලකං)

පටිලොමඛිකාසං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමිඛි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව ච පුග්ගලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා අපරියාපනෙක යො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමිඛි. යපෙභවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (ජක්ඛාමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමබ්ධී පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුඤ්ජ තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමබ්ධී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුඤ්ජ භූමිකැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි.

යො වා පන යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඛිති. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, මානානුසයයෙති නප්පජ්ඣති. ඒනං මග්ගසමඛිති. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, මානානුසයයෙති නප්පජ්ඣති.

යො වා පන යතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති. ඒනං මග්ගසමඛිති. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස මානානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු¹ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයයෙති නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතියෙති අට්ඨමකයෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයෙති නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයයෙති නප්පජ්ඣති.

තව ද යමක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමථි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමථි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

182. යමක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමථි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූෂවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමථිත් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමථි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූෂවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමථිත් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

183-184. යමක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමථි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතියං අධිමකියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති.

185. යො යනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, භවිරාගානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපප්පහති, භවිරාගානුසයං නපප්පහති.

යො වා පුන යනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති.

186. යො යනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති.

තච ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාප්තකයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ග-සමඛිති පුද්ගලයා ද අණ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූ-යෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාප්තකයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තච ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාප්තකයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූප-ධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාප්තකය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො අවිජ්ජානුසයයෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයයෙහි නප්පජහති. ජිනනං මග්ගසමඛිතිනං ධරෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම අවිජ්ජානුසයයෙහි නප්පජහනති, කාමරාගානුසයයෙහි නප්පජහනති.

187. යො යනො පටිසානුසයං නප්පජහති සො තනො මානානුසයං නප්පජහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තනො මානානුසයං නප්පජහති. සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයයෙහි නප්පජහති, මානානුසයයෙහි නප්පජහති. ජිනනං මග්ගසමඛිතිනං ධරෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම පටිසානුසයයෙහි නප්පජහනති, මානානුසයයෙහි නප්පජහනති.

යො වා පන යනො මානානුසයං නප්පජහති සො තනො පටිසානුසයං නප්පජහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො මානානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං නප්පජහති. සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො මානානුසයයෙහි නප්පජහති, පටිසානුසයයෙහි නප්පජහති. ජිනනං මග්ගසමඛිතිනං ධරෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම මානානුසයයෙහි නප්පජහනති, පටිසානුසයයෙහි නප්පජහනති.

188-189. යො යනො පටිසානුසයං නප්පජහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීප්ඵ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජහති. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයයෙහි නප්පජහති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිනෙහි අට්ඨමකයෙහි ධරෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම පටිසානුසයයෙහි නප්පජහනති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නප්පජහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇතිකල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪිං අවිඤ්ඤාං අවපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.

190. යො යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪිනං අවපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪිනං අවපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.

191. යො යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪී කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪිනං අවපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ විවික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගී පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගී පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකාය ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගී පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙහි නපප්පහති, පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති. ආත්මං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි අවිජ්ජානුසයයෙහි නපප්පහනති, පටිසානුසයයෙහි නපප්පහනති.

192-193. යො යතො මානානුසයං නපප්පහති සො තතො දිව්ඤ්ඤානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහතිති: අට්ඨමනො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයයෙහි නපප්පහති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතයෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි මානානුසයයෙහි නපප්පහනති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහනති.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති සො තතො මානානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහති, මානානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතයෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහනති, මානානුසයයෙහි නපප්පහනති.

194. යො යතො මානානුසයං නපප්පහති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: ආමනා.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො මානානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහති, මානානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහනති, මානානුසයයෙහි නපප්පහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැ-දැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියා-පන්නායෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානා-නුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා ද අෂ්ට-මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියා-පන්නායෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනා යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

195. යො යතො මානානුසයං නපප්පති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පතිති: අභ්‍යමග්ගසමඛිති දුක්ඛිය වේදනාය යො තතො මානානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයං නපප්පති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පති අභ්‍යමග්ගසමඛිති. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් මානානුසයං නපප්පති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පති සො තතො මානානුසයං නපප්පතිති: ආමනා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයං නපප්පති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පතිති: ආමනා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති සො තතො දිට්ඨානුසයං නපප්පතිති: ආමනා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පතිති: අභ්‍යමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පති සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා කිසු වේදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති, භවිරාගානුසයං නපප්පති. අභ්‍යමග්ගසමඛිති අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති, භවිරාගානුසයං නපප්පති.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පතිති අට්ඨමකො කාමධාතුයා කිසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පති, විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති. අභ්‍යමග්ගසමඛිති අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් භවිරාගානුසයං නපප්පති, විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පති.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬි පුද්ගල තෙම දුර්වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානා-ත්‍යය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජාත්‍යය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම අපරිපාකකය ඇති කල්හි හේ එහි මානාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුද්ගල හැම තැන්හි මානාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිත්‍යාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිත්‍යාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිත්‍යාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිත්‍යාත්‍යය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගා-ත්‍යය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරිපාකකයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිත්‍යාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අක්ඛණයා ද තබා සෙසු පුද්ගල හැම තැන්හි විචිකිත්‍යාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගාත්‍යය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිත්‍යාත්‍යය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛණ පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-ධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගාත්‍යය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිත්‍යාත්‍යය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම අපරිපාකකය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගා-ත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිත්‍යාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අක්ඛණයා ද තබා සෙසු පුද්ගල හැම තැන්හි භවරාගාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචි-කිත්‍යාත්‍යය ද දුරු නො කෙරෙයි.

200. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අග්ගමග්ගසමඛගී අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිග්ගානුසයං නප්පජහති. විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අග්ගමග්ගසමඛගී අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති, විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති.

201. යො යතො භවිරාගානුසයං නප්පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අග්ගමග්ගසමඛගී යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජහති: ආමනා. (එකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජහති සො තතො මානානුසයං නප්පජහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජහති. සොච පුග්ගලො ඉක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජහති, මානානුසයං නප්පජහති. ඒකං මග්ගසමඛගී යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජහති, මානානුසයං නප්පජහති.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඩි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අක්ඛණ්ඩයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛණ්ඩ පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඩි එහි හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අක්ඛණ්ඩයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ග සමඬි පුද්ගලයා තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඩි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ඩි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬි පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො මානානුසයං නප්පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහතිති: අනාගාමී මග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජහති, යෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජහති, යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිතං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා මානානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, යෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, අනාගාමී මග්ගසමඬ්ඪියෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහතිති: අනාගාමී මග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජහති, යෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජහති, යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, අනාගාමී මග්ගසමඬ්ඪියෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම දු:ඛ වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දුූඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දුූඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි.

සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුස-
යඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං
නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන
සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසා-
නුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬයීනං ධප්පෙතා අවසෙසා
පුග්ගලා සබ්බත් අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයඤ්ච
පටිසානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති. (දුකමුලකං)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච
මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨා-
නුසයං නප්පජ්ඣති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූප-
ධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච
මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං
නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගා-
නුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිට්ඨානුස-
යඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬයීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ධප්පෙතා
අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච
මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො
කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති:
අනාගාමිමග්ගසමඬයී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච
කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො
පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු
වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුස-
යඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.
සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො
විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච
මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමඬයී කාමධාතුයා ද්විසු
වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච
කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො
මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියා-
පනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයඤ්ච
පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬයීනඤ්ච
අට්ඨමකඤ්ච ධප්පෙතා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච
නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච
නප්පජ්ඣති.

ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශබ්ද ඵහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුක්ඛුලක ශබ්ද)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිව්ඛිව්ජානුසය ... විචිකිච්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශබ්ද ඵහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමක පුද්ගලයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශබ්ද ඵහි හේ විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශබ්ද ඵහි හේ විචිකිච්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශබ්ද ඵහි හේ විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

209. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමන්තං.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව්ව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා දව්සු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිනි භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති.

210. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව්ව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. ඒතං මග්ගසමධිතිං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිනි කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිත් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිත් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි

ද්විසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති. ද්විනං මග්ගසමඬ්ඪිතං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං නප්පජ්ඣති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයං නප්පජ්ඣති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයයං නප්පජ්ඣති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති. ද්විනං මග්ගසමඬ්ඪිතඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති. (චතුස්සමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි නප්පජ්ඣති සො තතො භවරාගානුසයයං නප්පජ්ඣති: ආමනනා.

දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගිත් තබා සෙසු පුභුල්හු භෑම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (තිකමුලක යි)

211-213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගිත් ද අස්මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු භෑම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (චතුස්මුලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවිරාගානුය ය යුරු නො කෙරෙනම් හේ එහි කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරේ ය යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ හවිරාගානුය ය කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය නො ද යුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි හවිරාගානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවිරාගානුය ය කාමරාගානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුය ය නො ද යුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවිරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුය ය නො ද යුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ හවිරාගානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවිරාගානුය ය කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුය ය නො ද යුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ හවිරාගානුය ය යුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ත්‍ර හැම තැන්හි හවිරාගානුය ය යුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුය ය පටිසානුය ය මානානුය ය දිට්ඨානුය ය විචිකිච්ඡානුය ය යුරු නො කෙරෙත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ධි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ධි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්ඤාකමුලකධි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

සො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤා කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නපප්පහති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤා නපප්පහති, කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති. අනාගාමී මග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤා කාමරාගානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤා නපප්පහති, කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති. ද්විතො මග්ගසමඞ්ගිනඤා අට්ඨමකඤා යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං අවිජ්ජානුසයය්ඤා නපප්පහති. කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නපප්පහති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොක්කායං.

පටිලොමං.

පප්පහනවාදො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නාය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නායෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රතිලෝම යි.

පජහනවාර යි.

4. පරිශුද්ධවාරෝ

1. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිසානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

2. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

7. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

8-9. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

10-11. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

4. පරිඥාපාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය (එය හා සහජාතවශයෙන් එක්වූ සිටි මානානුසය) පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය ... විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

5-6. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

7. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

8-9. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය... විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

10-11. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

12-13. යො මානානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

14-15. යො මානානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

21. යො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා. (එකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා පරිජානාතිති: නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

12-13. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකක්ථය පිරිසිදු දැනි.

14-15. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකක්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකක්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකක්ථය පිරිසිදු දැනි.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති. (දුකමුලක සි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දැනි. (තිකමුලක සි.)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්; දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දැනි, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ... (චතුකමුලක සි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දැනි. (පඤ්ඤාමුලක සි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි. (ඡක්කමුලක සි.)

37. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන පටිසානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

38. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යනො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

39- 40. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

41. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

42. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

43. යනො පටිසානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: දුෛඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: දුෛඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

44-45. යනො පටිසානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

යනො වා පන විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිල්පානුසයංඤච පරිජානාති, පටිසානුසයංඤච පරිජානාති.

46. යනො පටිසානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

47. යනො පටිසානුසයං පරිජානාති තනො අභිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

යනො වා පන අභිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අභිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අභිජ්ජානුසයංඤච පරිජානාති, පටිසානුසයංඤච පරිජානාති.

48-49. යනො මානානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

යනො වා පන විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිල්පානුසයංඤච පරිජානාති, මානානුසයංඤච පරිජානාති.

50. යනො මානානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තනො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයංඤච පරිජානාති, භවිරාගානුසයංඤච පරිජානාති.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිව්‍යානුසය ...විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විවිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

50. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

51. යනො මානානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති; දුක්ඛය වෙදනාය තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, නො ව තනො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, මානානුසයං පරිජානාති.

52-54. යනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො. -ප-

55. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, නො ව තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

56. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

57. යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, නො ව තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති. (ඵකකමුලකං)

58. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති; නපී.

51. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම. (එකකමුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාම-ධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූ-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. (දුක්ඛුලක සි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති.

65. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො භවරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති.

66. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති. (ඤ්ඤාලකං)

67-69 යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි. (තිකමූලක සි.)

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

යනො වා පන විවිකිව්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගා-
නුසයයං පටිසානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං පරිජානාතීති:
රූපධාතුයා ආරූපධාතුයා තතො විවිකිව්ජානුසයයං මානානුසයයං
දිට්ඨානුසයයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයයං
පටිසානුසයයං පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො
විවිකිව්ජානුසයයං කාමරාගානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං
පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය
වෙදනාය තතො විවිකිව්ජානුසයයං පටිසානුසයයං දිට්ඨානුසයයං
පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයයං මානානුසයයං
පරිජානාති. —පෙ— (වතුක්කමුලකං)

70. යනො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි මානානුසයයෙහි දිට්ඨානුසයයෙහි චිච්ඡිකිප්පානුසයයෙහි පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති; නසී.

යනො වා පන හවරාගානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගා-
නුසයයං පටිසානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං චිචිකිත්ථා-
නුසයයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො හවරාගා-
නුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං චිචිකිත්ථානුසයයං පරිජානාති.
නො ව තනො කාමරාගානුසයයං පටිසානුසයයං පරිජානාති.

71. යතො කාමරාගානුසයංකඤ්ච පටිසානුසයංකඤ්ච මානානුසයංකඤ්ච දිට්ඨානුසයංකඤ්ච චිචිකිට්ඨානුසයංකඤ්ච පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නඤ්ඤි.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුස-
යංකඤ්ච පටිසානුසයංකඤ්ච මානානුසයංකඤ්ච දිට්ඨානුසයංකඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ච
පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයංකඤ්ච
මානානුසයංකඤ්ච දිට්ඨානුසයංකඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ච පරිජානාති, නො ච
තනො කාමරාගානුසයංකඤ්ච පටිසානුසයංකඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා
ආච්ඡු වේදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයංකඤ්ච කාමරාගානුසයංකඤ්ච මානානුස-
යංකඤ්ච දිට්ඨානුසයංකඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ච පරිජානාති, නො ච තනො
පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වේදනාය තනො අවිජ්ජානුසයංකඤ්ච
පටිසානුසයංකඤ්ච දිට්ඨානුසයංකඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ච පරිජානාති, නො ච
තනො කාමරාගානුසයංකඤ්ච මානානුසයංකඤ්ච පරිජානාති. (පඤ්ඤාමුලකං)

72. යනො කාමරාගාත්‍රසයයෙහි පටිසාත්‍රසයයෙහි මානාත්‍රසයයෙහි දිට්ඨාත්‍රසයයෙහි චිච්චිත්ථාත්‍රසයයෙහි භවරාගාත්‍රසයයෙහි පරිජානාති තනො අච්ඡාත්‍රසයං පරිජානාතිති: නන්දී.

තව ද යම් තැනෙක විවික්ච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ධ්වනි විවික්ච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විවික්ච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවික්ච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි ... (වතුකතමුලක සි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිටිසිද දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිටිසිද දැනී ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැ යි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීථිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනීම නම් එහි
අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. (පඤ්ඤාපිටක සි.)

72. යම් තූලනක කාමරාගාත්‍රය ද පටිසාත්‍රය ද මානා-
ත්‍රය ද දිට්ඨාත්‍රය ද විචිකිට්ඨාත්‍රය ද භවරාගාත්‍රය ද
පිරිසිදු දැනී නම් එහි අවිජ්ජාත්‍රය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැත.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයයං
 පටිසානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං
 හවරාගානුසයයං පරිජානාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො
 අවිජ්ජානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං
 හවරාගානුසයයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයයං
 පටිසානුසයයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ආප්ත වේදනාසු තනො
 අවිජ්ජානුසයයං කාමරාගානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං
 විචිකිච්ඡානුසයයං පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයයං
 හවරාගානුසයයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වේදනාය තනො අවිජ්ජානුස-
 යයං පටිසානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං පරිජානාති,
 නො ච තනො කාමරාගානුසයයං මානානුසයයං හවරාගානුසයයං
 පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොමමිකාසං.

73. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
 පටිසානුසයං පරිජානාති: නො.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාති: නො.

74. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
 මානානුසයං පරිජානාති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යනො මානානුසයං පරිජානාති සො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාති: නො.

75-76. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
 දිට්ඨානුසයං --පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති: නො.

යො වා පන යනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාති: අට්ඨමනො දුක්ඛාය වේදනාය
 රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
 නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති, සේව පුග්ගලො
 කාමධාතුයා ආප්ත වේදනාසු සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
 කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම (සොතාපත්තිමාර්ගස්ථ තෙම) දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකටං පරිජානාති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

79. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො
මානානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො චා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො
පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො
දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
පටිසානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, යෙව්ව පුග්ගලො
දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
පටිසානුසයං තදෙකටං පරිජානාති.

82. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො
භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො
අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකටං පරිජානාති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

84-85. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො
දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

යො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති. මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

86. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භව-රාගානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුස-යඤ්ච පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

87. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං. -පෙ-

91. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි. තදෙකස්ථ වූ මානානුසය පිරිසිදු දැනි.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. ඒ පුභුල් තෙමෙ ම රූපධාතුයෙහි අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි. මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

92. යො යනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති; තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති; නො.

93. යො යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනසා.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති. (එකකමුලකං)

94. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො මානානුසයං පරිජානාතිති; නසී.

යො වා පන යනො මානානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති; නො.

95-96. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පප- විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති; නසී.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති; අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පරිජානාති, තදෙකථං පරිජානාති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං පරිජානාති, තදෙකථං පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

97. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; නසී.

යො වා පන යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති; නො.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමභිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි භවරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. (එකකමුලක යි.)

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි දිව්‍යානුසයය ... විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. හේ එහි පටිසානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

98. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො. (දුක්ඛමුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති.

101. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති.

102. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති. (තික්ඛමුලකං)

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති. (දුකමුලක ධි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි දිට්ඨාත්‍රයය ... විචිකිච්ඡාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: අක්මක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධි එහි හේ විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ම වූ මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන. හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ම වූ කාමරාගාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි පටිසාත්‍රයය නො ද පිරිසිදු දැන. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ම වූ පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි භවරාගාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: මානාත්‍රයය පිරිසිදු දැන.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුඛ වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධි එහි හේ අවිජ්ජාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන. (තිකමුලක ධි.)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති නස්සි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ පරිජානාතිති අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ පරිජානාති, මානානුසයය්‍යෙ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ පරිජානාති, පටිසානුසයය්‍යෙ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ පරිජානාති. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

106. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති නස්සි.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාතිති මානානුසයං පරිජානාති.

107. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති නස්සි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාතිති අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙ මානානුසයය්‍යෙ පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙ පටිසානුසයය්‍යෙ දිට්ඨානුසයය්‍යෙ විචිකිච්ජානුසයය්‍යෙ පරිජානාති (පඤ්ඤාමුලකං)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූෂ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී.... (චතුක්කමූලක යි.)

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිදු දැනී.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬහි පුද්ගල තෙම දූෂවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

108. යො යතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිට්ඨානුසයංකො භවිරාගානුසයංකො පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිට්ඨානුසයංකො භවිරාගානුසයංකො පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය ථෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිට්ඨානුසයංකො භවිරාගානුසයංකො පරිජානාති. සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු ථෙදනාපු සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො මානානුසයංකො පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිට්ඨානුසයංකො භවිරාගානුසයංකො පරිජානාති. සෙච්ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො මානානුසයංකො භවිරාගානුසයංකො පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිට්ඨානුසයංකො පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං.)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පරිඤ්ඤාචාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන පටිසානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

110. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංකො න පරිජානන්ති, මානානුසයංකො න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයංකො න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයංකො න පරිජානන්ති.

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධ්වී පුද්ගල තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. (ඡක්කමූලක සි.)

අනුලොමාවක්කාය සි.

පරිඥාපාරයෙහි අනුලොම සි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධ්වී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධ්වීන් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධ්වී පුද්ගල තෙම මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධ්වීන් තබා සෙසු පුභුල්හු මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ග-යමඛ්ණයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගයමඛ්ණ පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගයමඛ්ණයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගා-නුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-යමඛ්ණ පුද්ගල කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගයමඛ්ණින් තඬා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගයමඛ්ණ පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගයමඛ්ණින් තඬා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගා-නුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

115. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගයමඛ්ණ පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගයමඛ්ණින් තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගයමඛ්ණ පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගයමඛ්ණින් තඬා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

116-117. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

පරිජානාති

118-119. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිණි පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, ඒකං මග්ගසමඛිණිං ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඒකං මග්ගසමඛිණිං ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

120-121. යො මානානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිණි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මෙයා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවද්දුරුම් මාර්ගසමඛීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවද්දුරුම් මාර්ගසමඛීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

120-121. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල මානානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

122-123. යො මානානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. -පෙ-

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඛිතඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

129. යො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (ඵකකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

122-123. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි ...

127-128. යමෙක් විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විච්ඡිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විච්ඡිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විච්ඡිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, විච්ඡිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල මානානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති තබා සෙසු පුභුලෝ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිත් තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිත් තඬා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (දුකමුලක සි.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිත් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාතිති: අනාගාමි-මග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයෙකං කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං න පරිජානාති, නො ව සො මානානුසයයං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනෙකං අට්ඨමකෙකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයෙකං න පරිජානාති. කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාති.

137-138. යො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාතිති: අනාගාමි-මග්ගසමඬග්ගි අවිජ්ජානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයෙකං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං න පරිජානාති. (තිකමුලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයෙකං කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං න පරිජානාති, නො ව සො මානානුසයයං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනෙකං අට්ඨමකෙකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයෙකං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං න පරිජානාති. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයයෙකං පටිසානුසයයෙකං මානානුසයයෙකං දිට්ඨානුසයයෙකං විචිකිච්ඡානුසයයෙකං න පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

137-138 යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් තඬා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.... (චතුක්කමුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැන ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැන. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන. එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැන. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැන.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන, කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැන, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන.

146. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙත තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙත තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, විචික්ඛිට්ඨානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

149. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙත තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ධීඝ වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙත තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

150. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙත තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

151. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, මානානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

152-153. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, විචික්ඛිට්ඨානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා.

154. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, භවිරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

155. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද හි එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

කවද යම් තැනෙක මානාත්‍රුසය පිරිසිදු නො දැනි නම් එහි පටිසාත්‍රුසය පිරිසිදු නො දැනි ද යත්: දු:බවේදානා ඇති කල්හි එහි මානාත්‍රුසය පිරිසිදු නො දැනි, එහි පටිසාත්‍රුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානාත්‍රුසය ද පිරිසිදු නො දැනි. පටිසාත්‍රුසය ද පිරිසිදු නො දැනි.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්‍යානුසය ... විචිකිට්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දොදුරු වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිට්‍යානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අසරියාපත්තය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිට්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් එහි පරිසානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද හි එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනාවෙහි ද අපරියාපන්නාවෙහි ද හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දූෂවෙද්දා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුවෙහි ඉදවැදැරුම් වෙද්දා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ධි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

155. යම් කුතනක පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දොළැරැම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

156-157. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ථීප්ප වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

159. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

160-162. යතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. -පෙ-

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ථීප්ප වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී. එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දුෂ්ඨවේදනා යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

159. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

165. යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාස්ස තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා. (එකකමුලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති.

යතො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති.

167-168. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාතිති: ආමනායා.

164. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

169. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, භවිරාගානුසයං න පරිජානාති.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය ඵෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ඒසු ඵෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති.

170. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (දුක්ඛුලකං)

171-172. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

173. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුවෙහි දොවදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛූපක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. (තිකමුලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. ... (වතුකකමුලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

179. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (පඤ්ඤාමුලකං)

180. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමඛකාසං.

181. යො යනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිව්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිව්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිව්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිව්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල ඥානවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමි මාර්ගසමඛියා තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දොදුරුම වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ග-සමඛියා තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙහි සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, ඒකං මග්ගසමඤ්චිනං ධර්මයා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහි සො තතො මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. ඒකං මග්ගසමඤ්චිනං ධර්මයා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙහි සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි අට්ඨමකං ධර්මයා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහි සො තතො විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි අට්ඨමකං ධර්මයා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනුමාර්ග-සමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිත්ත ඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිත්ත ඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අඡ්චමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අඡ්චමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති, සේච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපතො යො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, හවිරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති. හවිරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති.

යො චා පන යතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු සො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සේච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො යො තතො හවිරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස හවිරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේච්ච පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සේච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො යො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානානති.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි හවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬිත් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුෂ්ඨවෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬිත් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬිත් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬිත් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

187. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති, ඒනනං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති, ඒනනං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

188-189. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති; අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමි-මග්ගසමඬ්ඨිනං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨිනං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දූ ඩි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, ඒ පුභුල් මැ දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දූ ඩි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහිදූ ඩි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි කෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දූ ඩි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමි-මාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දූ ඩි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

190. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාසු අපරියාපනෙන යො තතො පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමධිතිනං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන යො තතො භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමධිතිනං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

191. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. යෙව්ව පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමධිතිනං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන යො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමධිතිනං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬිති පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී ඵහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී ඵහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬිති පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගා-නුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී ඵහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී ඵහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬිති පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජා-නුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී ඵහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

192-193. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමනො කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ග සමඛිකිං අට්ඨමකං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිං අට්ඨමකං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

194. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො චා පන යනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බත් භවරාගානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

195. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛගියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී. හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දූෂ්ට වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛගියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්න-යෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛගියා තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛගියා තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො
විචික්ඛිජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමභ්‍යා.

යො වා පන යතො විවික්ඛානුසයං න පරිජානාති යො තතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනාසා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූප-
ධාතුයා යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො
තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා
භීසු වෙදනාසු අපරියාපතො යො තතො විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤා න
පරිජානාති, භවරාගානුසයයකඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතියකඤ්ඤා
අට්ඨමකකඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤා
න පරිජානාති, භවරාගානුසයයකඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා භික්ඛු චේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමබ්බිකො අට්ඨමකං යමෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, තො ච යො තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාති. ඥාති පුග්ගලො අපරියාපනෙත යො තතො විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ඤා න පරිජානාති, අච්ඡානුසයංකඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතිකඤ්ඤා අට්ඨමකකඤ්ඤා ධපෙභ්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිච්ඡානුසයංකඤ්ඤා න පරිජානාති, අච්ඡානුසයංකඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අවධමකො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ව යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙවිව පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයංනො න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසම්මිඤ්ඤො අට්ඨමකංනො යමපත්තො අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ම අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයංනො න පරිජානාති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මෑ අපරියාපන්තය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අශුමාර්ගයමධිගියා ද අෂ්ටමකයා ද තමා සෙසු පුභුල්ලු භෑම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

201. යො යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමධාතුයා නිසු වේදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේඛ්‍ය චූෂ්ණලො අපරියාපනො යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධිගී. ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා චූෂ්ණලො සබ්බස්ස භවරාගානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනසා. (ඵකකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමධාතුයා ඤීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සේඛ්‍ය චූෂ්ණලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනො යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. ඤීසං මග්ගසමධිගීනං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා චූෂ්ණලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිගී දුක්ඛාය වේදනාය යො තතො මානානුසයං කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සේඛ්‍ය චූෂ්ණලො කාමධාතුයා ඤීසු වේදනාසු සො තතො මානානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සේඛ්‍ය චූෂ්ණලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො යො තතො මානානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඤීසං මග්ගසමධිගීනං ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා චූෂ්ණලො සබ්බස්ස මානානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති.

201. යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිධි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අග්‍රමාර්ගසමිධියා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙකහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිධි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ටවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිධින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමිධි පුද්ගල දුෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිධින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්‍යායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිටියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිටි පුද්ගල දූඛවෙද්‍යා ඇති-කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්‍යා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිටියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිටි පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්‍යායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිටින් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිටි පුද්ගල දූඛවෙද්‍යා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්‍යා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද

පිරිසිදු නො දනී. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධී පුද්ගල දූෂවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. (දුකමුලක ශ්‍රී.)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසම්බථි පුද්ගල දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අග්ගමාර්ගසම්බථි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසම්බථින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීත්.

210. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධිග්ගි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ධීනතං මග්ගසමධිග්ගිනං යපෙඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධිග්ගි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති. ධීනතං මග්ගසමධිග්ගිනං යපෙඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධිග්ගි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්. (තිකමූලක යි.)

211-213 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධි කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ජානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. ඒතං මග්ගසමධි-නකො අට්ඨමකකො යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. -පෙ- (වතුකතමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමධි දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවිරාගානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ජානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමභිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ටවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමභිතින් ද අක්ඛණ්ඩය ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැනති විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී... (චතුක්කමූලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අක්ඛණ්ඩ පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමභිති පුද්ගල දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි

එහි හේ හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමධිතී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ධි එහි හේ හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඪි පුද්ගල දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මෑ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපත්තය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අනාගාමිමාර්ගයමගිහි පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්ශානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, භීතනං මග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකයෙති යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති න පරිජානාති. (පඤ්ඤාමූලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අනගමග්ගසමධි දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, භීතනං මග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකයෙති යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිඝ්ඤ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, නො ව සො තතො දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමධි දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති කාමරාගානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ජානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති,

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (පඤ්ඤාමූලක සි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගී පුද්ගල දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමධිගී තෙම දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

නො ව සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ධ්වස්ස වෙදනාස්ස සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. ඒනතං මග්ගසමඩ්ඪිනකේ අට්ඨමකකේ ධ්වපෙක්ඛා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පරික්ඛාදාචාරො.

හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද මි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහින් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනීනි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශ යි

ප්‍රතිලොම යි.

පරිඥාපාර යි.

5. පහිනවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන පටිසානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

2. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච තසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

3-4 යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ-විචිකිල්පානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන විචිකිල්පානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ද්විතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො පහිනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො පහිනො. ද්විතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො ච පහිනො, කාමරාගානුසයො ච පහිනො.

5-6. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච තසස අවිජ්ජානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො අවිජ්ජානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

7. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස පටිසානුසයො පහිනො, නො ච තසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො පටිසානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

8-9. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ-විචිකිල්පානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන විචිකිල්පානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ද්විතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො පහිනො නො ච තසස පටිසානුසයො පහිනො. ද්විතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො ච පහිනො, පටිසානුසයො ච පහිනො..

5. ප්‍රතිඥාවාරය

1. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

2. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

3-4. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

5-6. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භව-රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

7. යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

8-9. යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ පටිසානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

10-11. යස්ස පටිසානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස පටිසානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො පටිසානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස පටිසානුසයො පභිනොති: ආමනා.

12-13. යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස මානානුසයො පභිනොති: තිණ්ණි. පුගගලානං වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං මානානුසයො පභිනො. අරහතො වීථිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

14-15. යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස මානානුසයො පභිනොති: ආමනා.

16-18. යස්ස දිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනා.

19-20. යස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණ්ණි. පුගගලානං වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො වීථිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනා.

21. යස්ස භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො පභිනොති: ආමනා. (ඵකකමුලකං.)

10-11. යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

12-13. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

14-15. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමක්හුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

21. යමක්හුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

22. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස මානානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස මානානුසයො පභිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, මානානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන මානානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති: ආමන්තා.

23-24. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති; ඒකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභිනා, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, ඒකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා.

25-26. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස භවරාගානුසයො - පෙ - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති: ආමන්තා. (දුකමුලකං).

27-28. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: දුකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස මානානුසයො පභිනො. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා.

22. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

23-24. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

25-26. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

27-28. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය-ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

29-30 යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො තස්ස භවිරාගානුසයො - ටෙප - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනොති: ආමනායා. (කිකමුලකං.)

31-33. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනො තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනොති: අභිනං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනො, නො ච ටෙපසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො. අනාගාමීස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො. දිට්ඨානුසයො ච පභිනො. නො ච තස්ස මානානුසයො පභිනො. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනො. - ටෙප - (වතුසංමුලකං)

34-35. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනො තස්ස භවිරාගානුසයො - ටෙප - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනොති: ආමනායා. (පඤ්ඤාමුලකං.)

36. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනො තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනොති: ආමනායා. (ඡක්කමුලකං.)

අනුලොම පුග්ගලං.

37. යස්ස කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස පටිසානුසයො පභිනොති: න වතෙඤ්ඤා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වතෙඤ්ඤා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

29-30. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (කිකමූලක යි.)

31-33. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුගලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීභයහ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රතීභයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීභයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ. රහත්භූතේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීභයහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

34-35. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

36. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලොම සුද්ගල යි.

37. යම් කැනෙන කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභැ යි හෝ අප්‍රතීභැ යි හෝ නො කියයුතු ය.

තව ද යම් කැනෙන පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභැ යි හෝ අප්‍රතීභැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

38. යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තත් මානානුසයො පභිනොති: ආමන්තො.

යත් වා පන මානානුසයො පභිනො තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් මානානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

39-40. යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තත් දිඨ්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තො.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

41. යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

42. යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තො.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

43. යත් පටිඝානුසයො පභිනො තත් මානානුසයො පභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යත් වා පන මානානුසයො පභිනො තත් පටිඝානුසයො පභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යි හෝ අප්‍රතිභාව යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

44-45. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - ටෙප-
විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛනේවා
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස් විචිකිල්පා-
නුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

46. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් භවිරාගානුසයො
පභිනොති: න වක්ඛනේවා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: න වක්ඛනේවා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

47. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් අවිජ්ජානුසයො
පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛනේවා
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස් අවිජ්ජා-
නුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

48-49. යස් මානානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - ටෙප-
විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො
පභිනොති: දුක්ඛාය වේදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො,
මානානුසයො න වක්ඛනේවා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.
කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්
විචිකිල්පානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

50. යස් මානානුසයො පභිනො, තස් භවිරාගානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු එස් මානානුසයො
පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛනේවා පභිනොති වා අප්පභි-
නොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො ච
පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො
පභිනොති: ආමන්තා.

44-45. යම් කැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභිණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභිණ වී ද යත්: එසේ යි.

කව ද යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දු:ඛවෙදනා ආකි කල්හි මෙහි විවිකිව්ණානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභිණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රභිණ වී ද යත්: ප්‍රභිණ යැයි හෝ අප්‍රභිණ යැයි හෝ නො කියුණු යි.

තව ද යම් කැනෙක හවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභිණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කැනෙන අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දොව්දාරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියවුතු යැ. දුඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

48-49. යම් කුලක මානානුසාරය ප්‍රභේද වී නම් එහි දිවිධානුසාරය ... විවික්තිභාවය ප්‍රභේද වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: දුබ්බෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිව්ජානුසය ප්‍රතිණ යැ, මානානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි මෙහි විවිකිව්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

50. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි භවිරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා දැනී කල්හි මෙහි මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

51. යත් මානානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් මානානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ඥිස්ස වෙදනාස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

52-54. යත් දිට්ඨානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං. -පෙ-

55. යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් භවරාගානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා කිස්ස වෙදනාස්ස එත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, භවරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනො භවරාගානුසයො ච පභිනො.

යත් වා පන භවරාගානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

56. යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

57. යත් භවරාගානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් භවරාගානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා කිස්ස වෙදනාස්ස එත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, භවරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, භවරාගානුසයො ච පභිනො. (එකකමුලකං)

51. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

52-54. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

55. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි. (එකකමුදක යි.)

58. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා එස් මානානුසයො පභිනොති: නථී.

යස් වා පන මානානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංසො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

59-60. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: නථී.

යස් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංසො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංසො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

61. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් භවරාගානුසයො පභිනොති: නථී.

යස් වා පන භවරාගානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: න වක්ඛංසො පභිනාති වා අපපභිනොති වා.

62. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නථී.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංසො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංසො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. (දුක්ඛුලකා)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි මානානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනාව ඇති කල්හි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි. (දුක්ඛාදික සි)

63-64. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තත්ථ දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නත්ථී.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

65. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, තත්ථ භවරාගානුසයො පභිනොති: නත්ථී.

යත් වා පන භවරාගානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

66. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථී.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. (තිකමුලකං)

67-69. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නත්ථී.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ සි හෝ අප්‍රතිචාරයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාරය සි හෝ අප්‍රතිචාරය සි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ සි හෝ අප්‍රතිචාරයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතිචාරය, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ සි හෝ අප්‍රතිචාරයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ සි හෝ අප්‍රතිචාරයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාරය සි හෝ අප්‍රතිචාරය සි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ සි හෝ අප්‍රතිචාරයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිචාර වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ... (වතුක්කමූලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාර වුවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාර වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාර වුවාහු නම් එහි අච්ඡිදානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අච්ඡිදානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාර වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අච්ඡිදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡිදානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡිදානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

72. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනා තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. (ජකකමූලකං)

අනුලොමමිකාසං

73. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ පටිසානුසයො පභිනොති: න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් පටිසානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

74. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ මානානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වුවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. දූඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. (ඡක්කමූලක සි.)

අනුලොමාවකාශ සි.

73. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ.

නව ද යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

74. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

නව ද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

75. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් දිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දථික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො පභිනො. දථික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

76. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දථික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො පභිනො. දථික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

77. යස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: න චක්ඛතොති පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

75. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දූඛවේදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දූඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිව්‍යානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

76. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දූඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ. කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූ-යෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දූඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගා-නුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. මේ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

77. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

78. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

79. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

80-81. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභිනොති: ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛතෙධං 'පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො පභිනො. ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිල්පානුසයො පභිනො. පටිසානුසයො න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිල්පානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

82. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා,

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

78. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

79. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

80-81. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

82. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

83. යසං යත් පටිඝානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමීයං දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිඝානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිඝානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් පටිඝානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, පටිඝානුසයො ච පභිනො.

84-85 යසං තත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: කිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තෙසෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො පභිනො, අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් වීචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

86. යසං යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් මානානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යසං වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

87. යසං යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

83. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමිහට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

84-85. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ, ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

86. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

87. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

88-90. යස්ස යත් දිට්ඨිකූසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨිකූසයො පභිනොති: ආමන්තා. -පෙ-

91. යස්ස යත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංසෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා තෙසෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

92. යස්ස යත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

93. යස්ස යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො. (එකකමුලනං)

88-90. යමක්හට යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ, ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ. රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

94. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස මානානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විඤ්ඤාපුත්ත තස්ස තස්ස මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

96. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: ද්විතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විඤ්ඤාපුත්ත තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස්ස පටිසානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. ද්විතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විඤ්ඤාපුත්ත තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

97. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනොති වා.

94. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාවුවහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතිඥා යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා යයි හෝ අප්‍රතිඥා යයි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිඥා ය, පටිසානුසය ප්‍රතිඥා යැ යි හෝ අප්‍රතිඥා යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

95-96. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාවුවහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි ඔවුනට විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා යයි හෝ අප්‍රතිඥා යයි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා යැ. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතිඥා යැ. පටිසානුසය ප්‍රතිඥා යැ යි හෝ අප්‍රතිඥා යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රතිඥා යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිඥා යැ යි හෝ අප්‍රතිඥා යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි ඔවුනට විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිඥා යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා යයි හෝ අප්‍රතිඥා යයි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිඥා ය. පටිසානුසය ප්‍රතිඥා යැ යි හෝ අප්‍රතිඥා යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා ය, කාමරාගානුසය ප්‍රතිඥා යැ යි හෝ අප්‍රතිඥා යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

97. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාවුවහු ද යත්: ප්‍රතිඥා යයි හෝ අප්‍රතිඥා යයි හෝ නො කියයුත්තාහ.

98. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පභිනා, පටිසානුසංයො න වත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා, කාමරාගානුසංයො න වත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා (දුක්ඛපුලකං)

99-100. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා තස්ස තත් දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනාති: ධීපුං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් මානානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා, පටිසානුසංයො න වත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. අනාගාමීස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තස්ස තත් මානානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පභිනා, නො ච තස්ස තත් මානානුසංයො පභිනො, පටිසානුසංයො න වත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු දී. (දුක්ඛුලක දී.)

99-100. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණවූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුල්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමී-භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ,

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා.

101. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා.

102. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. (තිකමූලකං)

103-105. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචික්ඛිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනාති: ඒතං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා කෙසං තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා,

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. ඒ පුගුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුගුල්හට මැ දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ.

101. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ.

102. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. ඒ පුගුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුගුල්හට මැ දූඛවෙදනාව ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. (තිකමූලක යි.)

103-105. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: දෙපුගුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණයහ,

නො ව තෙසං තත් මානානුසයො පභීනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. අනාගාමීසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තත් මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තත් මානානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා. කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. -පෙ-(චතුක්කමූලං)

106. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභීනොති; නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති; මානානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා.

ඔවුනට එහි මානාත්මයය නො ද ප්‍රතිඵලය යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කිය-
යුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ,
ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානාත්මයය ද නො ද ප්‍රතිඵලය හ.
පටිසානුසය ප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ අප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ නො කියයුතු යැ.
ඒ පුභුලන්ට මැ දූෂවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද
ප්‍රතිඵලය යැ, කාමරාගානුසය ද මානාත්මයය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ
අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමිහට රූපධාතුයෙහි ද
අරූපධාතුයෙහි ද හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
ප්‍රතිඵලය හ, ඔහුට එහි මානාත්මයය නො ද ප්‍රතිඵලය යැ, කාමරාගා-
නුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කිය-
යුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ, ඔහුට එහි මානාත්මයය නො ද ප්‍රතිඵලය යැ,
පටිසානුසය ප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ අප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ නො කියයුතු යැ.
ඒ පුභුලන්ට මැ දූෂවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය
ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ කාමරාගානුසය ද මානා-
නුසය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කියයුත්තාහ.
රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡා-
නුසය ද මානාත්මයය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ, කාමරාගානුසය ද
පටිසානුසය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කිය-
යුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඵලය හ, පටිසානුසය ප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ
අප්‍රතිඵලය යැ හි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දූෂවෙදනා
ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය
ද ප්‍රතිඵලය හ, කාමරාගානුසය ද මානාත්මයය ද ප්‍රතිඵලය හි හෝ
අප්‍රතිඵලය හි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (වතුකඝමුලක හි.)

106. යමක්හට යම් තූෂණක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රභිණ චූළානු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රභිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක හවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ චූඩාහු ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියැයුත්තාහ.

107. යසස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න වත්තබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙසව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, පටිසානුසයො න වත්තබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තසෙසව පුගගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව න වත්තබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (පඤ්ඤාමුලකං)

108. යසස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න වත්තබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙසව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, පටිසානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව න වත්තබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙසව පුගගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව න වත්තබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොමපුගගලොකාසං.

පභීනවාසෙ අනුලොමං.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (පසංක-මූලක යි.)

108. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (ඡත්තමූලක යි.)

අනුලොමපුද්ගලාචකාය යි.

ප්‍රතීණවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

110. යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන මානානුසයො අපභිනො, තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

111-112. යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨිජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

113-114. යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

115. යස්ස පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස්ස වා පන මානානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස පටිසානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

116-117. යස්ස පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒනං පුග්ගලානං පටිසානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨිජ්ජනස්ස පටිසානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

109. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

110. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: අනාගාමීහට මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

111-112. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුදුන්භුගේ කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

113-114. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

115. යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

116-117. යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුදුන්භුගේ පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

118-119. යස්ස පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස පටිසානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

120-121. යස්ස මානානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

122-123. යස්ස මානානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

124-126. යස්ස දිට්ඨානුසයො අපභිනො තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා. -පෙ-

127-128. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

729. යස්ස භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා. (ඵකකමුලකං)

130. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො.

118-119. යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනග්‍රැහිගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

120-121. යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුද්ධන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

122-123. යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමක්භුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමක්භුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුද්ධන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

129. යමක්භුගේ හවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

130. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු ද යත්: අනග්‍රැහිගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ.

131-132. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අප-
භිනා තස්ස දිට්ඨිකුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති:
ථිකං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා,
නො ව තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස
කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො
ව අපභිනො.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනාති: ආමනාං.

133-134. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා
තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනොති: අනාගාමිස්ස
අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිසානුසයො ව අපභිනා. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව
අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා.
(දුකමුලකං)

135-136. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව
මානානුසයො ව අපභිනා තස්ස දිට්ඨිකුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡා-
නුසයො අපභිනොති: ථිකං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ව
පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා, නො ව තෙසං
විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො ව
අපභිනො.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනාති:
ආමනාං.

137-138. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානු-
සයො ව අපභිනා තස්ස භවරාගානුසයො ව -පෙ- අවිජ්ජානුසයො
අපභිනොති: ආමනාං.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො
ව පටිසානුසයො ව අපභිනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව
මානානුසයො ව අපභිනා, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිසානුසයො ව අපභිනා. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව
අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව
අපභිනා. (තිකමුලකං)

139-141. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානා-
නුසයො ව දිට්ඨිකුසයො ව අපභිනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො
අපභිනොති: ආමනාං.

131-132. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

133-134. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනග්‍රහිතගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ. ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (දුකමුලක යි.)

135-136. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

137-138. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනග්‍රහිතගේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

යසස වා පන විවිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: ආමනා. -පෙ- (චතුකකමුලකං)

142-143. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිසස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා. ඒනං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා. නො ච කෙසං දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා තසස අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිසස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා. ඒනං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා, නො ච කෙසං දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා. (ඡකකමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛබ්බිං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛබ්බිං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

තව ද යමක්හුගේ විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ
වුවාහු ද යත්: එසේ යි. ... (වතුක්කමුලක යි.)

142-143. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු නම්
ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡා-
නුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද
මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. දෙවැදෑරුම්
පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද
නො ද අප්‍රතීණයහ. පුහුණුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ,
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (පක්ඛකමුලක යි.)

144. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු නම්
ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡා-
නුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වුවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ
අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද
අප්‍රතීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය
ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ,
ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ. පුහුණුන්හුගේ
අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද භවරාගානුසය ද
අප්‍රතීණයහ. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝමප්‍රකාශ යි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි
පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි
හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාම-
රාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ
නො කියයුතු යි.

146. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් මානානුසයො අපභිනොති: ආමනනා.

යත් වා පන මානානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එත් මානානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

147-148. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනනා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

149. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් භවරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

150. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනනා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

151. යත් පටිසානුසයො අපභිනො තත් මානානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන මානානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

151. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

152-153. යත් පටිසානුසයො අපභිනො තත් දිට්ඨානුසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති; ආමන්තා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො
අපභිනොති: කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො
පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිච්ඡා-
නුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

154. යත් පටිසානුසයො අපභිනො තත් භවිරාගානුසයො
අපභිනොති: න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො
අපභිනොති: න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

155. යත් පටිසානුසයො අපභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො
අපභිනොති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො
අපභිනොති: කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො
පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජා-
නුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

156-157. යත් මානානුසයො අපභිනො තත් දිට්ඨානුසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තත් මානා-
නුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිච්ඡානුසයො
අපභිනො, මානානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති
වා. කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්
විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, මානානුසයො ච අපභිනො.

158. යත් මානානුසයො අපභිනො තත් භවිරාගානුසයො අපභි-
නොති: කාමධාතුයා ධීපු වෙදනාසු එත් මානානුසයො අපභිනො,
භවිරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් මානානුසයො ච අපභිනො,
භවිරාගානුසයො ච අපභිනො.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තත් මානානුසයො
අපභිනොති: ආමන්තා.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

159. යඤ්ච මානානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ මානානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො, මානානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා උභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො, මානානුසයො ච අපභිනො.

160-162. යඤ්ච දිට්ඨානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ දිට්ඨානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

163. යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා උභිසු වෙදනාසු එඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, භවිරාගානුසයො ච අපභිනො.

යඤ්ච වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

164. යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

165. යඤ්ච භවිරාගානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා උභිසු වෙදනාසු එඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ ආචිජ්ජානුසයො ච අපභිනො භවිරාගානුසයො ච අපභිනො. (එකකමුලකං)

159. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවිරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවිරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවිරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් මානානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන මානානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො අප්පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අප්පභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

167-168. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභිනා. පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් භවිරාගානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. (දුක්ඛප්පකරණං)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණයැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. (දකමුලක යි.)

171-172. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, පටිසානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

173. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස භවිරාගානුසංයො අප්පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන භවිරාගානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවිරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

174. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස අවිජ්ජානුසංයො අප්පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, පටිසානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. (තිකමුලකං)

175-177. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනොති: නස්ථි.

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණ යැ ශ්‍රී හෝ නො කියයුතු යැ. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ නො කියයුත්තහ.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ නො කියයුත්තහ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණ යැ ශ්‍රී හෝ නො කියයුතු යැ. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ අප්‍රභීණයහ ශ්‍රී හෝ නො කියයුත්තහ. (කිකමුලක ශ්‍රී.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

යස් වා පන විවික්ච්ඡානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විවික්ච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එස් විවික්ච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විවික්ච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

178. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා තස් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: නස්.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

179. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා තස් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: නස්.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා, අපභිනාති වා. (පඤ්ඤාකමුලකං)

තව ද යථි තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි මෙහි විවිකිව්ණානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිව්ණානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ සි හෝ අප්‍රතිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙද්නා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිව්ණානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (වතුකක්මුලක සි.)

178. යම් තුලනක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රභිණ වූවාහු නම් එහි
භවරාගානුසය අප්‍රභිණ වී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් කැනෙක හවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි ක:ම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡා-
නුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිවයානුසය ද
විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

179. යම් තැනක කාමරාගාන්‍යය ද පටිසාන්‍යය ද මානා-
න්‍යය ද දිට්ඨාන්‍යය ද වීථිකිව්ණාන්‍යය ද අප්‍රතිණ ද්විවාහු නම් එහි
අවිජ්ජාන්‍යය අප්‍රතිණ වී ද යත්: නැකි.

තව ද යම් තැනක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්චකම්මලක සි.)

180. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතා තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතොති: නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අප්පභීතා, පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අප්පභීතා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. (ජකකමුලකං)

පටිලොමාවකාසං.

181. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් පටිසානුසයො අප්පභීතොති: න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

යස්ස වා පන යත් පටිසානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතොති: න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

182. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතොති: අනාගාමීස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො. කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො ච අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච අප්පභීතො.

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද හවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද හවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදූරුම් පුභුල්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

183-184. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: පුට්ඨජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

185. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

186. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

187. යස්ස යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් මානානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතේධං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

183-184. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගාත්‍රසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුභුදුන්ට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගාත්‍රසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගාත්‍රසය ද අප්‍රතීණ යි.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගාත්‍රසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගාමිහට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගාත්‍රසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගාත්‍රසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගාත්‍රසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගාත්‍රසය ද අප්‍රතීණ යි.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

188-189. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් ධිංධානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ද්විත්වාං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් පටිසානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුල්ලනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිසානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: පුටුල්ලනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වත්තඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

190. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් භවරාගානුසයො අපභිනොති: න වත්තඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යසං වා පන යත් භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වත්තඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

191. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: අමනා.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වත්තඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනො. ති-ඡෙ-ඡං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වත්තඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

192-193. යසං යත් මානානුසයො අපභිනො තස්ස තත් ධිංධානුසයො -පෙ-විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ති-ඡෙ-ඡං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුල්ලනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

188-189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට දූෂවෙද්නා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුද්‍රන්තට දූෂවෙද්නා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුභුද්‍රන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂවෙද්නා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගැථිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂවෙද්නා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂවෙද්නා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

192-193. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුද්‍රන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

යසස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තත් මානානුසයො අපථිනොති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, මානානුසයො න චක්ඛබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඥිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, මානානුසයො ව අපථිනො.

194. යසස යත් මානානුසයො අපථිනො තසස තත් භවරාගානුසයො අපථිනොති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඥිසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යත් භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තත් මානානුසයො අපථිනොති: ආමන්තං.

195. යසස යත් මානානුසයො අපථිනො තසස තත් අභිජ්ජානුසයො අපථිනොති: ආමන්තං.

යසස වා පන යත් අභිජ්ජානුසයො අපථිනො තසස තත් මානානුසයො අපථිනොති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අභිජ්ජානුසයො අපථිනො, මානානුසයො න චක්ඛබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙකෙඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඥිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අභිජ්ජානුසයො ව අපථිනො, මානානුසයො ව අපථිනො.

196-198. යසස යත් දිට්ඨානුසයො අපථිනො තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: ආමන්තං.

යසස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තත් දිට්ඨානුසයො අපථිනොති: ආමන්තං. -පෙ-

199. යසස යත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තත් භවරාගානුසයො අපථිනොති: පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ඥිසු වෙදනාසු තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යත් භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවරාගානුසයො අපථිනො, නො ව තෙසං තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපථිනො. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් භවරාගානුසයො ව අපථිනො, විවිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: පුහුණත්හට දු:බවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්හට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුහුණත්හට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්හට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුහුණත්හට දු:බවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්හට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

196-198. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: පුහුණත්හට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්හට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහුට විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුණත්හට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුණත්හට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

200. යස්ස යත් විවික්ච්ඡානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තො.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් විවික්ච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො, නො ච තෙසං තත් විවික්ච්ඡානුසයො අප්පභීතො. පුපුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච අප්පභීතො, විවික්ච්ඡානුසයො ච අප්පභීතො.

201. යස්ස යත් භවිරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තො.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අප්පභීතොති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසං ඤාදව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අප්පභීතො, භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතො. (ඵකකමුලකං)

202. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතො තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතොති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසංව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසං ඤාදව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභීතො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

203-204. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විවික්ච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: නත්ථි.

200. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට කාමධාතු-යෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: හිවුච්චදූරුම් පුභුලන්ට කාම-ධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

203-204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

යසස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: පුට්ඨජ්නස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චිත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න චිත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො න චිත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

205. යසස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් භවරාගානුසයො අපභිනොති: නත්.

යසස වා පන යත් භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: න චිත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා.

206. යසස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: නත්.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චිත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න චිත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනො. කාමරාගානුසයො න චිත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චිත්තඛිං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න චිත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො න චිත්තඛිං පභිනොති වා අපභිනොති වා. (දුක්ඛලකං)

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුදුන්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුදුන්හට මැ දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුදුන්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුදුන්හට මැ දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදූරුම් පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුදුන්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුදුන්හට මැ දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි. (දුකමුලක සි.)

207-208. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- මානානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනාති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: පුපුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තඛං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වත්තඛං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තඛං පභිනාති වා අපභිනාති වා.

209. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තඛං පභිනාති වා අපභිනාති වා.

210. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තඛං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනො. පටිසානුසයො න වත්තඛං පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තඛං පභිනාති වා අපභිනාති වා. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා,

207-208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ අප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: මානානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ අප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුභුල්හට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීක්‍ෂ යැ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. තෙවැදෑරුම් පුභුල්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ.

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා, තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා, තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. (තිකමුලකං)

211-213. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: පුට්ඨජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පෙ- (වතුකමුලකං)

214. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. පුට්ඨජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුකකමූලක යි)

214. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

215. යම්කුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද චිච්ඤ්චිතානුසය ද අප්‍රභිණ වුවාහු නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය අප්‍රභිණ වී ද යත්: නැති.

[illegible]

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවියානුසය ද විවික්චිජානුසය ද භවිරාගානුසය ද අප්‍රතිණ දිවාහු නම් ඔහුට එහි අවර්ජානුසය අප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

[illegible]

පරිලෝම.

පරීක්ෂාවලට,

[illegible]

ප්‍රතිලෝම සි.

ප්‍රතිචාරයයි.

6. උපපජ්ඣවාරො

108. යසං කාමරාගානුසයො උපපජ්ඣති තස්ස පටිඝානුසයො උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යසං වා පන පටිඝානුසයො උපපජ්ඣති තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යසං කාමරාගානුසයො උපපජ්ඣති තස්ස මානානුසයො උපපජ්ඣතිති: ආමනායා,

යසං වා පන මානානුසයො උපපජ්ඣති තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ඣතිති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො උපපජ්ඣති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ඣති, තිණ්ණං පුනලානං මානානුසයො ච උපපජ්ඣති, කාමරාගානුසයො ච උපපජ්ඣති. (විඤ්ඤානඛණ්ඩං)

109-216. යසං කාමරාගානුසයො නුපපජ්ඣති තස්ස පටිඝානුසයො නුපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යසං වා පන පටිඝානුසයො නුපපජ්ඣති තස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යසං කාමරාගානුසයො නුපපජ්ඣති තස්ස මානානුසයො නුපපජ්ඣතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ඣති, නො ච තස්ස මානානුසයො නුපපජ්ඣති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නුපපජ්ඣති, මානානුසයො ච නුපපජ්ඣති.

යසං වා පන මානානුසයො නුපපජ්ඣති තස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ඣතිති: ආමනායා. (විඤ්ඤානඛණ්ඩං)

උපපජ්ඣවාරො.

6 උපායනවාරය

108. යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට මානානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට මානානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: අනග්ගිහට මානානුසය උපදී. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද උපදී. තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට මානානුසය ද උපදී. කාමරාගානුසය ද උපදී. (විස්තර කටයුතු යි.)

109-218. යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට මානානුසය නූපදී ද යත්: අනග්ගිහට කාමරාගානුසය නූපදී. ඔහුට මානානුසය නො ද නූපදී. රහත්හට කාමරාගානුසය ද නූපදී. මානානුසය ද නූපදී.

තව ද යමකුට මානානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (විස්තර කටයුතු යි.)

උපායනවාර යි.

බාහුසුච්ඡාමාරො

1. කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනස්සි කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

2. කාමධාතුයා චිත්තස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භබ්බා:

3. කාමධාතුයා චිත්තස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවො:

4. කාමධාතුයා චූර්ණස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවිතා:

5. කාමධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූං උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතී:

5. කාමධාතුයා චිත්තස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්සි කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

7. කාමධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්සි කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භව්තා:

8. කාමධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං
උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවිතා:

9. කාමධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතූං න රූපධාතූං
උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවිතා: (කාමධාතුමූලකං)

విభజన చర్య

1. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුහ වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ (අනුරූප කාරණා ෭෧ උපද්‍රා බැවින්) අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ (අනුශය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු වෙන් ද;

2. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ විශාල කළියුතු වෙත් ද;

3. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුහ වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

4. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත්ත වැ නො කාමධාතුවට (රූප-අරූප-ධාතුවට) පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

5. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුහ වූ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ වීභග කළයුතු වෙත් ද;

6. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්ට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ චීභග කළයුතු වෙත් ද;

7. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

8. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො රූපධාතු වට නො අරූපධාතු වට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

9. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත්ත වැනො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද; (කාමධාතුමූලක-සි.)

10. රූපධාතූයා චිත්තස්ස රූපධාතූං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භබ්බා:

11. රූපධාතුයා චිත්තස්ස කාමධාතුං උපපජ්ඣනස්ස කති අනුසයා අනුපෙයනති: කති අනුසයා නානුපෙයනති: කති අනුසයා භවිමා:

12. රුපධාතුයා චිත්තසා අරුපධාතුං උපපජ්ජනාසංසිකති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවනා:

13. රූපධාතූයා චිත්තස්ස න කාමධාතූං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතී:

14. රූපධාතුයා චිත්තසංඛ්‍යා න රූපධාතුං උපපජ්ජනාසංඛ්‍යා කතී අත්‍රයයා අත්‍රයෙනති: කතී අත්‍රයයා නාත්‍රයෙනති: කතී අත්‍රයයා භවතී:

15. රූපධාතුයා චුක්ඛස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවංගා:

16. රූපධාතුයා චූතසස න අරූපධාතූ උපපජ්ජනසස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවිතා;

17. රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූ න අරූපධාතූ-
උපපජ්ජනාස්ස කඨි අනුසයා අනුසෙනති: කඨි අනුසයා නානු-
සෙනති: කඨි අනුසයා භවිතා:

18. රූපධාතුයා චූෂක නි කාමධාතුං න රූපධාතු-
උපපජ්ජනනං කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භවකා: (රූපධාතුවිලකං)

19. අරූපධාතුයා චිත්තසා අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසාස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භබ්බා

20. අරූපධාතුයා චිත්තස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිමා:

10. රූපධාතූයෙන් චක්‍රීය වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද;

11. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

12. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද;

13. රුපියාතුවෙන් ව්‍යුත් වැ නො කාමියාතුවට පැමිණෙන්නාවූ
කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ
අනුශය නො වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද:

14. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශස වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

15. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

16. රූපධ්‍යාතමයෙන් ව්‍යුහ වැන නොකාමධ්‍යාතමයට නොඅරූපධ්‍යාතමයට පැමිණෙන්නෙහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නොවෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

17. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුයයයෝ අනුයය වෙත් ද. කෙතෙක් අනුයයයෝ අනුයය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුයයයෝ හඬග වෙත් ද;

18. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬ වෙත් ද; (රූපධාතූමූලක යි.)

19. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

20. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

21. අරූපධාතුයා චිත්තස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කඨි අනුසයා අනුසෙනභි: කඨි අනුසයා නානුසෙනභි: කඨි අනුසයා භව්ඤා:

22. අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං උපපස්සනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

23. අරූපධාතූයා චූතස්ස න රූපධාතූං උපපජ්ජතාස්ස කතී අනුසයා අනුසෙතති: කතී අනුසයා නානුසෙතති: කතී අනුසයා භබ්බා:

24. අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න අරූපධාතූං උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවිතා;

25. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං
උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවිතො:

26. අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං
උපපජ්ජන්තාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානු-
සෙනති: කති අනුසයා භවිතා:

27. අරුපධාතූයා චූතස්ස න කාමධාතූං න රූපධාතූං
උපපජ්ජනකස්ස කති අනුසයා අනුසෙත්ති: කති අනුසයා නානුසෙත්ති:
කති අනුසයා භවිතා: (අරුපධාතූමුලකං)

28. න කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධාතූ උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවන්තී:

29. න කාමධාතුයා චූතසස රූපධාතුං උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවතී:

30. න කාමධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

31. න කාමධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවති:

31. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භඩ්ග වෙන් ද;

32. කෘමිධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතු වට පැමිණෙන්නන්ට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

33. කාමධාතු නො වූයෙන් චූෂක වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬ වෙන් ද;

34. කාමිධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වී නො කාමිධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

35. කාමධාතු නො වූයෙන් චක්‍රිත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූව කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

36. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද: (න කාමධාතුමූලක සි.)

37. රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රිත වැ කාමධාතුචිත පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

38. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වේත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වේත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිග වේත් ද:

39. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

40. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුට නො පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬ වෙත් ද:

41. රූපධාතු නො වූයෙන් චිත්ත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වේත් ද;

42. න රූපධාතූයා චිත්තස්ස න අරූපධාතූං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

43. න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කඨි අනුසයා අනුසෙතඨි: කඨි අනුසයා නානුසෙතඨි: කඨි අනුසයා භවතා:

44. න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූං න අරූපධාතූං
උපපජ්ජන්තස්ස කතී අනුසයා අනුසෙනති: කතී අනුසයා නානුසෙනති:
කතී අනුසයා භවියා:

45. න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං
උපපජ්ජනාස්ස කඨි අනුසයා අනුපෙතඨි: කඨි අනුසයා නානුපෙතඨි:
කඨි අනුසයා භබ්බා: (න රූපධාතූමූලකං)

46. න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජානස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

47. න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස රූපධාතූ උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතී:

48. න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති
අනුසයා අනුමෙවනති: කති අනුසයා නානුමෙවනති: කති
අනුසයා භවංඤා:

49. නි අරුපයානුය වූතසන නි කාමයානු. උපපජ්ජනසන කති අනුසය අනුසෙනන්: කති අනුසය නානුසෙනන්: කති අනුසය හඬය:

50. න රූපධාතූයා චිත්තස්ස න රූපධාතූ උපපජ්ඣනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

81. න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කතී අනුසයා අනුසෙනනි: කතී අනුසයා නානුසෙනනි: කතී අනුසයා භවිතා:

42. රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ නො ඇරූපධාතුවට පැමිණෙනත්තනුව කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

43. රුපධාතූ නො වූයෙන් චක්‍රික වැ නො කාමධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නක්‍රම කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙන් ද:

44. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

45. රුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද: (න රුපධාතූමුලක යි.)

46. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ කාමොධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

47. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිග වෙත් ද;

48. අරුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරුපධාතූවට පැමිණෙන න්‍යායට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

49. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ නො කාමධාතුච්චි පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය චේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො චේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත චේත් ද;

50. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිෂ්‍ය වෙත් ද:

51. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භධ්‍ය වෙත් ද;

52. න අරුපධාතූයා චිත්තස්ස න කාමධාතූං න අරුපධාතූං
උපපජ්ජන්තාස්ස කඨි අනුසයා අනුසෙතඨි: කඨි අනුසයා නානුසෙතඨි:
කඨි අනුසයා භව්තා:

53. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූං න අරූපධාතූං
උපපජ්ජන්තාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවතා:

54. න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං
උපපජ්ජනාස්සි කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවිතා: (න අරූපධාතුමුලං)

ඊ. න. කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා වූතස්ස කාමධාතුං
උපපජ්ජනස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භව්සා:

56. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතූ උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භවතී:

57. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස අරූපධාතුං
උපපජ්ජනායස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භවතා:

58. න කම්මානුය න අරූපමානුය චිත්තස්ස න කම්මානු-
 උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
 කති අනුසයා භවිසා:

59. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතුං
උපපජ්ජන්තංසංකති අනුසයො අනුසෙන්නී; කති අනුසයො නානුසෙන්නී;
කති අනුසයො භවිතො;

60. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතසත්ත න අරූපධාතූ උපපජ්ජන්තසත්ත කති අනුසයා අනුසෙතන්: කති අනුසයා නානුසෙතන්: කති අනුසයා භවතා:

52. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත්. ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිශ වෙත් ද:

53. අරුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රුපධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

54. අරුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද; (න අරුපධාතූමුලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුෂ වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නන්ට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ භඩ්ඛ වෙන් ද:

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුෂ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භඨග වෙත් ද;

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

58. කාමධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැනි නො කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාවූව කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

59. කාමධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැනි රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

60. කාමිධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත්ත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

61. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූළස්සි න කාමධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති
අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භව්වා: -

62. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති
අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භව්තා:

63. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ධා: (න කාම න අරූප ධාතු මිලකං)

64. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං
උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවිතො:

65. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතං
උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනත්තං කති අනුසයා නානුසෙනත්තං
කති අනුසයා භවොතා:

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං
උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භවතී:

67. න රූපධාතූයා න අරූපධාතූයා චිත්තස්ස න කාමධාතූං
උපපජ්ජන්තයස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භව්තා:

68. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතූ උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

69. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

T - 37

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති
අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්භා:

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

72. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූත්තස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කතී අනුසයා අනුසෙතති: කතී අනුසයා නානුසෙතති: කතී අනුසයා භවිතො: (න රූප න අරූපධාතුං මිලකං)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චිත්තස්ස කාමධාතුං
උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භවතා:

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං
උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති:
කති අනුසයා භවිතා:

75. න කොමිෂාතුයා න රූපධාතුයා වූකොට අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තසංකතං කති අනුසයං අනුපෙන්නති. කති අනුසයං නානුපෙන්නති. කති අනුසයං භවිංයා;

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං
උපපජ්ජනන්ති කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති:
කති අනුසයා භසිතා:

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා වුනහි න රූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති; කති අනුසයා නානුසෙතති; කති අනුසයා භවිතා:

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්සි න අරූපධාතු උපපජ්ජනනස්සි කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

78. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රිත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති
අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

80 න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති
අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න
රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා
නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා: (න කාම න රූපධාතුමූලකං)

ධාතුපුට්ඨාවාලො.

79. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

80. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

81. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද: (න කාම න රූපධාතුමූලකු යි.)

ධාතුපාඨ්‍යාපාර යි.

ඩොනු විසසජ්ජනවාරො

1. කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධංතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සච සත්ත අනුස්සයා අනුසෙනති, කස්සච පඤ්ච අනුස්සයා අනුසෙනති, කස්සච තයො අනුස්සයා අනුසෙනති, අනුස්සයා භබ්බො නාතී.

2. කාමධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපත්තනස්ස කස්සථි සත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවංගා නස්ථි.

3. කාමධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භව්වා නස්ථි.

4. කාමධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

5. කාමධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනිතස්ස කසසථි සතත අනුසයා අනුසෙතනී, කසසථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතනී, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙතනී, අනුසයා භවංගා නාස්මී.

6. කාමධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සග්ග අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිංහා නස්ථි.

7. කාමධාතුයා චිත්තසා න කාමධාතුං න අරුපධාතුං උපපජ්ජනාසා කසාචි සනා අනුසයා අනුසෙනාති, කසාචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාති, කසාචි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භවං නථි.

8. කාමධාතුයා චිත්තසා න රූපධාතුං න අරූපධාතුං
උපපජ්ජනාසාස කසාචි සන්ත අනුසයා අනුසෙතති, කසාචි පඤ්ඤ
අනුසයා අනුසෙතති, කසාචි තයො අනුසයා අනුසෙතති,
අනුසයා භවිසා නතී.

බාහුවිසයජ්ජනාචාරය

1. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. (අනුශය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

2. කාමිධාතුයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පඤ්ඤා අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

3. කාමයාබ්‍යයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපයාබ්‍යවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

4. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජ්‍යව්‍යා වූ අනුශයයෝ නැති.

5. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතවා වූ අනුශයයෝ නැති.

6. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ අරුපධාකූලව නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

7. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට අරුපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

8. සාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සපත් අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

9. කාමධාතුයා චුක්කසා න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කසසථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි. (කාමධාතුමූලකං)

10. රූපධාතූයා චූතසා රූපධාතූං උපපජ්ජනාසා කසාථි ස්වාත අනුසයා අනුසෙනනි, කසාථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනනි, කසාථි තයො අනුසයා අනුසෙනනි, අනුසයා භබ්බා නස්ථි.

11. රුපධාතූයා චූතස්ස කාමධාතූං උපපජ්ජානස්ස සංතොචි අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවතා නාජි.

12. රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනාති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භබ්බා නථී.

13. රූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනථි, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනථි, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනථි, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

14. රූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසි කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවතා නත්ථි.

15. රූපධාතුයා චිත්තයා න අරූපධාතුං උපපජ්ජනායා කසාවි සතා අනුසයා අනුසෙනාති, කසාවි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනාති, කසාවි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

16. රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ඣානාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුපෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුපෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුපෙතති, අනුසයා භවතා නස්ථි.

17. රූපධාතුයා වූවකු නි රූපධාතූ නි අරූපධාතූ
උපපජ්ජනනකාලකාලීන අනුසයා අනුසයනී, අනුසයා හඬනා නිසී.

18. රූපධාතුයා චූෂණය න කාමධාතු න රූපධාතු උපපජ්ජනනයා කසෙවි යන අනුසයා අනුසෙනා, කසෙවි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනා, කසෙවි තයො අනුසයා අනුසෙනා, අනුසයා භවයා නත්ථි. (රූපධාතුමූලකා)

9. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට ගජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති. (කාමධාතුවුලක සි.)

10. රූපධාතුවෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භරිග වූ අනුශයයෝ නැති.

11. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ සජ්ඣ ආත්මයයෝම ආත්මය වෙත්. භවිත වූ ආත්මයයෝ නැති.

12. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

13. රූපධාතුවෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සර්ව අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

14. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකට සර්ව අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

15. රුපඩාතියෙන් ව්‍යුහ වැ අරුපඩාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

16. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

17. රුපධාතුවෙන් ව්‍යුහ වූ රුපධාතුවට අරුපධාතුවට නොපැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

18. රූපධාතුවෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (රූපධාතුවලිකා ඩි.)

19. අරූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි,

20. අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

21. අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුයා උපපත්ති නාම නස්ථි. භෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුං යෙව උපපජ්ජති. සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

22. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

23. අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

24. අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

25. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපත්තිනාම නස්ථි. භෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුං යෙව උපපජ්ජති. සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

26. අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

27. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි. (අරූපධාතුමූලකං)

28. න කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සංකෙඨ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

19. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

20. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

21. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ රූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මෑ පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

22. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

23. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

24. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

25. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූවහු කාමධාතූ නොවූවට අරුපධාතූ නොවූවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

26. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ රූපධාතුවට අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

27. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.
(අරුපධාතූමූලක යි.)

28. කාමධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

29. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතු වට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිග වූ අනුශයයෝ නැති.

30. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ජ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

31. කෘමිධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කෘමිධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්භ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

32. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භරිත වූ අනුශයයෝ නැති.

33. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

34. කාමිධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමිධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට ස්ප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඨග වූ අනුශයයෝ නැති.

35. කාමධාතු නො වූයෙන් චක්‍රිත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නාහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භසිග වූ අනුශයයෝ නැති.

36. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාමධාතුවලිඟුක සි.)

37. රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ජ අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පත් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භවිෂ්ඨ අනුශයයෝ නැති.

38. න රූපධාතූයා චූතස්ස රූපධාතූං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනත්, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථී.

39. න රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතූ උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවං නත්ථී.

40. න රූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සකත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නජී.

41. න රූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනානස්ස කස්සථි ස්සත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

42. න රූපධාතුයා චිත්තසංඝ න අරූපධාතුං උපපජ්ජනිතසංඝ කසංඝථී සංඝා අනුසයො අනුසෙතනි, කසංඝථී පඤ්ඤි අනුසයො අනුසෙතනි, කසංඝථී තයො අනුසයො අනුසෙතනි, අනුසයො භවිකා නස්ථි.

43. න රුපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං න අරුපධාතුං උපපජ්ජනිතස්ස කස්සථි යන අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නත්ති.

44. න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූං න අරූපධාතූං උපපජ්ජනිතස්ස කස්සචී සත්ත අනුසයා අනුසෙනාහි, කස්සචී පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාහි, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

45. න රූපධාතුයා චූෂ්ණා න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සතා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නතී. (න රූපධාතුවලකා)

46. න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සකක අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නාහී.

46. අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රක වැ කාමධාතු වට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ජ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. භගීගවූ අනුශයයෝ නැති.

47. න අරූපධාතුයා චූතසෂ රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කසසථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවතා නත්ථී.

48. න අරුපධාතුයා චිතසස අරුපධාතුං උපපස්සනාසස කසසථි සතත අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි පසඤා අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ධා නස්ථි.

49. න අරුපධාතුයා වූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

50. න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතූං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචී සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචී පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචී තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නථී.

51. න අරුපධාතූයා චිතසසි න අරුපධාතූං උපපජ්ඣතසසි කසසචි සහා අනුසයා අනුසෙනති, කසසචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කසසචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නථි.

52. න් අරුපධාතුයා චුතස්ස න් කාමධාතුං න් අරුපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සච්ච සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සච්ච පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

53. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සච සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සච පඤ්ඤානුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

54. න අරුපධාතුයා වූකසස න කාමධාතු න රුපධාතු උපපජ්ඣනසස කසසී සත අනුසයා අනුසෙනී, කසසී පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනී, කසසී තයො අනුසයා අනුසෙනී, අනුසයා භව්‍යා නජී. (න අරුපධාතුමුලකං)

55. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතසෂ්ඨ කාමධාතුං උපපජ්ඣතසෂ්ඨ සංකපි අනුසයා අනුසෙත්ථී, අනුසයා භබ්බො නත්ථී.

47. අරුපඨාන නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපඨානවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. භවිග වූ අනුශයයෝ නැති.

48. අරුපධාතු නොවූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සස්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. භවිග වූ අනුශයයෝ නැති.

49. අරුපට්ඨාන නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතු වට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පඤ්ඤ අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භරිග වූ අනුශයයෝ නැති.

50. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හධිහ වූ අනුශයයෝ නැති.

51. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඨව වූ අනුශයයෝ නැති.

52. අරුපධානු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධානුවට අරුප-
ධානුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය
වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට
තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භග්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

53. අරූපධාතු නො වූයෙන් චිත්ත චෑ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සස්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

54. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුක්ත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට යථත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (භ අරුපධාතුමූලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍ෂුකවැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සජ්ඣ අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භගීග වූ අනුශයයෝ නැති.

56. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා වුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කසසථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

57. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතසං අරූපධාතුං උපපජ්ජනංසං කසංචි සංඝා අනුසයා අනුසෙනාති, කසංචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාති, කසංචි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භවිසා නස්මි.

58. න කාලිංදියා න අරුපධානියා වූකසස න කාලිංදියා
උපපජ්ජනකසස කසසච්ඡි සහ අනුසයා අනුසෙනානි, කසසච්ඡි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනානි, කසසච්ඡි තයො අනුසයා අනුසෙනානි,
අනුසයා භවිතා නත්ථි.

59. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූඤ්ඤ න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තං කසෙව් සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කසෙව් පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙතති, කසෙව් තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිසා නත්ති.

60. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනතී, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනතී, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනතී, අනුසයා භවිතා නත්ති.

61. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූළස්ස න කාමධාතුං න අරුපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කස්සච්ච සත්ත අනුසයා අනුසෙනතී, කස්සච්ච පඤ්ඤි අනුසයා අනුසෙනතී, කස්සච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනතී, අනුසයා භවෙයා න තී.

62. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා වූකසස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනකසස සතො ව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

63. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා. චිත්තස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නත්ථි. (න කාම න අරූපධාතුමුලකං)

64. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං
උපපජ්ඣතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවං නාථි.

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට ස්වක අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුක වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශයයෝ අනුශය වෙති. භගීන වූ අනුශයයෝ නැති.

88. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හධිම වූ අනුශයයෝ නැති.

59. කෘමිධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත් භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

60. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂු හ වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පඤ්ඤා අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

61. කෘමිධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කෘමිධාතුවට අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

62. කෘමියාකූ නො වූයෙන් අරූපයාකූ නො වූයෙන් චක්‍රව වැරූපයාකූවට අරූපයාකූවට නො පැමිණෙන්නාහුට සජ්ඣ අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

63. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙතී, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙතී, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භගිග වූ අනුශයයෝ නැතී. (න කාම න අරූපධාතුමුලක ධි.)

64. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුභයයෝ අනුභය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුභය කෙනෙක් අනුභය වෙති, හඬග වූ අනුභයයෝ නැති.

85. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතො නස්ථි.

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සච්චි යන අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කස්සච්චි පඤ්ඤි අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කස්සච්චි තයො අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවිතා නස්ති.

67. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං
උපපජ්ජනන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ච
අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා
භවිතා නත්ථි.

88. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතු-
උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා
භවිතා නස්සි.

69. න රූපධාතූයා න අරූපධාතූයා චුක්ඛස්ස න අරූපධාතූ-
උපපජ්ජනතස්ස කස්සථි සත්ථා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා
භවිතුං නස්මි.

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කසසථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනභි, කාසථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනභි, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනභි, අනුසයා භවතා නථී.

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න රූපධාතූං න අරූපධාතූං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්තං අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

72. න රුපධාතුයා න අරුපධාතුයා චූත්තස්ස න කාමධාතුං න රුපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කස්සථි සත්ත අනුස්සයා අනුසෙතඨි, කස්සථි පඤ්ඤා අනුස්සයා අනුසෙතඨි, කස්සථි තයො අනුස්සයා අනුසෙතඨි, අනුස්සයා භව්තා නත්ථි. (න රුප න අරුපධාතුමුලං)

65. රුපඩාකු නොවූයෙන් අරුපඩාකු නොවූයෙන් ව්‍යුහ වැරුපඩාකුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, හයීග වූ අනුශයයෝ නැති.

66. රුපියාකු නො වූයෙන් අරුපියාකු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ අරුපියාකුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

67. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුක වැ කාමධාතුටට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, භසිග වූ අනුශයයෝ නැති.

68. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට යථත අනුශයයෝ අනුශය වෙතී, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙතී, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, හඬග වූ අනුශයයෝ නැතී.

69. රූපධාතූ නො වූයෙන් අරූපධාතූ නො වූයෙන් චක්‍රන වැ අරූපධාතූවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙතී, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙතී, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

70. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චිත්ත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සත් අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භග්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

71. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැරූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සස්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

72. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් විසුභ වැ කාමධාතුට රූපධාතුට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති. (න රූප න අරූපධාතුමූලක සි.)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ඣනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුයා උපපජ්ඣති නාම නස්සී. භෙදධා උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ඣනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ඣනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ඣනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ඣනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපජ්ඣති නාම නස්සී. භෙදධා උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

80. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ඣනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ඣනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී. (න කාම න රූපධාතුමූලකං.)

ධාතුච්ඡෙදනවාරො.

අනුසයයමකං නිට්ඨිතං.

73. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

74. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ රූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මැ පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

75. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

76. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

77. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

78. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

79. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට ම පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ ම අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

80. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න රූපධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

81. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාම න රූපධාතුවූලක යි).

ධාතුච්ඡායනවාර යි.

අනුසය යමකය නිමියේ ය.

8. විභවයවකං.

1. උදෙසවාරො

ප්‍රගලවාරො

1. යසස විතං උපපුනි න නිරුජ්ඣති තසස විතං
නිරුජ්ඣසිනි න උපපුනිසිනි:

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣසිනි න උපපුනිසිනි තසස
විතං උපපුනි න නිරුජ්ඣති:

2. යසස විතං න උපපුනි නිරුජ්ඣති තසස විතං න
නිරුජ්ඣසිනි උපපුනිසිනි:

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣසිනි උපපුනිසිනි තසස
විතං න උපපුනි නිරුජ්ඣති:

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො.

3. යසස විතං උපපුනි තසස විතං උපපනං:

යසස වා පන විතං උපපනං තසස විතං උපපුනි:

4. යසස විතං න උපපුනි තසස විතං න උපපනං.

යසස වා පන විතං න උපපනං තසස විතං න උපපුනි:

උපාදානනවාරො.

5. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං උපපනං:

යසස වා පන විතං උපපනං තසස විතං නිරුජ්ඣති:

6. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තසස විතං න උපපනං:

යසස වා පන විතං න උපපනං තසස විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධපපනවාරො.

8. විභ්‍රායමකය

1. උදෙසාචාරය

පුද්ගලචාරය

1. යමක්හට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

2. යමක්හට සිත නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධ කාලසමෙහදවාර යි.

3. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

4. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේයැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්සාදෙක්පන්නවාර යි.

5. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

6. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරෝධොක්පන්නවාර යි.

7. යසස විතං උපපජ්ඣති තසස විතං උපපජ්ඣත්:

යසස වා පන විතං උපපජ්ඣත් තසස විතං උපපජ්ඣති:

8. යසස විතං න උපපජ්ඣති තසස විතං න උපපජ්ඣත්:

යසස වා පන විතං න උපපජ්ඣත් තසස විතං න උපපජ්ඣති:

9. යසස විතං උපපජ්ඣති තසස විතං උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන විතං උපපජ්ඣස්සති තසස විතං උපපජ්ඣති:

10. යසස විතං න උපපජ්ඣති තසස විතං න උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන විතං න උපපජ්ඣස්සති තසස විතං න උපපජ්ඣති:

11. යසස විතං උපපජ්ඣත් තසස විතං උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන විතං උපපජ්ඣස්සති තසස විතං උපපජ්ඣත්:

12. යසස විතං න උපපජ්ඣත් තසස විතං න උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන විතං න උපපජ්ඣස්සති තසස විතං න උපපජ්ඣත්:

උපාදවාරො.

13. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං නිරුජ්ඣත්:

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣත් තසස විතං නිරුජ්ඣති:

14. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තසස විතං න නිරුජ්ඣත්:

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣත් තසස විතං න නිරුජ්ඣති:

15. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං නිරුජ්ඣස්සති:

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣස්සති තසස විතං නිරුජ්ඣති:

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදීයැ යත්:

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

11. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

12. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්සාදවාර සි.

13. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

14. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

15. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

16. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

17. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

18. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධවාරො.

19. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං උපපජ්ඣති:

20. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න උපපජ්ඣති.

21. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං උපපජ්ඣති:

22. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න උපපජ්ඣති:

23. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං උපපජ්ඣති:

24. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න උපපජ්ඣති:

උප්පාදනිරොධවාරො.

16. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

17. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

18. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

19. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

20. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නොවී නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

21. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

22. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

23. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

24. යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර යි.

25. යසං විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං න නිරුජ්ඣති:

යසං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති:

26. යසං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං නිරුජ්ඣති:

යසං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති:

උපපජ්ජමාන න නිරෝධවාරො.

27. යසං විතං උපපජ්ජමානං තස්ස විතං උපපන්නං:

යසං වා පන විතං උපපන්නං තස්ස විතං උපපජ්ජමානං:

28. යසං විතං න උපපජ්ජමානං තස්ස විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන විතං න උපපන්නං තස්ස විතං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානාපන්නවාරො.

29. යසං විතං නිරුජ්ඣමානං තස්ස විතං උපපන්නං

යසං වා පන විතං උපපන්නං තස්ස විතං නිරුජ්ඣමානං:

30. යසං විතං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන විතං න උපපන්නං තස්ස විතං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානාපන්නවාරො.

31. යසං විතං උපපන්නං තස්ස විතං උපපජ්ජිත්:

යසං වා පන විතං උපපජ්ජිත් තස්ස විතං උපපන්නං:

32. යසං විතං න උපපන්නං තස්ස විතං න උපපජ්ජිත්:

යසං වා පන විතං න උපපජ්ජිත් තස්ස විතං න උපපන්නං:

25. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

26. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේයැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යමක්භට සිත උපදිමින් පවත්නේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවත්නේ යැ යත්:

28. යමක්භට සිත උපදිමින් නො පවත්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදිමින් පවත්නේ යැ යත්:

උත්පද්‍යමානෝත්පන්නවාර යි.

29. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ යැ යත්:

30. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ යැ යත්:

නිරුධ්‍යමානෝත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත (උත්පාදයෙන් පැමිණි විශයෙන්) නූපන්නේ වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

33. යසස විතං උප්පන්නං තසස විතං උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣති තසස විතං උප්පන්නං:

34. යසස විතං න උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣති තසස විතං න උප්පන්නං.

උප්පන්තුප්පාදිවාරො.

35. යසස විතං උප්පජ්ඣත් නො ච තසස විතං උප්පන්නං
තසස විතං උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣති නො ච තසස විතං
උප්පන්නං තසස විතං උප්පජ්ඣත්:

36. යසස විතං න උප්පජ්ඣත් නො ච තසස විතං න
උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣති නො ච තසස විතං
න උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣත්.

අභිකානාගතවාරො.

37. උප්පන්නං උප්පජ්ඣමානං:

උප්පජ්ඣමානං උප්පන්නං:

38. න උප්පන්නං න උප්පජ්ඣමානං:

න උප්පජ්ඣමානං න උප්පන්නං:

උප්පන්තුප්පජ්ඣමානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං:

න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

33. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණය ඉක්මගිය හෙයින්) උපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

36. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණ ඉක්ම යැම් වශයෙන්) නූපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

අතීක්ෂානාගකවාර යි.

37. උත්පන්නය උත්පද්‍යමාන වෙයි යත්:

උත්පද්‍යමානය උත්පන්න වෙයි යත්:

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පද්‍යමාන නො වූයෙ යත්:

උත්පද්‍යමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වූයෙ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්:

නිරුධ්‍යමාන වූයෙ නිරුද්ධ වූයෙ යත්:

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි යත්:

නිරුධ්‍යමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වූයෙ යත්:

නිරුද්ධ නිරුධ්‍යමානවාර යි.

41. යසං විතං උපප්පමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

යසං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං උපප්පමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

42. යසං විතං න උපප්පමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

යසං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං න උපප්පමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

අතීක්කනාකාලවාරො.

ධම්මවාරො

43. යං විතං උපප්පති න නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපප්පස්සති:

යං වා පන තං නිරුජ්ඣස්සති න උපප්පස්සති තං විතං උපප්පති න නිරුජ්ඣති:

44. යං විතං න උපප්පති නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපප්පස්සති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපප්පස්සති තං විතං න උපප්පති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදතීරොධකාලසමූහවාරො.

45. යං විතං උපප්පති තං විතං උපප්පනං:

යං වා පන විතං උපප්පනං තං විතං උපප්පති:

46. යං විතං න උපප්පති තං විතං න උපප්පනං:

යං වා පන විතං න උපප්පනං තං විතං න උපප්පති:

උප්පාද්ධප්පනවාරො.

47. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං උපප්පනං:

යං වා පන විතං උපප්පනං තං විතං නිරුජ්ඣති:

48. යං විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න උපප්පනං:

යං වා පන විතං න උපප්පනං තං විතං නිරුජ්ඣති:

නීරොධ්වප්පනවාරො.

41. යමක්භට උත්පාදකොපකාරී සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීත කාල වෙයි නම් ඔහට නිරෝධකොපකාරී සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරෝධකොපකාරී සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකොපකාරී සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

42. යමක්භට උත්පාදකොපකාරී නො වූ සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට නිරෝධකොපකාරී නො වූ සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරෝධකොපකාරී නො වූ සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකොපකාරී නො වූ සිත කොපකාරී ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

අතීතකාලකාලවාර යි.

ධම්මවාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්පාදනිරෝධකාලසම්පන්නවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පාදනපන්නවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරෝධොත්පන්නවාර යි.

49. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣති:

50. යං විනං න උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසු:

51. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣති:

52. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣති:

53. යං විනං උපපජ්ඣසු තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣසු:

54. යං විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

උපපාදවාදො.

55. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසු තං විනං නිරුජ්ඣති:

56. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං න නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසු තං විනං න නිරුජ්ඣති:

57. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසසති තං විනං නිරුජ්ඣති:

58. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසසති තං විනං න නිරුජ්ඣති:

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
නව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්තරාදිවාර සි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම්, ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

නව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

59. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං නිරුජ්ඣති:
 60. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න නිරුජ්ඣති:
 නිරොධවාරො.

61. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තං විතං උපපජ්ඣති:
 62. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න උපපජ්ඣති:
 63. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං උපපජ්ඣති:
 64. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න උපපජ්ඣති:
 65. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං උපපජ්ඣති:
 66. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න උපපජ්ඣති:
 උප්පාදනිරොධවාරො.

67. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣති:
 යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං උපපජ්ඣති:
 68. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තං විතං න උපපජ්ඣති:
 උපපජ්ඣමාන නිරොධවාරො.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර සි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර සි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යාමාන නිරෝධවාර සි.

69. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

70. යං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානානුසන්නවාරො.

71. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

යං චා වන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣමානං:

72. යං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව:

නිරුජ්ඣමානානුසන්නවාරො.

73. යං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

74. යං විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිත්ව:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිත්ව තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

75. යං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

76. යං විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිත්ව:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිත්ව තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

උපපන්නානුසන්නවාරො.

77. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව නො ච තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව නො ච තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිත්ව:

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින්
පවතී යැ යත්:

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො
උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින්
නො පවතී යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත
උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින්
පවතී යැ යත්:

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත
නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ
වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

74. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ
යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො
උපති යැ යත්:

75. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

76. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො
උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො
උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යවාර යි.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ
නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ
නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

78. යං විතං න උපපජ්ඣති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣසීති;

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣසීති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣති;

අභිකානාගතවාරො.

79. උපපන්නං උපපජ්ඣමානං උපපජ්ඣමානං උපපන්නං;

80. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානං න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නං;

උපපත්තුපජ්ඣමානවාරො.

81-82. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං;

න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං;

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

83. යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං තං විතං;

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං තං විතං;

84. යං විතං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං තං විතං;

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තකාලං තං විතං;

අභික්ඛන්තකාලවාරො.

85. යස්ස යං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ඣසීති;

යස්ස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ඣසීති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති;

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අනිත්‍යානුකූලවාර යි.

79. උපන් (සිත) උපදිමින් පවති නම් උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ යැ යත්:

80. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවති නම් උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යාමානවාර යි.

81-82. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවති නම් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවති නම් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධනිරුධ්‍යාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උත්පාද්‍යාණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට යේ නම් නිරෝධ (භවන) ඝණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරෝධඝණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට යේ නම් උත්පාද්‍යාණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

84. යම් සිතෙක් උත්පාද්‍යාණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් නිරෝධඝණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් ඒ සිත අතීත-නො වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරෝධඝණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් උත්පාද්‍යාණය ඝණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් ඒ සිත අතීතකාල නො වෙයි යත්:

අනිත්කන්තකාලවාර යි.

85. යමක්භව යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වෙ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නෙ යැ නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භව යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නෙ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

86. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති:

උපාදනීරොධකාලසංඛ්‍යාවාරො.

87. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපනං:

යසස වා පන යං විතං උපපනං තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

88. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපනං:

යසස වා පන යං විතං න උපපනං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

උපාද්‍යපපනාවාරො.

89. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපනං:

යසස වා පන යං විතං උපපනං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣති:

90. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපනං:

යසස වා පන යං විතං න උපපනං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධපපනාවාරො.

91. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣතු:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ඣතු තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

92. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣතු:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣතු තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

93. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣතිස්සති.

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ඣතිස්සති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී, නිරුද්ධ වෙයි යත්:

උත්පාදනිරෝධකාලසමොදවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යත්:

උත්පාදෙත්තත්තවාර යි.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

නිරෝධොත්තත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

94. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං න උපපජ්ඣති:

95. යසස යං විතං උපපජ්ඣත් තසස තං විතං උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං උපපජ්ඣත්:

96. යසස යං විතං න උපපජ්ඣත් තසස තං විතං න උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං න උපපජ්ඣත්:

උපපාදවාරො.

97. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

98. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

99. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

100. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

101. යසස යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

නිරෝධවාරො.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්සාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

103. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

104. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

105. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

106. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

107. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

108. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

උසාදනිරෝධවාරො.

109. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති.

110. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න
 උපපජ්ඣති:

උසස්මාන න නිරෝධවාරො.

111. යසස යං විතං උපපජ්ඣමානං තසස තං විතං උපපන්නං:
 යසස වා පන යං විතං උපපන්නං තසස තං විතං උපපජ්ඣ-
 මානං:

103. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

104. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

105. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

106. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

107. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යෑ යත්:

108. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යෑ යත්:

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

109. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

110. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී යෑ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරෝධවාර යි.

111. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් පවතී යෑ යත්:

112. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

උපපන්නංඥාපනතවාථො.

113. යසං යං විතං නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං විතං උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣමානං:

114. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානංඥාපනතවාථො.

115. යසං යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තී:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තී තස්ස තං විතං උපපන්නං:

116. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපත්තී:

යසං වා පන යං විතං න උපපත්තී තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

117. යසං යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තීසති:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තීසති තස්ස තං විතං උපපන්නං:

118. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපත්තීසති:

යසං වා පන යං විතං න උපපත්තීසති තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

උපපන්නංඥාපනතවාථො.

119. යසං යං විතං උපපත්තී නො ව තස්ස තං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තීසති:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තීසති නො ව තස්ස තං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තී:

112. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උත්පදාමානොත්පන්නවාර යි.

113. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

114. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර යි.

115. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

116. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනි නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

117. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

118. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පදවාර යි.

119. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපන යත්: ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපනි ද: ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

120. යස්ස යං විතං න උපපජ්ඣති නො ච තස්ස තං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

යස්ස චා පන යං විතං න උපපජ්ඣති නො ච තස්ස තං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

අභිනානාගතවාරො.

121. උපපන්නං උපපජ්ඣමානං උපපජ්ඣමානං උපපන්නං:

122. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානං න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නං:

උපපන්නාසජ්ඣමානවාරො.

123. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

124. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

125. යස්ස යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තස්ස තං විතං:

යස්ස චා පන යං විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තස්ස තං විතං:

126. යස්ස යං විතං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තස්ස තං විතං:

යස්ස චා පන යං විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තස්ස තං විතං:

120. යමක්භට යම් සිතෙක් නුපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානුගතවාර යි.

121. උපන් (සිත) උපදිමින් පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ වේ ද යත්:

122. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ වේ ද යත්:

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

123. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

124. නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

125. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය යේ නම් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය යේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

126. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

127-2016. යසස සරාගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතරාගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සදෙසං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතදෙසං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සමොහං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතමොහං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සඬබ්බං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විකබ්බං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස මහග්ගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අමහග්ගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස ස උක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අනුක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සමාහිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අසමාහිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විමුක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අවිමුක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ-

සරාගාදිපදමිසසකවාරො.

2017-536256. යසස කුසලං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අකුසලං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අබ්‍යාතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සුඛාය වෙදනාය සමප්ප්‍රසං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- (එතෙන උපායෙන යාව සරණං අරණං උභරිතබ්බං), යසස අරණං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස අරණං විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන අරණං විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣස්සති තස්ස අරණං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති -පෙ-

කුසලාදිපදමිසසකවාරො.

උදෙසවාරො.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට විතරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට සදෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත දෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමොභ සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත මොභ සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංක්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට වික්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට මහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අමහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංඋත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට අනුත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමාහිත සිත උපදී නම්... යමක්භට අසමාහිත සිත උපදී නම් ... යමක්භට විමුක්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අවිමුක්ත සිත උපදී නම්

සරාගාදිපදමිස්සකවාර යි.

2017-536256. යමක්භට කුශලචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අකුශලචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අවතාකෘතචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට සුඛ වේදනා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තය උපදී නම් ... (මේ උපායයෙන් සරණ අරණයන් තාක් උඤ්චරණය කළයුතුයි.) යමක්භට අරණචිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට අරණ චිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට අරණචිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට අරණචිත්තය උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

කුසලාදිපදමිස්සකවාර යි.

උද්දෙශවාර යි.

2. නිදෙදස වාරො

පුග්ගල වාරො

1. යසස විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣතිති: පටිඝමවිතනස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං විතනස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣතිස්සති වෙව උපපජ්ඣති ව.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣතිති: ආමනනං.

2. යසස විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣතිති: නො.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣතිති: නඤ්ඤි.

උපපාදනීරොධකාලසමෙහද වාරො.

3. යසස විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපන්නනති: ආමනනං.

යසස වා පන විතං උපපන්නං තස්ස විතං උපපජ්ඣතිති: විතනස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං විතං උපපන්නං, නො ව තෙසං විතං උපපජ්ඣති, විතනස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපන්නංඤ්ඤිව උපපජ්ඣති ව.

4. යසස විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපන්නනති: විතනස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං විතං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං විතං න උපපන්නං, ජිරොධසමාපන්නානං අසංඝායකානං තෙසං විතං න වෙව උපපජ්ඣති න ව උපපන්නං.

යසස වා පන විතං න උපපන්නං තස්ස විතං න උපපජ්ඣතිති: ආමනනං.

උපපාද්‍යසන්න වාරො

5. යසස විතං නිරුජ්ඣති තස්ස විතං උපපන්නනති: ආමනනං.

යසස වා පන විතං උපපන්නං තස්ස විතං නිරුජ්ඣතිති: විතනස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපන්නං, නො ව තෙසං විතං නිරුජ්ඣති. විතනස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං විතං උපපන්නංඤ්ඤිව නිරුජ්ඣති ව.

2. නිර්දේශවාර

ප්‍රථමලවාර

1. යමක්භට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නූපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම (වුත්ති) විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඒ කම්මානුවයනට (වුත්ති) විත්තය (උත්පාදකත්වයට පැමිණි බැවින්) උපදී. (භවයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භවයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ යැ, (අප්‍රායන්ධික බැවින් අත් සිතක්) නූපදනෙ යැ. (ලෝකස්‍යාලෝකස්‍යා පාරිශ්පන) යෙස්සන්ගේ විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත (උත්පාදකත්වයෙහි සම්බන්ධයෙන්) උපදී, (භවයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භවයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ මැ උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උපදියි, නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

2. යමක්භට සිත නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනෙ යැ යත්: නො වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනෙ නම් ඔහට සිත නූපදියි නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැතී.

උප්පාදනිරොධකාලසම්භේදවාර යි.

3. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උපදී යත්: විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වෙයි.

4. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නූපන යත්: විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නූපදී, ඔවුනට සිත නො ද නූපන්නෙ යැ, නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥාභවයනට ද යන ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත නූපදී යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙත්ථත්තවාර යි.

5. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපනි ද වේ නිරුද්ධ ද වේ.

6. යසං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න උපපන්නති: විතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපපන්නං.

යසං වා පන විතං න උපපන්නං තස්ස විතං න නිරුජ්ඣති: ආමනතා.

නිරොධුපානනවාරො.

7. යසං විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති: ආමනතා.

යසං වා පන විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති: විතංසං භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං විතං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ඣති, විතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති චෙව උපපජ්ඣති ච.

8. යසං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති: උපපජ්ඣති.

යසං වා පන විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති: නත්ථි.

9. යසං විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති: පච්ඡිමවිතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ඣති, ඉතරෙසං විතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති චෙව උපපජ්ඣති ච.

යසං වා පන විතං උපපජ්ඣති තස්ස විතං උපපජ්ඣති: විතංසං භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං විතං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ඣති, විතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං උපපජ්ඣති චෙව උපපජ්ඣති ච.

10. යසං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති: විතංසං භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං විතං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උපපජ්ඣති පච්ඡිමවිතංසං භවකඛණේ තෙසං විතං න චෙව උපපජ්ඣති න ච උපපජ්ඣති.

යසං වා පන විතං න උපපජ්ඣති තස්ස විතං න උපපජ්ඣති: පච්ඡිමවිතංසං උපපාදකඛණේ තෙසං විතං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උපපජ්ඣති, පච්ඡිමවිතංසං භවකඛණේ තෙසං විතං න චෙව උපපජ්ඣති න ච උපපජ්ඣති.

6. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නො උපන, නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වේ නොද උපනි.

තව ද යමක්භට සිත න උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ෂණවාර යි.

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වේ.

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපදී, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපදිමින් සිටුනේ ද උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපදින්නේ ද උපදිමින් සිටුනේ ද වේ.

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, පශ්චිම විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදී, පශ්චිම විත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

11. යසස විතං උපපජ්ඣන්ත සසස විතං උපපජ්ඣන්තිති: පච්ඡිමවිතනසමඛිතිං තෙසං විතං උපපජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ඣන්ති, ඉතරෙසං තෙසං විතං උපපජ්ඣන්ත චෙව උපපජ්ඣන්ති ච.

යසස වා පන විතං උපපජ්ඣන්ති තසස විතං උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

12. යසස විතං න උපපජ්ඣන්ත සසස විතං න උපපජ්ඣන්තිති: නත්ථි.

යසස වා පන විතං න උපපජ්ඣන්ති තසස විතං න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ත.

උප්පාද්ධාරො.

13. යසස විතං නිරුජ්ඣන්ති තසස විතං නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣන්ත තසස විතං නිරුජ්ඣන්තිති: විතසස උප්පාදකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝිකාසන්නානං තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ති, විතසස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ත චෙව නිරුජ්ඣන්ති ච.

14. යසස විතං න නිරුජ්ඣන්ති තසස විතං න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣන්ත තසස විතං න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ථි.

15. යසස විතං නිරුජ්ඣන්ති තසස විතං නිරුජ්ඣන්තිසසන්තිති: පච්ඡිමවිතනසස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, ඉතරෙසං විතසස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ති, චෙව නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති ච.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, තසස විතං නිරුජ්ඣන්තිති, විතසස උප්පාදකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝිකාසන්නානං තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්ති, විතසස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති චෙව නිරුජ්ඣන්ති ච.

16. යසස විතං න නිරුජ්ඣන්ති තසස විතං න නිරුජ්ඣන්තිසසන්තිති: නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති තසස විතං න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

11. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමයී වූ ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

12. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාදවාරය යි.

13. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රියාමයේ උත්පාදකත්වයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වී යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියාමයේ භවගත්තත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

14. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නැති.

15. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමයේ භවගත්තත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට වික්‍රියාමයේ භවගත්තත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රියාමයේ උත්පාදකත්වයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියාමයේ භවගත්තත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

16. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නිරුද්ධ වේ.

17. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති:
පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති, නො ච
තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති
වෙච නිරුජ්ඣසිත්ති ව.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතාති:
ආමනායා:

18. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣසි-
ත්ති: නත්ථි.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣසිත්ති තසස චිත්තං න
නිරුජ්ඣතාති: නිරුජ්ඣති.

නිරොධවාරො.

19. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතාති:
ආමනායා.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං උපපජ්ඣති:
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං
චිත්තං නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣති, චිත්තස්ස
උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති වෙච උපපජ්ඣති ව.

20. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතාති:
නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න
උපපජ්ඣති: නත්ථි.

21. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති:
ආමනායා.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති තසස චිත්තං උපපජ්ඣති:
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං
චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣති, චිත්තස්ස
උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣසිත්ති වෙච උපපජ්ඣති ව.

22. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣසි-
ත්ති: චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං
තෙසං චිත්තං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣසිත්ති,
පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං චිත්තං න වෙච උපපජ්ඣති,
න ච නිරුජ්ඣසිත්ති.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣසිත්ති තසස චිත්තං න
උපපජ්ඣති: ආමනායා.

17. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමතේ භවිග්‍රහණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

18. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

නිරොධවාර යි.

19. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රියාමතේ භවිග්‍රහණයෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසංකයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රියාමතේ උත්පාද්‍යණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

20. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

21. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රියාමතේ භවිග්‍රහණයෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසංකයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රියාමතේ උත්පාද්‍යණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

22. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: වික්‍රියාමතේ භවිග්‍රහණයෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසංකයනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිම වික්‍රියාමතේ භවිග්‍රහණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදනේ ද නො නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

23. යස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣාදිත්ති:
පට්ඨමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි, නො ච තෙසං
චිත්තං නිරුජ්ඣාදිත්ති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි චෙව,
නිරුජ්ඣාදිත්ති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣාදිත්ති තස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදි:
ආමනං.

24. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි-
ත්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදිත්ති තස්ස චිත්තං න
උපපජ්ඣාදි: උපපජ්ඣාදි.

උප්පාදතිරොධවාරො.

25. යස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣාදිත්ති:
ආමනං.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදිත්ති:
නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායකානාං තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි,
නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි, චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං
චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි චෙව උපපජ්ඣාදි ච.

26. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣාදිත්ති:
නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායකානාං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ඣාදි,
නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣාදි, චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං
චිත්තං න උපපජ්ඣාදි චෙව නිරුජ්ඣාදි ච.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න
උපපජ්ඣාදිත්ති: ආමනං.

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරො.

27. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නත්ති:
ආමනං.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානත්ති:
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං
චිත්තං උපපජ්ජමානං, චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං
චෙව උපපජ්ජමානං ච.

28. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නත්ති:
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජමානං, නො ච
තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායකානාං
තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජ-
මානත්ති: ආමනං.

උපපජ්ජමානුප්පන්නවාරො.

23. යම්ක්ඛට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියයාගේ භඩ්ගඝණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යම්ක්ඛට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

24. යම්ක්ඛට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම්ක්ඛට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

25. යම්ක්ඛට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්ඛට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, සිත උපන් කෙණෙහි ඔවුනට සිත නො නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදනේ ද වේ.

26. යම්ක්ඛට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියයාගේ භඩ්ගඝණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදිමින් සිටුනෙ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ ද වේ.

තව ද යම්ක්ඛට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යම්ක්ඛට සිත උපදිමින් පවතී නම් ඔහට සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්ඛට සිත උපනී නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවතී ද යත්: වික්‍රියයාගේ භඩ්ගඝණයෙහි ඔවුනට සිත උපනී, ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් පවතී. වික්‍රියයාගේ උත්පාදඝණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වේ.

28. යම්ක්ඛට සිත උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට සිත නො උපනී යත්: වික්‍රියයාගේ භඩ්ගඝණයෙහි ඔවුනට සිත උපදිමින් සිටුනෙ නො වෙයි, සිත නො ද නූපන්නෙ යැ, නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් සිටුනෙ යැ නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යම්ක්ඛට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් සිටුනෙ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමානොත්පන්නවාර යි.

29. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං උපපන්නතති: ආමන්තා.

යසස වා පන චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානතති: චිත්තසස උපපාදකමණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ව තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං, චිත්තසස භවකකමණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං වෙව නිරුජ්ඣමානඤ්චි.

30. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං න උපපන්නතති: චිත්තසස උපපාදකමණේ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ව තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣමානං, න ව උපපන්නං.

යසස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානතති: ආමන්තා.

නිරුජ්ඣමානුපාන්නවාරො.

31. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣාති: ආමන්තා.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣත් තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමධිගීන් තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣත් වෙව උපපන්නඤ්චි.

32. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣත් තසස චිත්තං න උපපන්නතති: නත්ථි.

33. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣස්සතිති: පටිජ්ඣමචිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ව තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං චිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නඤ්චි උපපජ්ඣස්සති ව.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣස්සති තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති වෙව උපපන්නඤ්චි.

34. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣස්සතිති: උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣස්සති තසස චිත්තං න උපපන්නතති: උපපන්නං.

උපපනුපාදවාරො.

29. යමක්භට සිත නිරුධාමාන (නිරුද්ධ වෙමින් සිටුන) නම් ඔහට සිත උත්පන්න (ඉපදෙයිවිය) වෙයි යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධාමාන වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුධාමාන වෙයි, විත්තයාගේ භවිෂ්‍යත්වයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න ද නිරුධාමාන ද වේ.

30. යමක්භට සිත නිරුධාමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුධාමාන නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නොත්පන්න වෙයි, නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට සිත නො ද නිරුධාමාන වෙයි, නො ද උත්පන්න වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධාමාන නො වෙයි යත්: එසේ යැ.

නිරුධාමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනෙ යැ යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද ඉපද සිටුනෙ ද වේ.

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්: උපන.

තවද යමක්භට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනෙ නො වෙයි යත්: නැති.

33. යමක්භට සිත ඉපද සිටුනෙ නම් ඔහට සිත (මතු) උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත ඉපද සිටුනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද (මතු) උපදනෙ යැ, සෙසු විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට ඉපද සිටුනෙ ද (මතු) උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වී ද යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට සිත (මතු) උපදනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත උපදනෙ ද ඉපද සිටුනෙ ද වේ.

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යත්: උත්පන්න වේ.

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යසස විතං උපපජ්ඣන්තො ච තසස විතං උපපන්නං තසස විතං උපපජ්ඣසිතිති: ආමන්තා.

යසස චා පන විතං උපපජ්ඣසිති නො ච තසස විතං උපපන්නං තසස විතං උපපජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

36. යසස විතං න උපපජ්ඣන්තො ච තසස විතං න උපපන්නං තසස විතං න උපපජ්ඣසිතිති: නත්ථි.

යසස චා පන විතං න උපපජ්ඣසිති නො ච තසස විතං න උපපන්නං තසස විතං න උපපජ්ඣන්තාති: උපපජ්ඣන්තො.

අතීතානාගතවාරො.

37. උපපන්නං උපපජ්ජමානනති: හබ්බකඛ්ඤෙ උපපන්නං නො ච උපපජ්ජමානං උපපාදකඛ්ඤෙ උපපන්නංචෙව උපපජ්ජමානකඤ්ච.

උපපජ්ජමානං උපපන්නනති: ආමන්තා.

38. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානනති: ආමන්තා.

න උපපජ්ජමානං න උපපන්නනති: හබ්බකඛ්ඤෙ න උපපජ්ජමානං නො ච න උපපන්නං අතීතානාගතවිතං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

උපපනුසුප්පජ්ජමානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානනති: නො

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධනති: නො.

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානනති: හබ්බකඛ්ඤෙ න නිරුද්ධං නො ච න නිරුජ්ඣමානං. උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතකඤ්ච විතං න චෙව නිරුද්ධං, න ච නිරුජ්ඣමානං.

න නිරුජ්ඣමානං, න නිරුද්ධනති: අතීතං විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච න නිරුද්ධං, උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානවාරො.

35. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවන වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවන නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වී නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී යත්: ඉපැදූ නිරුද්ධ වී.

අතීතානාගතවාර යි.

37. උත්පන්න වූයෙ උත්පද්‍යමාන වෙයි යත්: භවගණ්ණයෙහි උත්පන්න වෙයි, නො ද උත්පද්‍යමාන වෙයි, උත්පද්‍යමාන වෙයි, උත්පන්න ද උත්පද්‍යමාන ද වේ.

උත්පද්‍යමාන වූයෙ උත්පන්න වෙයි යත්: එසේ යි.

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පද්‍යමාන නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වෙයි යත්: භවගණ්ණයෙහි උත්පද්‍යමාන නො වෙයි, නො ද නොත්පන්න වෙයි, අතීතානාගත සිත නො ද උත්පද්‍යමාන යැ, නො ද උත්පන්න යි.

උත්පන්නොත්පද්‍යමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්: නැත.

නිරුධ්‍යමාන වූයෙ නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැත.

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි යත්: භවගණ්ණයෙහි නිරුද්ධ වූයෙ නො වෙයි. නො ද නිරුධ්‍යමාන නො වූයෙ වෙයි. උත්පද්‍යමාන යෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුධ්‍යමාන යි.

නිරුධ්‍යමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: අතීත වික්‍රමය නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි, නො ද නිරුද්ධ නො වූයෙ වෙයි, උත්පද්‍යමාන යෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුධ්‍යමාන යැ නො ද නිරුද්ධ යි.

නිරුද්ධ නිරුධ්‍යමානවාර යි.

41. යසස වීතං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං තසස වීතනනි: හඛගකඛණෙ වීතනං උපපාදකඛණං වීතික්කනානං හඛගකඛණං අවීතික්කනානං, අතීතං වීතං උපපාදකඛණං ච වීතික්කනානං හඛගකඛණං ච වීතික්කනානං.

යසස වා පන වීතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං තසස වීතනනි: අතීතං වීතං.

42. යසස වීතං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං තසස වීතනනි: උපපාදකඛණෙ අනාගතං වීතං.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතික්කනානාකාලං තසස වීතනනි: හඛගකඛණෙ වීතං හඛගකඛණං අවීතික්කනානං, නො ච උපපාදකඛණං අවීතික්කනානං, උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච වීතං. හඛගකඛණං ච අවීතික්කනානං, උපපාදකඛණං ච අවීතික්කනානං.

අතික්කනනකාලවාරො.

ධම්මවාරො

43. යං වීතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං වීතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ජසීති: ආමනායා.

යං වා පන වීතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ජසීති තං වීතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣසීති: ආමනායා.

44. යං වීතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං වීතං න නිරුජ්ඣසීති උපපජ්ජසීති: නො.

යං වා පන වීතං න නිරුජ්ඣසීති උපපජ්ජසීති තං වීතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣසීති: නඤ්ච.

උපපාද නිරොධකාලපමොදවාරො.

45. යං වීතං උපපජ්ජති තං වීතං උපපන්නනි: ආමනායා.

යං වා පන වීතං උපපන්නං තං වීතං උපපජ්ජති, හඛගකඛණෙ වීතං උපපන්නං, නො ච තං වීතං උපපජ්ජති උපපාදකඛණෙ වීතං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජති ච.

41. යමක්භට සිත උත්පාදකයෙකු සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය අතීතකාල වේ නම් නිරෝධකයෙකු සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහුට සිත අතීතකාල වෙයි යත්: භවිතකයෙකු සිත උත්පාදකයෙකු ඉක්මගිය යැ, භවිතකයෙකු නො ඉක්මගිය යැ, අතීත වික්‍රමය උත්පාදකයෙකු ද ඉක්මගිය යැ, භවිතකයෙකු ද ඉක්මගිය යි.

තවද යමක්භට සිත නිරෝධකයෙකු සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය අතීතකාල වේ නම් උත්පාදකයෙකු සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහුට සිත අතීත වෙයි යත්: අතීත සිත වෙයි.

42. යමක්භට සිත උපද්විත් පවත්නා කෙරෙහි නො වූයේ සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙරෙහි නො වූයේ සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ වේ ද යත්: උත්පාදකයෙකු සිත අනාගත යැ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙරෙහි නොවූයේ සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත උපද්විත් පවත්නා කෙරෙහි නොවූයේ සාමාන්‍යයක් ඉක්මගිය වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිතකයෙකු සිත භවිතකයෙකු නො ඉක්ම වී යැ, උත්පාදකයෙකු නො ද නො ඉක්ම වී යැ. උත්පාදකයෙකු සිත අනාගත ද වේ යි. භවිතකයෙකු ද නො ඉක්ම වී ය, උත්පාදකයෙකු ද නො ඉක්ම වී යැ.

අනිත්‍යත්වකාලවාර යි.

ධර්මවාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරෝධකාලයම්භෙදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපනී යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිතකයෙකු සිත උපනී, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකයෙකු සිත උපන්නේ ද වේ, උපදී ද වේ.

46. යං විනං න උපාජ්ජති තං විනං න උපාසකතභි:
භග්ගකම්මෙ විනං න උපාජ්ජති, නො ච තං විනං න උපාසනං,
අතීතානාගතං විනං න චෙව උපාජ්ජති, න ච උපාසනං.

යං වා පන විනං න උපාසනං තං විනං න උපාජ්ජතීති:
ආමනතා.

උපාද්ධපනවාරො.

47. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං උපාසකතභි: ආමනතා.

යං වා පන විනං උපාසනං තං විනං නිරුජ්ඣතීති: උපා-
දකම්මෙ විනං උපාසනං, නො ච තං විනං නිරුජ්ඣති, භග්ගකම්මෙ
විනං උපාසනං චෙව නිරුජ්ඣති ච.

48. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං න උපාසකතභි:
උපාදකම්මෙ විනං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විනං න උපාසනං,
අතීතානාගතං විනං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපාසනං.

යං වා පන විනං න උපාසනං තං විනං න නිරුජ්ඣතීති:
ආමනතා.

නිරෝධුපනවාරො.

49. යං විනං උපාජ්ජති තං විනං උපාජ්ජාති: නො.

යං වා පන විනං උපාජ්ජිතං තං විනං උපාජ්ජතීති: නො.

50. යං විනං න උපාජ්ජති තං විනං න උපාජ්ජාති:
අතීතං විනං න උපාජ්ජති, නො ච තං විනං න උපාජ්ජිතං,
භග්ගකම්මෙ අනාගතං විනං න චෙව උපාජ්ජති, න ච උපාජ්ජිතං.

යං වා පන විනං න උපාජ්ජිතං තං විනං න උපාජ්ජතීති:
උපාදකම්මෙ විනං න උපාජ්ජිතං, නො ච තං විනං න උපාජ්ජති,
භග්ගකම්මෙ අනාගතං ච විනං න චෙව උපාජ්ජිතං, න ච උපාජ්ජති.

51. යං විනං උපාජ්ජති තං විනං උපාජ්ජසීති: නො.

යං වා පන විනං උපාජ්ජසීති තං විනං උපාජ්ජතීති: නො.

52. යං විනං න උපාජ්ජති තං විනං න උපාජ්ජසීති:
අනාගතං විනං න උපාජ්ජති, නො ච තං විනං න උපාජ්ජසීති,
භග්ගකම්මෙ අතීතං ච විනං න චෙව උපාජ්ජති, න ච උපාජ්ජසීති.

යං වා පන විනං න උපාජ්ජසීති තං විනං න උපාජ්ජතීති:
උපාදකම්මෙ විනං න උපාජ්ජසීති, නො ච තං විනං න
උපාජ්ජති, භග්ගකම්මෙ අතීතං ච විනං න චෙව උපාජ්ජසීති,
න ච උපාජ්ජති.

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිග්‍යාණයෙහි සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත සිත නො ද උපදී. නො උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදොත්පත්තවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාද්‍යාණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ, භවිග්‍යාණයෙහි සිත උපනී ද වේ යි, නිරුද්ධ ද වේ.

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: උත්පාද්‍යාණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ යි. නො ද උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොත්පත්තවාර යි.

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භවිග්‍යාණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාද්‍යාණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භවිග්‍යාණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නො උපන්නේ යි. නො ද උපදී.

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, භවිග්‍යාණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදී යි. නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාද්‍යාණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ නො ද නො උපදී, භවිග්‍යාණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදින්නේ යි. නො උපදී ද වේ.

53. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං උපපජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣන්ති තං විතං උපපජ්ඣන්තිති; නො.

54. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං න උපපජ්ඣන්තිති; අනාගතං විතං න උපපජ්ඣති, නො ච තං විතං න උපපජ්ඣන්තිති. පච්චිප්පනං විතං න චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣන්තිති.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣන්ති තං විතං න උපපජ්ඣන්තිති; අතීතං විතං න උපපජ්ඣන්තිති, නො ච තං විතං න උපපජ්ඣති, පච්චිප්පනං විතං න චෙව උපපජ්ඣන්තිති, න ච උපපජ්ඣති.

උපපාදවාරො.

55. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

56. යං විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති; අතීතං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විතං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකමණං අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති; භග්ගකමණං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විතං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකමණං අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

57. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣන්ති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

58. යං විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති; උපපාදකමණං අනාගතං ච විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති, අතීතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣන්තිති.

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣන්ති තං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති; භග්ගකමණං විතං න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තං විතං න නිරුජ්ඣති, අතීතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣන්තිති, න ච නිරුජ්ඣති.

59. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣන්ති තං විතං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නිරුද්ධ ද නො වේ.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

60. යං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සතිති: උප්පාදිතකම්මෙණ අනාගතං ව විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සති, භව්‍යකම්මෙණ විඤ්ඤානං නොව ව නිරුප්පාදිතං, න ව නිරුප්පාදිතස්සති.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සති තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සාති: අනිතං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං, භව්‍යකම්මෙණ විඤ්ඤානං න වෙව නිරුප්පාදිතස්සති, න ව නිරුප්පාදිතං.

නිරෝධවාරො.

61. යං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජති තං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සාති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජතිති: නො.

62. යං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සාති: අනිතං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං, භව්‍යකම්මෙණ අනාගතං ව විඤ්ඤානං න වෙව උප්පජ්ජති, න ව නිරුප්පාදිතං.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජතිති: උප්පාදිතකම්මෙණ විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජති. භව්‍යකම්මෙණ අනාගතං ව විඤ්ඤානං න වෙව නිරුප්පාදිතං, න ව උප්පජ්ජති.

63. යං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජති තං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සතිති: ආමනතා.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සති තං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජතිති: අනාගතං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සති, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජති, උප්පාදිතකම්මෙණ විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සති වෙ ව උප්පජ්ජති ව.

64. යං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සතිති: අනාගතං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සති, භව්‍යකම්මෙණ අනිතං ව විඤ්ඤානං න වෙව උප්පජ්ජති, න ව නිරුප්පාදිතස්සති.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතස්සති තං විඤ්ඤානං න උප්පජ්ජතිති: ආමනතා.

65. යං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජිතං තං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සතිති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතස්සති තං විඤ්ඤානං උප්පජ්ජිතස්සාති: නො.

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වී ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

නිරෝධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො උපදී, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ, නො ද උපදී.

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අනාගත වූ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද වෙයි, ඉපදී ද වේ.

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති යයිති: උපපාදකඛණේ අනාගතං ව විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති යයිති, භවකඛණේ විඤ්ඤානං න වෙව උපපජ්ජති, න ව නිරුජ්ඣති යයිති.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති: අනිත්තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති යයිති, නො ව තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, භවකඛණේ විඤ්ඤානං න වෙව නිරුජ්ඣති යයිති, න ව උපපජ්ජති.

උපපාදනිරෝධවාදො.

67. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති: ආමනතා.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති, අනිත්තානාගතං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති: උපපාදකඛණේ විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති වෙව උපපජ්ජති ව.

68. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති: අනිත්තානාගතං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති, භවකඛණේ විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති වෙව නිරුජ්ඣති ව.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති: ආමනතා.

උපපජ්ජමාන න නිරෝධවාදො.

69. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නති: ආමනතා.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානනති භවකඛණේ විඤ්ඤානං උපපන්නං, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං, උපපාදකඛණේ විඤ්ඤානං උපපන්නං වෙව උපපජ්ජමානනති.

70. යං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නති: භවකඛණේ විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං, නො ව තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං, අනිත්තානාගතං විඤ්ඤානං න වෙව උපපජ්ජමානං න ව උපපන්නං.

යං වා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානනති: ආමනතා.

උපපජ්ජමානුපපන්නවාදො.

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි උපදීම ද වේ.

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද උපදී නිරුද්ධ ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමාන හ නිරෝධවාර යි.

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපදිමින් පවතී ද යත්: භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපනී ද වේ යි, උපදිමින් පවත්නේ ද වේ.

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො උපදිමින් පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, නො ද උපනී.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදිමින් පවතී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමානොත්පන්නවාර යි.

71. යං විතං නිරුජ්ඣමානං තං විතං උප්පන්නතී:
ආමනතා.

යං වා පන විතං උප්පන්නං තං විතං නිරුජ්ඣමානතී:
උප්පාදකකිණේ විතං උප්පන්නං, නො ච තං විතං නිරුජ්ඣමානං,
හධ්වකකිණේ විතං උප්පන්නකේච නිරුජ්ඣමානකඤ්ච.

72. යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තං විතං න උප්පන්නතී:
උප්පාදකකිණේ විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච තං විතං න
උප්පන්නං, අභිතානාගතං විතං න වෙච නිරුජ්ඣමානං න ච
උප්පන්නං.

යං වා පන විතං න උප්පන්නං තං විතං න නිරුජ්ඣමානතී:
ආමනතා.

නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරො.

73. යං විතං උප්පන්නං තං විතං උප්පජ්ඣාති: නො.

යං වා පන විතං උප්පජ්ඣ තං විතං උප්පන්නතී: නො.

74. යං විතං න උප්පන්නං තං විතං න උප්පජ්ඣාති:
අභිතං විතං න උප්පන්නං, නො ච තං විතං න උප්පජ්ඣ,
අනාගතං විතං න වෙච උප්පන්නං, න ච උප්පජ්ඣ.

යං වා පන විතං න උප්පජ්ඣ තං විතං න උප්පන්නතී:
පච්චුප්පන්නං විතං න උප්පජ්ඣ, නො ච තං විතං න උප්පන්නං
අනාගතං විතං න වෙච උප්පජ්ඣ, න ච උප්පන්නං.

75. යං විතං උප්පන්නං තං විතං උප්පජ්ඣස්සති: නො.

යං වා පන විතං උප්පජ්ඣස්සති තං විතං උප්පන්නතී: නො.

76. යං විතං න උප්පන්නං තං විතං න උප්පජ්ඣස්සති:
අනාගතං විතං න උප්පන්නං, නො ච තං විතං න උප්පජ්ඣස්සති,
අභිතං විතං න වෙච උප්පන්නං, න ච උප්පජ්ඣස්සති.

යං වා පන විතං න උප්පජ්ඣස්සති තං විතං න උප්පන්නතී:
පච්චුප්පන්නං විතං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තං විතං න උප්පන්නං
අභිතං විතං න වෙච උප්පජ්ඣස්සති, න ච උප්පන්නං.

උප්පත්තුප්පාදවාරො.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපති ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපති, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී, භවිතත්වයෙහි සිත උපති ද වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ ද වේ.

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපති, අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යි. නො උපති ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

නිරුද්ධාමානොත්පත්තවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

74. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද උපන්නේ යැ. අනාගත වූ සිත නො උපති ද වෙයි, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපති.

75. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

76. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, අතීත වූ සිත නො ද උපති, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අතීත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපති.

උත්පත්තොත්පාදවාර යි.

77. යං විතං උපපජ්ඣන් නො ච තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣස්සතිති: නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣස්සති නො ච තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣන්ති: නො.

78. යං විතං න උපපජ්ඣන් නො ච තං විතං න උපපන්නං යං විතං න උපපජ්ඣස්සතිති: ආමන්යා.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣස්සති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣන්ති: ආමන්යා.

අතිතානාගතවාරො.

79. උපපන්නං උපපජ්ඣමානන්ති: භව්‍යකම්මේ උපපන්නං නො ච උපපජ්ඣමානං, උපපාදකම්මේ උපපන්නං වෙව උපපජ්ඣමානංඤ්ච, උපපජ්ඣමානං උපපන්නන්ති: ආමන්යා.

80. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානන්ති: ආමන්යා. න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නන්ති: භව්‍යකම්මේ න උපපජ්ඣමානං, නො ච න උපපන්නං, අතිතානාගතං විතං න වෙව උපපජ්ඣමානං න ච උපපන්නං.

උපපනුසුප්පජ්ඣමානවාරො.

81. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානන්ති: නො. නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධන්ති: නො.

82. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානන්ති: භව්‍යකම්මේ න නිරුද්ධං, නො ච න නිරුජ්ඣමානං, උපපාදකම්මේ අනාගතං ච විතං න වෙව නිරුද්ධං න ච නිරුජ්ඣමානං, න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධන්ති: අතීතං විතං න නිරුජ්ඣමානං. නො ච න නිරුද්ධං, උපපාදකම්මේ අනාගතං ච විතං න වෙව නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො

83. යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකන්තං අතිකකන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකන්තං අතිකකන්තකාලං තං විතන්ති: භව්‍යකම්මේ විතං උපපාදකම්මේ චිතිකකන්තං භව්‍යකම්මේ අතිකකන්තං, අතීතං විතං උපපාදකම්මේ ච චිතිකකන්තං භව්‍යකම්මේ ච චිතිකකන්තං.

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකන්තං අතිකකන්තකාලං, උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකන්තං අතිකකන්තකාලං තං විතන්ති: අතීතං විතං.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපති නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපති නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපති නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

අතීතානාගතවාර යි.

79-80. උපැ (සිත) උපදිමින් පවතී ද යත්: භවිතසංඝයෙහි උපති, නො ද උපදිමින් පවතී, උත්පාදසංඝයෙහි උපන්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නා සිත උපති ද යත්: එසේ යි. නො උපත් (සිත) උපදිමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

උපදිමින් නො පවත්නා සිත නො උපති ද යත්: භවිතසංඝයෙහි උපදිමින් නො පවතී, නො ද නො උපති, අතීතානාගත වූ සිත උපදිමින් නො ද පවතියි. නො උපති ද වේ.

උත්පත්තොත්පදාමානවාර යි.

81. නිරුද්ධ වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: නැති. නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා සිත නිරුද්ධ ද යත්: නැති.

82. නිරුද්ධ නො වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: භවිතසංඝයෙහි නො නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, උත්පාදසංඝයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවත්නේ වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා සිත නො නිරුද්ධ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී. නො ද නො නිරුද්ධ යැ, උත්පාදසංඝයෙහි අනාගත වූ ද සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවතී යි, නො නිරුද්ධ ද වේ.

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සංඝයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සංඝයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිතසංඝයෙහි වූ සිත උත්පාදසංඝය ඉක්මිණ, භවිතසංඝය නො ඉක්මිණ, අතීත වූ සිත උත්පාදසංඝය ද ඉක්මිණ, භවිතසංඝය ද ඉක්මිණ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සංඝයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සංඝයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: සිත ඉක්මිණ.

84. යං විතං න උපාජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං, න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං තං විතතති: උපාදක්ඛණේ අනාගතං විතං.

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං, න උපාජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං තං විතතති: භවකක්ඛණේ විතං භවකක්ඛණං අවීතික්කනානං, නො ව උපාදක්ඛණං අවීතික්කනානං, උපාදක්ඛණේ අනාගතං ව විතං, භවකක්ඛණං ව අවීතික්කනානං උපාදක්ඛණං ව අවීතික්කනානං.

අතීක්කනානාකාලවාගො.

සුගගලධම්මවාගො

85. යස්ස යං විතං උපාජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සති: ආමනායා.

යස්ස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං විතං උපාජ්ඣති න නිරුජ්ඣති: ආමනායා.

86. යස්ස යං විතං න උපාජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං විතං න උපාජ්ඣති නිරුජ්ඣති: නස්.

උපාදතිරොධකාලසම්භවවාගො.

87. යස්ස යං විතං උපාජ්ඣති තස්ස තං විතං උපන්නතති: ආමනායා.

යස්ස වා පන යං විතං උපන්නතං තස්ස තං විතං උපාජ්ඣති: භවකක්ඛණේ විතං උපන්නතං, නො ව තස්ස තං විතං උපාජ්ඣති, උපාදක්ඛණේ විතං උපන්නතං වෙව උපාජ්ඣති ව.

88. යස්ස යං විතං න උපාජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපන්නතති: භවකක්ඛණේ විතං න උපාජ්ඣති, නො ව තස්ස තං විතං න උපන්නතං. අතීතානාගතං විතං න වෙව උපාජ්ඣති, න ව උපන්නතං.

යස්ස වා පන යං විතං න උපන්නතං තස්ස තං විතං න උපාජ්ඣති: ආමනායා.

උපසාද්ධපන්නවාගො.

84. යම් සිතෙක් උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෛර්‍යයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෛර්‍යයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ ද යත්: උත්පාදකෛර්‍යයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෛර්‍යයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෛර්‍යයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිතකෛර්‍යයෙහි සිත භවිතකෛර්‍යය නො ඉක්මුණ, උත්පාදකෛර්‍යය නො ද නො ඉක්මුණ, උත්පාදකෛර්‍යයෙහි සිත අනාගත ද භවිතකෛර්‍යය නො ඉක්මවූයේ ද උත්පාදකෛර්‍යය නො ඉක්මවූයේ ද වෙති.

අභික්‍රාන්තකාලවාර යි.

පුද්ගල ධර්මවාරය

85. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරෝධකාලසම්ප්‍රදේශවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිතකෛර්‍යයෙහි සිත උපනී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදී. උත්පාදකෛර්‍යයෙහි සිත උපනී ද වෙයි, උපදී ද වේ.

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිතකෛර්‍යයෙහි සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනී, අභිකානාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො උපනී ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙක්ෂන්තවාර යි.

89. යස්ස යං විතං නිරුජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පන්නන්ති ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පන්නං කස්ස තං විතං නිරුජ්ඣතිති: උප්පාදකකමෙණ විතං උප්පන්නං, නො ව කස්ස තං විතං නිරුජ්ඣති, භවකකමෙණ විතං උප්පන්නං වෙව නිරුජ්ඣති ව.

90. යස්ස යං විතං න නිරුජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පන්නන්ති: උප්පාදකකමෙණ විතං න නිරුජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පන්නං, අතිකානාගතං විතං න වෙව නිරුජ්ඣති. න ව උප්පන්නං.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පන්නං කස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා.

නිරෝධුප්පන්නවාරො.

91. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣති: නො.

92. යස්ස යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාති: අතිකං විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භවකකමෙණ අනාගතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති: උප්පාදකකමෙණ විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භවකකමෙණ අනාගතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣති.

93. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාස-
තිති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣති: නො.

94. යස්ස යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාසති: අනාගතං විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාසති, භවකකමෙණ අතිකං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣාසති.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති: උප්පාදකකමෙණ විතං න උප්පජ්ඣාසති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භවකකමෙණ අතිකං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣාසති, න ව උප්පජ්ඣති.

95. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාස-
තිති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාසති: නො.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපති ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපති නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපති, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත උපති ද වෙයි, නිරුද්ධ ද වේ.

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපති ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපති, අනිත්‍යානාගත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො උපති ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ෂත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද උපදී. නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදී.

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපති නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

96. යසං යං විතං න උපපජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්තීති: අනාගතං විතං න උපපජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්තීති. පච්චුප්පන්නං විතං න චෙව උපපජ්ඣත්තං, න ච උපපජ්ඣත්තීති.

යසං වා පන යං විතං න උපපජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්තීති: අනිතං විතං න උපපජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්තං. පච්චුප්පන්නං විතං න චෙව උපපජ්ඣත්තං, න ච උපපජ්ඣත්තං.

උප්පාද්ධාරො.

97. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

98. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තීති: අනිතං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තං. උප්පාද්ධාරො අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච නිරුජ්ඣත්තං.

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣත්තං, තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තීති: භවිතොති විතං න නිරුජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තං. උප්පාද්ධාරො අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣත්තං, න ච නිරුජ්ඣත්තං.

99. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

100. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තීති: උප්පාද්ධාරො අනාගතං ච විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තං. අනිතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣත්තං.

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣත්තං, තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තීති: භවිතොති විතං න නිරුජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති, අනිතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣත්තං, න ච නිරුජ්ඣත්තං.

101. යසං යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣත්තීති: නො.

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යි. ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ. ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්තස්සතීති: උපපාදකඛණේ අනාගතං ච විතං න නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්තස්සති, භවගකඛණේ විතං න චෙව නිරුජ්ඣන්තං, න ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣන්තස්සති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්තාති: අතීතං විතං න නිරුජ්ඣන්තස්සති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්තං, භවගකඛණේ විතං න චෙව නිරුජ්ඣන්තස්සති, න ච නිරුජ්ඣන්තං.

නිරෝධවාචො.

103-126. (යසස විතකෙ සකභාවෙන නිඤ්ඤේ යං විතකෙ ච යසස යං විතකෙ ච එකසේන නිඤ්ඤේ)

127-2016. යසස සරාගං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස සරාගං විතං නිරුජ්ඣන්තස්සති න උපපජ්ඣන්තස්සතීති: සරාග පච්ඡේදවිතකස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං සරාගං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣන්තස්සති, න උපපජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙසං සරාගවිතකස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං -පෙ-

සරාගාදිපදමිඤ්ඤවාචො.

2017-536256. යසස කුසලං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති. තස්ස කුසලං විතං නිරුජ්ඣන්තස්සති න උපපජ්ඣන්තස්සතීති: පච්ඡේද කුසල විතකස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලං විතං උපපජ්ඣති, න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣන්තස්සති. න උපපජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙසං කුසල විතකස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං -පෙ- යසස වා පන -පෙ- ආමනා. -පෙ-

යසස අකුසලං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති -පෙ- යසස අබ්‍යාකතං විතං උපපජ්ඣති, න නිරුජ්ඣති -පෙ- (මූලයමකං විතයමකං ධම්මයමකනති තීණි යමකානි යාව සරණ අරණා ගච්ඡන්ති.)

කුසලාදිපදමිඤ්ඤවාචො.

නිද්දෙසවාචො

මිත්‍රායමකං නිට්ඨිතං.

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වී යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. භවිෂ්‍යකෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. භවිෂ්‍යකෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

නිරෝධවාර යි.

103-126. (සසස විත්තකයෙහි සක භාවයෙන් දක්වන ලද්ද යංවිත්තක යෙහි ද යසස යං විත්තකයෙහි ද සමානාර්ථයෙන් දක්වන ලද්දේ යි.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සරාග සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපන්නේ ද යත්: සරාග පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සරාග සිත උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සරාග විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ...

සරාගාදි පදමිශ්‍රක වාරයි.

2017-536256. යමක්භට කුශලවිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට කුශලවිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම කුශලවිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශල විත්තය උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලවිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ... තව ද යමක්භට එසේ යි ...

යමක්භට අකුශලවිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ... යමක්භට අව්‍යාකාත විත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ...

(මූලයමක යැ විත්තයමක යැ ධම්මයමක යැ යන තුන් යමකයෝ සරණ අරණයන් තෙක් යෙකි.)

කුසලාදි පද මිශ්‍රකවාර යි.

නිර්දේසවාර යි.

විත්තයමකය නිමි.

9. ධම්මයමකං

පණ්ණාසකිඋදෙසවාරො

1. කුසලා කුසලා ධම්මා:
කුසලා ධම්මා කුසලා:
2. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
අකුසලා ධම්මා අකුසලා:
3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
අබ්‍යාකතා ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න කුසලා ධම්මා න කුසලා:
5. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න අකුසලා ධම්මා න අකුසලා:
6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න අබ්‍යාකතා ධම්මා න අබ්‍යාකතා: (පච්චිකං)

පදසොධනවාරො.

7. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා:
8. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
9. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
10. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා: (අනුලොමං)
13. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:
14. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:

9. ධම්මයමකය

ප්‍රඥප්ති - උදෙසනවාරය

1. (එක්වීසි කුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) කුශලයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්:
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:
2. (ආදශ අකුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:
3. (සතිස් විපාක සිත් යැ වීසි ක්‍රියා සිත් යැ අටවීසි රූප යැ නිර්වාණ යැ යන) අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්මයෝ නො වෙති යත්:
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශලයෝ නො වෙති යත්:
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යභීක සි.)

පදශොධනවාර සි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:

(පච්චිකං)

පදසොධනමුලවකකවාරො.

19. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
20. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
21. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
22. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
23. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා:

(පච්චිකං)

සුඛධම්මවාරො.

25. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
26. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:
27. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
28. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:
29. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යත්;
16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්;
17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්;
18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර සි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්;
20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්;
21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්;
23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්;
24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර සි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්;
26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්;
27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්;
28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්;
29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්;

30. අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා: (අනුලෝමං)
31. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
32. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා:
33. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
34. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා:
35. න අඛ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
36. න අඛ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
(පච්චිනිකං)

සුඤ්ඤාචාරාමාදායො.

පණ්ණාසකි - උදෙසාදායො.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: අනුලෝම යි.
31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
33. අකුශල වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:
34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:
36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යක්ෂික යි)

ඉද්ධ ධර්ම මූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති - උද්දෙශවාරය යි.

නීර්දේශවාරෝ

1. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
කුසලා ධර්මා කුසලානි: ආමන්තා.
2. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
අකුසලා ධර්මා අකුසලානි: ආමන්තා.
3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා
අබ්‍යාකතා ධර්මා අබ්‍යාකතානි: ආමන්තා. (අනුලෝමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
න කුසලා ධර්මා න කුසලානි: ආමන්තා.
5. න අකුසලා න අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා;
න අකුසලා ධර්මා න අකුසලානි: ආමන්තා.
6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා.
න අබ්‍යාකතා ධර්මා න අබ්‍යාකතානි: ආමන්තා. (පට්ඨනිකං)

පදසොධනවාරෝ.

7. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අකුසලා ධර්මානි: අකුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් අකුසලා
ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න අකුසලා ධර්මා.
8. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: අබ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙව්
අබ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අබ්‍යාකතා ධර්මා.
9. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් කුසලා
ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.
10. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: අබ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙව්
අබ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අබ්‍යාකතා ධර්මා.
11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් කුසලා
ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.

නිර්දේශවාරය

1. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්: එසේ යි.
2. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: එසේ යි.
3. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: එසේ යි.
(අනුලෝම යි.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
එසේ යි.
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
එසේ යි.
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වෙති
යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘතධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්
එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

පදශෝධනවාර යි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු මැ අකුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශේෂ ධර්මයෝ අකුශල
නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ
ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශේෂ ධර්මයෝ
අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු කුශලධර්ම ද වෙති, අවශේෂ ධර්මයෝ කුශල නො වෙති,
ධර්මයෝ යි.
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ
ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශේෂ ධර්මයෝ
අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශේෂ ධර්මයෝ කුශල නො
වෙති. ධර්මයෝ යි.

12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලොමං)

13. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

14. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

(පච්චනීකං)

පදසොධනමුලවක්කවාරො.

19. කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

20. අකුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

21. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනතා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

(අනුලොමං)

22. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං යපෙණා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලංඤ්ච ධම්මෙ ච යපෙණා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනතා.

12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
(ප්‍රත්‍යක්ෂීක යි.)

පදගොධනමූලචක්‍රවාර යි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙති.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

23. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති ආමන්තා.

24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මාති: අබ්‍යාකතං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා. (පච්චනිකං)

සුඤ්ඤාචාර්ය.

25. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

26. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

27. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

28. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

29. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

30. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලෝමං)

31. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
(ප්‍රත්‍යානික යි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර යි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්මයෝ ද වූවාහු මැ කුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ කුශලයෝ නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලෝම යි.)

31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

32. න කුසලා න ධම්මානි: කුසලං යපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මානි: ආමන්‍යා.

33. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමන්‍යා.

34. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මානි: ආමන්‍යා.

35. න අබ්‍යාකතා න ධම්මානි: අබ්‍යාකතං යපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මානි: ආමන්‍යා.

36. න අබ්‍යාකතා න ධම්මානි: අබ්‍යාකතං යපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමන්‍යා.

(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරො.

පණ්ණාසකි - නිදෙදසවාරො නිධංකො.

32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

33. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො වෙති යත්: එසේ යි.

35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂීක යි)

ශ්‍රද්ධ ධර්මමූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති - නිර්දේශවාරය නිමි.

උපපාදවාරො

1. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

2. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං පච්ඤන කුසල-විපායුක්තවික්කසස උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

3. යසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤන අකුසල-විපායුක්තවික්කසස උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමස්සග්ග).

4. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

5. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අසංකල්පග්ගෙ තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. විතූවොකාරෙ, පඤ්චොවාකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

උත්පාදවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තව ද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාර භවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චොපාකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

(අනුපොම පුද්ගල යි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥයන වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති, චතුරොපාකාරයෙහි ද පඤ්චොපාකාරයෙහි දැයි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අසංකෘතියෙන තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුචෝකාරෙ පඤ්චෝකාරෙ තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමඛිකාය)

7. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

8. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංකප්පං උපපජ්ජන්තානං, පටිනෙක කුසලවිපාසුත්තවිනිශ්චයා උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

9. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංකප්පං උපපජ්ජන්තානං, පටිනෙක අකුසලවිපාසුත්තවිනිශ්චයා උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුඤ්ඤලෝකාය)

6. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසඬ වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුචොකාරයෙහි ද පක්ඛිචොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිති. පක්ඛිචොකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්තිකයෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පක්ඛිචොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

9. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පක්ඛිචොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්තිකයෙහි අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නොද උපදිත්. පක්ඛිචොකාර භවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි.)

තවද යමක්හිට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදින් නම් මහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදීති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදීති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදින්. ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවාක්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදීති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදින්. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල සි.)

13. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

14. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: උපපජ්ඣති.

යස් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්.

15. යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: උපපජ්ඣති.

යස් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්. (පච්චිකම්බාය)

16. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වික්කස්ස භව්ගකම්මේ, කුසලවිපායුක්ත අකුසලවිපායුක්තවික්කස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝිද්ධිසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වික්කස්ස භව්ගකම්මේ, අකුසලවිපායුක්ත කුසලවිපායුක්තවික්කස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝිද්ධිසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

17. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං උපපජ්ඣන්තානං, පච්චෙන කුසලවිපායුක්තවික්කස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්චෙන වික්කස්ස භව්ගකම්මේ, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අරූපෙ කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්චෙන වික්කස්ස භව්ගකම්මේ, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

13. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යක්ෂිකාවකාශ යි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසථයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සථයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ෂියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්, චක්‍ර වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ෂියෙහි විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, චක්‍ර වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ෂියෙහි විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

18. යස්ස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජතිති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකෙත අකුසලවිපායුක්තවික්කස්ස උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකෙත වික්කස්ස හඛකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජති.

යස්ස චා පන යථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජතිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකෙත වික්කස්ස හඛකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජති. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

19. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

20. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

යථ චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

23. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත් තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: ආමන්තා.

යථ චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත් තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්ති: අස කුසලෙකෙත තත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජිත්, නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිත්. චතුර්වේදිකාථෙර පණ්ඩිතොරෙ තත් අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිත්, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ති‍යෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ති‍යෙහි විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාක්ති‍යෙහි විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යාතීකපුද්ගලාවකාශ සි.)

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි. (අනුලොමපුද්ගල සි.)

22. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

23. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: අභංගඝට වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නු යැ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුර්වේදිකාර-භවයෙහි ද පඤ්චවේදිකාරභවයෙහි ද සි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

24. යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: අසංඝිකාසනෙ තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. චතුචොකාරො පඤ්චොපාකාරො තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමධිකාස)

25. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියො අකුසලො විතො විතොමානො තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

26. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියො විතො විතොමානො අසංඝිකාසනානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

27. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියො විතො විතොමානො, අසංඝිකාසනානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමප්‍රග්‍යාලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

24. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුරවේණිකාරයනට ද පඤ්චවේණිකාරයනට ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුරවේණිකාරයනට ද පඤ්චවේණිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

26. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුරවේණිකාරයනට ද පඤ්චවේණිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

27. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුරවේණිකාරයනට ද පඤ්චවේණිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැතී.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැතී.

30. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්සී.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්සී. (පච්චිතිකප්‍රග්ගල)

31. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනං.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනං.

32. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්සී.

33. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්සී. (පච්චිතිකමකාස)

34. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං අකුසලෙ විතො වතොමානො තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං විතො වතොමානො, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනං.

35. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං විතො වතොමානො, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ඣන්ති, තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනං.

36. යසං යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං විතො වතොමානො, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ඣන්ති, තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනං. (පච්චිතික-සුග්ගලොකාස)

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

33. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසක්කයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසක්කයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසක්කයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතවාර යි.

37. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

38. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

39. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්තානං, යස්ස වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමප්‍රග්‍රහල)

40. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

41. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංකප්පිකා තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. චතුර්වේකාරෙ පසඤ්චේකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

42. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංකප්පිකා තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. චතුර්වේකාරෙ පසඤ්චේකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමවිකාස)

37. යමක්භව කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භව අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භව කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතී වුවනට ද රහකුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

39. යමක්භව අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහකුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරහවයෙහි ද පඤ්චචොකාරහවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරහවයෙහි ද පඤ්චචොකාරහවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

43. යස්ස යත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්ත ඥායලා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: ආමන්තා.

44. යස්ස යත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤස්සානං තෙසං තත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ත ඥායලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්ත අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, ඥායලා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති.

45. යස්ස යත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං, යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤස්සානං තෙසං තත්ත අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ත අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්ත අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සන්ති. (අනුලොම-ප්‍රග්ගලොකාස)

46. යස්ස ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්තිති: යස්ස විභ්ගස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති. අග්ගමග්ගසමඛිතං අරහන්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති, ඥායලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති.

47. යස්ස ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං තෙසං ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති. පටිඤ්චිකසමඛිතං තෙසං ඥායලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්ති තස්ස ඥායලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සන්තිති: ආමන්තා.

43. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමප්‍රඥාලාභකාශ යි.)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පස්විච්චිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහන්‍යානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පච්ඡිමවික්කසමධීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා. (පච්චනිකපුග්ගං)

49. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යත් චා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

50. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: උපපජ්ඣන්ති.

යත් චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්.

51. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: උපපජ්ඣන්ති.

යත් චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්. (පච්චනිකමකාස)

52. යසං යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යසං චා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහන්‍යානං, අසංඝෙය්‍යනානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

53. යසං යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහන්‍යානං, අසංඝෙය්‍යනානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පච්ඡිම-වික්කසමධීනං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට ද අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකසුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැතී.

51. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

52. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුන්ට එහි කුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ. ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යස්ස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪිනං, අරහන්යානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පච්චික්ඛිස්සන්ති, අසංකෘසකතානං තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පච්චිච්චිත්තසමඬ්ඪිනං තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා. (පච්චික්ඛිග්ගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

57. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛණේ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. අකුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමප්පග්ග)

58-60. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. -ථෙ- (අනුලොමඛකාස)

54. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට ආතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාචක්‍යාය යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි:

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණ-යෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපනාහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණ-යෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණ-යෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58-60. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනාහ යත්:... (අනුලොමාචක්‍යාය යි.)

61. යස්ස යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු කුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මේ, කුසලචීරසමුත්තචිත්තස්ස උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු කුසලාධම්මො උපාජ්ඣති. කුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අකුසලා ච ධම්මො උපාජ්ඣත්තු, කුසලා ච ධම්මො උපාජ්ඣති.

62. යස්ස යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු කුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මේ, කුසලචීරසමුත්තචිත්තස්ස උපාදකම්මේ, අසංඝිකසත්තානං තෙසං තත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු කුසලාධම්මො උපාජ්ඣති. කුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අබ්‍යාකතා ච ධම්මො උපාජ්ඣත්තු, කුසලා ච ධම්මො උපාජ්ඣති.

63. යස්ස යත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මේ, අකුසලචීරසමුත්තචිත්තස්ස උපාදකම්මේ, අසංඝිකසත්තානං තෙසං තත්තු අබ්‍යාකතාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣති. අකුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අබ්‍යාකතා ච ධම්මො උපාජ්ඣත්තු, අකුසලා ච ධම්මො උපාජ්ඣති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අකුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අකුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස කුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති: නත්ති.

65. යස්ස කුසලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස කුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති: නත්ති.

66. යස්ස අකුසලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස අකුසලාධම්මො උපාජ්ඣත්ති: නත්ති. (පච්චිකම්පනල)

67-69. යත්තු සලාධම්මො න උපාජ්ඣති තත්තු අකුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්ති. -පෙ- (පච්චිකම්පනල)

61. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමප්‍රදග්‍රලාවකාශ යි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යන්තිකප්‍රදග්‍රල යි.)

67-69. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

70. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙය චිත්තෙ චිත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

71. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

72. යසස යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා. (පච්චතීක-පුග්ගලොකාස)

පච්චසන්තාඤ්ඤාචාරො.

73. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකඛණේ, යසස චිත්තස්ස අනාතරො අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

70. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවසයනට ශුද්ධ සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් යහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට ඒහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි

72. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකසුද්ධලාභකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාස්තධාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදන්නාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධයමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමන්තා.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිෂේධාසම්පන්නානං, අසංඝිතස්සානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

75. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමන්තා.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, අකුසල විපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරෝධසම්පන්නානං, අසංඝිතස්සානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති (අනුලොමස්ථානල)

76-78. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: -පෙ- (අනුලොමධිකාස)

79. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසීතිති, තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙයං කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

80. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අසංඝිතස්සානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලධර්මයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත් (අනුලොමසුද්ගල යි.)

76-78. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: ...

(අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතීති: ආමන්‍යා.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතීති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අකුසලවිප්‍රසූතවිතතස්ස උප්පාදකඛ්ඤා, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතී. අකුසලානං උප්පාදකඛ්ඤා තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣතී. (අනුලොමස්ථානලෝකාස)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා, කුසලවිප්‍රසූතවිතතස්ස උප්පාදකඛ්ඤා, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. අග්ගමග්ගස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අරහත්තානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකඛ්ඤා, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස උප්පාදකඛ්ඤා තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී. අග්ගමග්ගස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අරහත්තානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා, කුසලවිප්‍රසූතවිතතස්ස උප්පාදකඛ්ඤා, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. පටික්ඛවිතතසමඛිතං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: ආමන්‍යා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අකුසලවිප්‍රසූතවිතතස්ස උප්පාදකඛ්ඤා, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. පටික්ඛවිතතසමඛිතං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: ආමන්‍යා. (පච්චනිකපුග්ගල)

81. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි.)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමභීති වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිමචිත්තසමභීති වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකානිකප්‍රද්ගල යි)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: -පෙ- (පච්චිතිකමකාස)

88. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණෙ, කුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති. අභ්‍යමග්ගස්ස හබ්බකමණෙ, අරහත්තානං, යස්ස විතක්ඛණෙ අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස විතක්ඛණෙ හබ්බකමණෙ, අසංඝෙය්‍යකානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: අභ්‍යමග්ගස්ස උපපාදකමණෙ, යස්ස විතක්ඛණෙ අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස විතක්ඛණෙ උපපාදකමණෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. අභ්‍යමග්ගස්ස හබ්බකමණෙ, අරහත්තානං, යස්ස විතක්ඛණෙ අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස විතක්ඛණෙ හබ්බකමණෙ, අසංඝෙය්‍යකානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

89. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණෙ, කුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ, අසංඝෙය්‍යකානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති. පටිලභිත්තසමඛිතං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

90. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණෙ, අකුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ, අසංඝෙය්‍යකානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති. පටිලභිත්තසමඛිතං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා. (පච්චිතික-සුග්ගලොකාස)

85-87. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

88. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදින්, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

90. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂපන්නානාගතවාර යි.

91. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, යසං වික්කාසං අනන්තරං අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

92. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: පටිලභිස්සන්තිධරීනං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

93. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: පටිලභිස්සන්තිධරීනං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං. (අනුලොමපුග්ගල)

94-96. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

97. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, යසං වික්කාසං අනන්තරං අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්චායානං දුතියෙ විනේන වික්කමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

98. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: පටිලභිස්සන්තිධරීනං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

91. යමක්භට ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අඤායදධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුන්ට ද ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ, ඔවුන්ට අඤායදධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට ඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ යැ. අඤායදධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අඤායදධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචින්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට ඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචින්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට අඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට අඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ධලෙ යි.)

94-96. යම් තැනෙකැ ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි අඤායදධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශෙ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට එහි අඤායදධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුන්ට ද යි ඔවුන්ට එහි ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ, ඔවුන්ට එහි අඤායදධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වාර්යන්ට ද පඤ්චවාර්යන්ට ද යි ඔවුන්ට එහි ඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ, අඤායදධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අඤායදධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ යත්: ඉද්ධාවාසයන්ට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුන්ට එහි අඤායදධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුන්ට එහි ඤායදධර්මයෝ නො ද උපන්තාහ. සෙසු චතුර්වාර්යන්ට ද පඤ්චවාර්යන්ට ද යි ඔවුන්ට එහි අඤායදධර්මයෝ ද උපදනාහ, ඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචින්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට එහි ඤායදධර්මයෝ උපන්තාහ, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වාර්යන්ට ද පඤ්චවාර්යන්ට ද යි ඔවුන්ට එහි ඤායදධර්මයෝ ද උපන්තාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වත්තමානෙ, අසංකප්පිකානං තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත්තු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

99. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: පටිඤ්චිකතසමධිනං තෙසං තත්තු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත්තු අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වත්තමානෙ, අසංකප්පිකානං තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත්තු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොම-සුගමලෝකාය)

100. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

101. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ති.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

102. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ති.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පට්ඨනිකපුග්ගල)

103-105. යත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: -පෙ- (පට්ඨනිකමකාය)

106. යස්ස යත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වත්තමානෙ තෙසං තත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අසංකප්පිකානං තෙසං තත්තු කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො ද උපන්න. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

99. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසම්බන්ධී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි.)

100. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

101. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

102. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න. (ප්‍රත්‍යතීකප්‍රද්ගල යි.)

103-105. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

106. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අසංඥසන්ධී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්තානං, යස්ස විනක්ඛන්ධානානං අනන්තරං අනුමග්ගං පටිලභිස්සති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති. අසංකල්පනානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති.

107. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සතිති: උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්ති.

108. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සතිති: උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්ති. (පට්ටනීක සුග්ගලොකාස)

උප්පාද්ධාරො නිට්ඨිතො.

තවද යම්කිසි යම් තැනෙකැ අකුලබර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහුට එහි කුලබර්මයෝ නූපත්ත යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට ද එහි අකුලබර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුන්ට එහි කුලබර්මයෝ නො ද නූපත්ත. අසංඝසන්ධි වූ ඔවුන්ට එහි අකුලබර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුලබර්මයෝ ද නූපත්ත.

107. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුසලධර්මයෝ නූපත්නාහු නම් ඔහට එහි අවශාකෘතධර්මයෝ නූපජානාහ යත්: උපදානාහ.

තවද යමක්ට යම් තැනෙකු අවසානකර්මයේ නූපදානු
නම් ඔහුට එහි කුසලකර්මයේ නපන්හ යත්: උපන්හ.

108. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපත්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපද්‍යාහ යත්: උපද්‍යාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපත්ත යත්: උපත්ත. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාද්‍යවකාශ ඩී.)

උත්පාදවාර නිමි.

නිරෝධවාග්‍රො.

1. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නො.

2. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අරුපෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොපාකාරෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සංවේදයං චචන්තානං, පච්ඤන කුසලවීර්‍ය-සුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, පඤ්චොපාකාරෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

3. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොපාකාරෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සංවේදයං චචන්තානං, පච්ඤන අකුසලවීර්‍ය-සුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොපාකාරෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යස ධුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

5. යස ධුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අසංකප්පයෙන තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතු-චොපාකාරෙ පඤ්චොපාකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

නිරෝධවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරුපයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි කුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරුපයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි අකුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්: (අනුලොමප්‍රදගල සි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත් එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඤ්‍යනා වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුරොකාර පඤ්චොකාර වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

6. යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනාතා.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අසංඝසංගෙහ තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතු-
පොකාථෙ පඤ්චොකාථෙ තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති,
අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමඛකාස)

7. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නො.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නො.

8. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අරූපෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සංවේසං චචන්තානං, පටිනෙහ කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

9. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: අරූපෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සංවේසං චචන්තානං, පටිනෙහ අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්ච-
පොකාථෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-
පුත්තලොකාස)

6. යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥානවු එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුර්වේදාර්යෙහි ද පඤ්චවේදාර්යෙහි ද යන එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්භට යම් තැනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

8. යමක්භට යම් තැනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි කුශලයන් ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

9. යමක්භට යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යහපත් කුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති තස්ස අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති: අකුසලානං හරිතකඛණේ තෙසං කුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති. සඛෙසං චිත්තස්ස උපාදකඛණේ, කුසලච්ඡය්‍යතා අකුසලච්ඡය්‍යතචිත්තස්ස හරිතකඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝි- සන්නානං තෙසං කුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති, අකුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣනාති.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති තසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති: කුසලානං භවතකච්ඡේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති. සඛෙසං විතාසං උපපාදකච්ඡේ, අකුසලවිප්පයුතා කුසලවිප්පයුතාවිතසස භවතකච්ඡේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝි- සත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනාති.

11. යසසි ණසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තසසි අධ්‍යාක්ෂනා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතීති: සබ්බෙසං වචනානාං, පච්ඤන ණසලා-ච්ඡපසුත්තචිත්තස්ස භව්තකම්මෙණ තෙසං ණසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ව තෙසං අධ්‍යාක්ෂනා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානාං, පච්ඤන චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරූපෙ අණුසලානං භව්තකම්මෙණ තෙසං ණසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අධ්‍යාක්ෂනා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනී නසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනීති: අරුපෙ කුසලානං භට්ඨකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනී. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානාං, පච්ඤෙ විතතසං උපපාදකම්මේ, අරුපෙ අකුසලානං භට්ඨකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනී, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනී.

12. යහස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනතීති: සබ්බෙසං වචනානාං, පච්ඤේ අකුසල- විපජ්ජුතචිත්තස්ස භව්වාකමණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, නො ච තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානාං, පච්ඤේ චිත්තස්ස උපපාදකමණේ, අරුපෙ කුසලානාං භව්වාකමණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති.

10. යමක්හට කුලලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුලලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුලලයන්ගේ හඬගත්ෂණයෙහි ඔවුනට කුලලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුලලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලන්ට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුලල චිත්‍රයුක්ත අකුලල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ හඬගත්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුලලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුලලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යම්කිසි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුලයන්ගේ භවිෂ්ඨාණයෙහි ඔවුනට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදකාණයෙහි ද අකුල චිත්‍රයක්ක කුල චිත්‍රයක්ක චිත්තයාගේ භවිෂ්ඨාණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥා සත්වයනට ද සි ඔවුනට අකුලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

11. යම්කිසි කුලකයකට නිර්දේශයක් නොවේ නම් එහි අඩංගු කුලකයන්ගේ නිර්දේශයන් වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකා බැලීමෙන් ද එය කුලකයක් බවට පත්වන බවට පෙන්වා දීමට අපට හැකිය. මෙය සාධනය කිරීමට අපට අවශ්‍ය වන්නේ එම කුලකයකට නිර්දේශයක් නොමැති බවට පෙන්වා දීමටය. මෙය සාධනය කිරීමට අපට අවශ්‍ය වන්නේ එම කුලකයකට නිර්දේශයක් නොමැති බවට පෙන්වා දීමටය. මෙය සාධනය කිරීමට අපට අවශ්‍ය වන්නේ එම කුලකයකට නිර්දේශයක් නොමැති බවට පෙන්වා දීමටය.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාය්‍යයෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

12. යම්කිසි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහුට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්. චක්‍රවන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුල විප්‍රසූතත්වත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද මි ඔවුන්ට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපතා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද මි ඔවුන්ට අකුලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: අරුපෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සබ්බෙසං උපපජ්ජානානං, පටිනෙහ විතර්කස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. (පච්චනිකප්‍රග්‍යාල)

13. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: ආමන්තා.

14. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: නිරුජ්ඣනති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: නත්ථි.

15. යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: නිරුජ්ඣනති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: නත්ථි. (පච්චනිකමකාස)

16. යසස යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: අකුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සබ්බෙසං විතර්කස්ස උපපාදකම්මෙණ, කුසල-විපප්පුත අකුසලවිපප්පුතවිතර්කස්ස භව්‍යකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: කුසලානං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සබ්බෙසං විතර්කස්ස උපපාදකම්මෙණ, අකුසල-විපප්පුත කුසලවිපප්පුතවිතර්කස්ස භව්‍යකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල සි.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ සි.)

16. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසූක්ත අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලන්ට ද අසංඥසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්ත කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලන්ට ද අසංඥසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

17. යසං යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බස්සං වචනානාං, පවනෙත කුසලවිපරිප්පුනවිනාසස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙත විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති ඌස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අරුපෙ කුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙත විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

18. යසං යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බස්සං වචනානාං, පවනෙත අකුසලවිපරිප්පුනවිනාසස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙත විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අරුපෙ අකුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙත විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානාං භවිතකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පට්ඨනිකපුග්ගලොකාස)

පට්ඨපනවාරො.

19. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනා.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනා.

20. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනා.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චූෂ්ණ වත්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි කුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත් උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශල-යන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චූෂ්ණ වත්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශල-යන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රකාශත්වත්තවාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා,

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත් චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

23. යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත් චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසංඤ්ඤාසංකත තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

24. යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසංඤ්ඤාසංකත තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. (අනුලොමකාය)

25. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙ අකුසලෙ වීර්ණෙ වත්තමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

26. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙ වීර්ණෙ වත්තමානෙ අසංඤ්ඤාසංකතානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රදගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: අසංඤ්‍යාව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ. එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. චතුචොක්කාරයෙහි ද පඤ්චොක්කාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: අසංඤ්‍යාව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. චතුචොක්කාරයෙහි ද පඤ්චොක්කාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: ශුද්ධාවාස-යනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. සෙසු චතුචොක්කාරයනට ද පඤ්චොක්කාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

26. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හිද අසංඤ්‍යායනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. සෙසු චතුචොක්කාරයනට ද පඤ්චොක්කාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

27. යසං යථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යසං වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියං විනේන වික්ඛම්බනො, අසංකප්පකතානං තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

28. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

29. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

30. යසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී. (පච්චතීකපුග්ගල)

31. යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යථ වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

32. යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යථ වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

33. යථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යථ වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී. (පච්චතීකඔකාස)

27. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසත්තයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුර්වේණියනට ද පඤ්චවේණියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමකුට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

34. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ අතුසලෙ විකේත වත්තමානෙ තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ, අසංඝිඤ්ඤානානං තෙසං තත්තු සලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

35. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ අසංඝිඤ්ඤානානං තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්තු සලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

36. යස්ස යත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ, අසංඝිඤ්ඤානානං තෙසං තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්තු අතුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා. (පට්ටනික පුග්ගලොක්කාස)

අනීතවාරො.

37. යස්ස සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකවග්ගො, යස්ස විකේතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං සලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, අතුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: ආමන්තා.

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඉද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාස-යෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යාතීක්ෂද්වයොපකාශ යි.)

අභිනවාර යි.

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අශ්‍රමාර්ගයාගේ උත්සාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අශ්‍රමාර්ගය පිළිබඳවන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

38. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: අභ්‍යමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්‍යානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති.

39. යසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: අභ්‍යමග්ගස්සමධිනං, අරහන්‍යානං, යසං විනාසස්ස අනන්‍යාරා අභ්‍යමග්ගං පටිලිභිසංනති, තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, නො ව තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති. (අනුලොමපුග්ගල)

40-42. යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: -පෙ- (අනුලොමඔකාය)

43. යසං යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: අභ්‍යමග්ගස්ස උප්පාදකම්මේ, යසං විනාසස්ස අනන්‍යාරා අභ්‍යමග්ගං පටිලිභිසංනති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, නො ව තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති.

යසං වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: ආමන්‍යාං.

44. යසං යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: අභ්‍යමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්‍යානං, අසංඝිකන්‍යානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, නො ව තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති.

45. යසං යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංනතිති: ආමන්‍යාං.

38. යමක්භට ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවික්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට ඥාලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, ඥාලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

39. යමක්භට අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසංවිධිතව ද රහත්තව ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබඳවන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අඤාලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අඤාලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමප්‍රදේශය යි.)

40-42. යම් තැනෙක ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ යි.)

43. යමක්භට යම් තැනෙක ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබඳවන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අඤාලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු විකුච්ඡාකාරයනට ද පක්ෂවිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි ඥාලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අඤාලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙක ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි ඥාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවික්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද අසංඝට්ඨයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි ඥාලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු විකුච්ඡාකාරයනට ද පක්ෂවිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, ඥාලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙක අඤාලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිනං, අරහන්‍යානං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසංඝද්දියනානං තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙයං චතුළොකාරානං පඤ්චොළොකාරානං තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

46. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යා.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකඛණේ, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භවකකඛණේ, අරහන්‍යානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

47. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගස්ස භවකකඛණේ, අරහන්‍යානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති පටිච්චිකාස්ස භවකකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යා.

48. යසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිනං, අරහන්‍යානං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පටිච්චිකාස්ස භවකකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යා. (පට්ඨනිකපුග්ගල)

49-51. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: -පෙ- (පට්ඨනිකපුග්ගල)

52. යසං යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යා.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්මිථිතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥාත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරව්‍යාකාරයනට ද පඤ්චොව්‍යාකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

46. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

47. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්මිථිතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි.)

49-51. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

52. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද දී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද අසංඥාසත්‍යයනට ද දී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

53. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද අසංඥාසත්‍යයනට ද දී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිඨිනට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥාසත්‍යයනට ද දී ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ක චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥාසත්‍යයනට ද දී ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

56. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: ආමන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානතිති: සංඛෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසල-වීජප්‍රග්‍රහවිතතස්ස භවකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝෙසකානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානති.

57. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: ආමන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානතිති: සංඛෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, අකුසල-වීජප්‍රග්‍රහවිතතස්ස භවකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝෙසකානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති. අකුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානති. (අනුලොමප්‍රග්‍රහ) (අනුලොමමකාස)

58—60. යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: -පෙ- (අනුලොමමකාස)

61. යසස යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානතිති: සංඛෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසලවීජප්‍රග්‍රහවිතතස්ස භවකඛණේ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානති.

62. යසස යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානතිති: සංඛෙසං විතතස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසලවීජප්‍රග්‍රහවිතතස්ස භවකඛණේ, අසංඝෙසකානං, තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානීය, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානති.

63. යසස යස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානීයාති: ආමන්තා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් යත්: සියල්ලුනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලුනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමප්‍රදගල යි.)

58-60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලුනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලුනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සංඛෙසං විතංසස් උප්පාදකංඡෙ, අකුසලවිප්පයුක්තවිතංසස් භවංකංඡෙ, අසංඝර්ෂකානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති. අකුසලානං භවංකංඡෙ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති. (අනුලොම-දුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති.

65. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති.

66. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති. (පට්ටනිකප්පග්ගල)

67-69. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: -පෙ- (පට්ටනිකප්පකාස)

70. යස්ස යත් කුසලා: ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සංඛෙසං විතංසස් උප්පාදකංඡෙ, කුසලවිප්පයුක්තවිතංසස් භවංකංඡෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී. සුඛවාසානං දුතියෙ විතො වතමානො, අසංඝර්ෂකානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

71. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සංඛෙසං විතංසස් උප්පාදකංඡෙ, කුසලවිප්පයුක්තවිතංසස් භවංකංඡෙ, අසංඝර්ෂකානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී. සුඛවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී, තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චින්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචින්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. අකුශලයන්ගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සි.)

64. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

65. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

66. යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානීක-සුද්ගල සි.)

67-69. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ සි.)

70. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චින්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචින්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

71. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චින්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචින්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඉද්ධාචාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

72. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අකුසලච්ඡෙද්ධත්තස්ස හඬකඛණේ, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඤ්චායං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා. (පච්චිතික-ප්‍රශ්නලෝකාස)

පච්චිප්පනනාස්සවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අභ්‍යමග්ගස්ස හඬකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පච්චිතිකත්තං තස්ස චිත්තස්ස හඬකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං හඬකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, කුසල-ච්ඡෙද්ධත්තස්ස හඬකඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං හඬකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, කුසල-ච්ඡෙද්ධත්තස්ස හඬකඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං හඬකඛණේ තෙසං අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අකුසලච්ඡෙද්ධත්තස්ස හඬකඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලානං හඬකඛණේ තෙසං අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලෝමප්‍රශ්නල)

72. යමක්භට යම් නැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධංවාසයෙහි උපද්‍රව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික-පුද්ගලාචක්‍යය යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාභිකවාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

76-78. යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති: -පථ- (අනුලොමච්ඡිකාස)

79. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති: අග්ගමග්ගස්ස භව්‍යකඛ්ඤා, යස්ස විතක්ඛණ අනානරු අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තස්ස විතක්ඛණ භව්‍යකඛ්ඤා තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, ඉතරෙසං කුසලානං භව්‍යකඛ්ඤා තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ උප්පාදකඛ්ඤා, කුසලවිප්පයුක්ඛණවිතක්ඛණ භව්‍යකඛ්ඤා, තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති. කුසලානං භව්‍යකඛ්ඤා තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනති.

80. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ උප්පාදකඛ්ඤා, කුසලවිප්පයුක්ඛණවිතක්ඛණ භව්‍යකඛ්ඤා, අසංඛ්‍යාසංයතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති, කුසලානං භව්‍යකඛ්ඤා තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනති.

81. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ උප්පාදකඛ්ඤා, අකුසලවිප්පයුක්ඛණවිතක්ඛණ භව්‍යකඛ්ඤා, අසංඛ්‍යාසංයතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනති. අකුසලානං භව්‍යකඛ්ඤා තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනිසංයනති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනති. (අනුලොමච්ඡිකාස)

76-78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ' නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ සි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධවන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධිතයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

81. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධිතයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ සි.)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසලවිප්පයුක්තවිතතස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, අරහත්තානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතතස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගස්ස භවකඛණේ, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතතස්ස භවකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, අරහත්තානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතතස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසලවිප්පයුක්තවිතතස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පට්ඨමවිතතස්ස භවකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, අකුසලවිප්පයුක්තවිතතස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පට්ඨමවිතතස්ස භවකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා. (පට්ඨනිකපුග්ගල)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: --පෙ- (පට්ඨනිකමිකාස)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

85-87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්:... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි).

88. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සංකප්පං චිත්තස්ස උප්පාදකම්මං, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්ග්ගකම්මං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකම්මං, අරහන්යානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදකම්මං, අසංකප්පකන්යානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අඛග්ගමග්ගස්ස භව්ග්ගකම්මං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භව්ග්ගකම්මං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකම්මං, අරහන්යානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදකම්මං, අසංකප්පකන්යානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

89. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සංකප්පං චිත්තස්ස උප්පාදකම්මං, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්ග්ගකම්මං, අසංකප්පකන්යානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, පටිඤ්චේතනස්ස භව්ග්ගකම්මං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: සංකප්පං චිත්තස්ස උප්පාදකම්මං, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්ග්ගකම්මං, අසංකප්පකන්යානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පටිඤ්චේතනස්ස භව්ග්ගකම්මං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා. (පට්ටනික-දුග්ගලොකාස)

පට්ටිප්පජ්ජනානාගතව්‍යාපාරා.

88. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ද නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

90. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතිකපුද්ගලාටකාශ යි.)

91. යසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: අශාමග්ගසමධිතං, අරහන්යානං, යසස වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති.

යසස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: ආමන්තා.

92. යසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: පටිඤ්චිකස්ස හබ්බකංගං තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති.

යසස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: ආමන්තා.

93. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: පටිඤ්චිකස්ස හබ්බකංගං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති.

යසස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: ආමන්තා. (අනුලොමප්‍රගල)

94-96 යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: -60- (අනුලොමමකාස)

97. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: අශාමග්ගසමධිතං, අරහන්යානං, යසස වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති.

යසස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං විඤ්ඤා චිත්තමානෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති, කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්.

98. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප් තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති: පටිඤ්චිකස්ස හබ්බකංගං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්ප්, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්ප්සානති.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු ද ඔවුන්ට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුන්ට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණ-යෙහි ඔවුන්ට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණ-යෙහි ඔවුන්ට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවන්ට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ධං යි.)

94-96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට ද යි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුර්වේදිකාරයන්ට ද පඤ්චවේදිකාරයන්ට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාචාර්යයන්ට දෙවන සිත් පවත්නා කලහි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුර්වේදිකාරයන්ට ද පඤ්චවේදිකාරයන්ට ද එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුර්වේදිකාරයන්ට ද පඤ්චවේදිකාරයන්ට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යසස වා පන යථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති තස්ස තථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සාති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීර්තෙ වත්තමානෙ, අසංඝර්ෂකානං තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති, නො ච තෙසං තථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා.

99. යසස යථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා තස්ස තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානාති: පඤ්චවීර්තසස භව්‍යකම්මෙ තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා, නො ච තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති.

යසස වා පන යථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සාති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීර්තෙ වත්තමානෙ, අසංඝර්ෂකානං තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සිනාති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්සා.

(අනුලොමප්‍රාග්ලොකාස)

100. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සා තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානාති: නථී.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සිනාති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සාති: නිරුජ්ඣන්සා.

101. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සා තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානාති: නථී.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සිනාති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සාති: නිරුජ්ඣන්සා.

102. යසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සා තථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානාති: නථී.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සිනාති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සාති: නිරුජ්ඣන්සා.

(පච්චිකප්පග්ගලො)

103-105. යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සා තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානාති: - පෙ -

(පච්චිකම්මකාස)

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධා-වාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥස්ථයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාකාර-යනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥස්ථයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ නො වූහ.

101. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල සි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකා වකාශ සි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහස්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද: නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

108. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ සී.)

අතීතානාගතවාර සී.

නිරෝධවාර නිමි.

ငါ့အဖေ့အမည်ကလေး.

1. යහපත කුසලා ඛනිවිලි උපායනාමික කාර්ය අනුසලා ඛනිවිලි
නිරූපණය කිරීම: නො.

යසස වා පන අනුසලා ඛමලා නිරුජ්ඣන්ති තසස කුසලා ඛමලා
උපපජ්ඣති: තො.

2. යහපත් කුසලා බලිමා උපායයන් තහනම් කළයුතුය. බලිමා නිරුපකාරීව: නො.

ශ්‍රී ලංකා විප්ලවවාදීන්ගේ සංවිධානයේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් සිටින බවට
 උපදෙස් ලබා දීමට නියමයක් තිබේ.

3. යහපත් අනුසලා ඛමලා උපායනනි තහන අධ්‍යායනා ඛමලා
නිරු පනි නනිනි: නො.

යසස වා පන අධ්‍යාපනා ධම්මා නිරුජ්ජිතති තස්ස අකුසලා
ධම්මා උපපජ්ජාතිති: නො. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යක්ෂ කුසලා බලවෑ උපායවේදීන් තත් අකුසලා බලවෑ නිරුපායවේදීන්: ප්‍රමතයා.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සහ අනුසූචිත බලවේග නිර්මාණය කළ කුසල බලවේග
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රතිපත්තිය.

5. යළි කුසලා බිමට, උපස්තනි තස අබ්‍යාකතා බිමට
නිරුප්පිනනි: ආමන්තා.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ නීතිරීතිමය ක්‍රියා
 බලපෑම්, උපකරණයන්: අපරාධකරණය කළ අපරාධකරු බලපෑම්
 නීතිරීතිමය, නො ව කළ ක්‍රියා බලපෑම්, උපකරණයන්. විකල්පයකින්
 පරිහරණය කළ අපරාධකරු ව බලපෑම් නීතිරීතිමය, ක්‍රියා ව
 බලපෑම්, උපකරණයන්.

6. යන අකුසලා බලවා උපායයන් තන අධ්‍යායනා බලවා
නිරුපකයනි: පාමනා.

යළි වා පන අධ්‍යාපන කමිටු නිරුණුකරන තැන අනුසලා කමිටු උපායෝගිකව: අසංකෘතයෙන් තැන අධ්‍යාපන කමිටු නිරුණුකරන, නොව තැන අනුසලා කමිටු උපායෝගිකව. ව්‍යවහාරයෙන් පසුවන කැන අධ්‍යාපන ව කමිටු නිරුණුකරන, අනුසලා ව කමිටු උපායෝගිකව. (අනුලෝමකරණය)

7. යහපත යන්න කුසලා බලිලා උපයන්නේ කසන තත් අකුසලා බලිලා නිරු ජනිතයින්: නො.

යසස වා පන යන් අකුසලා බලලො නිරුජ්ඣනන් තසස තස
කුසලා බලලො උපප්පාදනානි: නො.

8. යහසය සඳහා කුසලා බලමා උපායන්හි කසස තැන් අඩංගුකර
බලමා නිරූපණයකි: නො.

යහස වා පන යස අධ්‍යායනා බලවා නිරුජ්ජිනති තසස තස
භුසලා බලවා උපපජ්ජනති: නො,

උත්පාද නිරෝධ්‍යාමය.

1. යම්කිසි අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යම්කිසි අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

3. යම්කිසි අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොමප්‍රදගල යි.)

4. යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුර්විධාරයෙහි ද පඤ්චොපාකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුලධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුර්විධාරයෙහි ද පඤ්චොපාකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යම්කිසි යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යම්කිසි යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

9. යසස යට් අකුසලා ධම්මා උපාජ්ඣන් තසස තත් අබ්බාධතා ධම්මා නිරුජ්ඣතයිති: ඉතා.

යසස වා පන යස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනති තසස තස අකසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: නො.

(අනුලෝමප්‍රග්‍යලෝකාස)

10. යසස කුලලා ධම්මා න උපපජ්ජති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣානීති: අකුසලානං භවිතකාණේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. කුසල- විපරිප්පත්තිනාසස උපපාදකාණේ, අකුසල විපරිප්පත්තිනාසස භවිතකාණේ, නිරෝධසමාපතානං, අසංඝිසිද්ධතානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣානති තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකංඡෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣානතිති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. අකුසලච්ඡායුත්තචිත්තසස භවිතකංඡෙ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තසස උපපාදකංඡෙ, නිරොධසමාපතතානං, අසංකප්පකානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣානති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

11. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සංඛෙධසං චචන්තානාං, පච්ඡෙත චිත්තස්ස භව්‍යකම්මණේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්බාසකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සංඛෙධසං උපපජ්ජන්තානාං, පච්ඡෙත කුසලචිත්තසුත්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යකම්මණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාසකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

සසස් වූ පන අධ්‍යායනයා බලමින න නිරුණකින් තසස්
කුසලා බලමින න උපපණ්ණකි: කුසලානං උපපාදකමණ්ණෙන තෙසං
අධ්‍යායනයා බලමින න නිරුණකින්, නො ව තෙසං කුසලා බලමින න
උපපණ්ණකි සට්ඨෙසං උපපණ්ණානානං, පටිනෙක කුසලවිපට්ඨකත්ථිකසස්
උපපාදකමණ්ණෙන, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකමණ්ණෙන තෙසං අධ්‍යායනයා
ව බලමින න නිරුණකින්, කුසලා ව බලමින න උපපණ්ණකි.

12. යසස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ජිමානති: සංවේසං ච චතොතං, පච්ඡෙත චිත්තස්ස භවිතකම්මේණ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ජිමානති. සංවේසං උප්පජ්ජන්තො, පච්ඡෙත අකුසලච්ඡායුග්ගචිත්තස්ස උප්පාදකම්මේණ, අරූපේ කුසලාකුසලානා භවිතකම්මේණ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ජිමානති.

9. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපත්තියනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තියනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්-උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල චිත්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල චිත්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති: අකුසලානං උපාදකඛණං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිතො අකුසල විප්පයුක්ඛිතාස්ස උපාදකඛණං, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, අකුසලා ච ධම්මා න උපාස්කතිති.

(පච්චිනිකපුග්ගල)

13. යත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාතිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති: ආමන්තා.

14. යත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාතිති: නිරුජ්ඣිතාති.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති: තත්ථි.

15. යත් අකුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාතිති: නිරුජ්ඣිතාති.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් අකුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති: නාථි.

(පච්චිනිකමකාස.)

16. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාතිති: අකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. කුසලවිප්පයුක්ඛිතාස්ස උපාදකඛණං, අකුසලවිප්පයුක්ඛිතාස්ස භව්‍යක්ඛණං, අසංකෘස්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපාස්කතිති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති: කුසලානං උපාදකඛණං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති. අකුසලවිප්පයුක්ඛිතාස්ස භව්‍යක්ඛණං, කුසලවිප්පයුක්ඛිතාස්ස උපාදකඛණං, අසංකෘස්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, කුසලා ච ධම්මා න උපාස්කතිති.

17. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාතිති: සබ්බෙසං විචන්තානං, පටිතො විතාස්ස භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාස්කතිති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිතො කුසලවිප්පයුක්ඛිතාස්ස උපාදකඛණං, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපාස්කතිති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යානීකප්‍රදායෙ යි.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත්තචන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, නො ච තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක කුසලවිපායුක්තවික්කය්‍ය උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

18. යසස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනතිති: සංඛේසං චට්ඨන්තානං, පටිනෙක වික්කය්‍ය භවිතකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක අකුසලවිපායුක්තවික්කය්‍ය උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක අකුසලවිපායුක්තවික්කය්‍ය උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති. (පට්ඨනිකප්‍රග්ගලොකාස)

පට්ඨප්පත්තවාරො.

19. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තො.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තො.

20. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තො.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තො.

21. යසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තො.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තො. (අනුලොමප්‍රග්ගල)

22. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තො.

යථ වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තො.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි ද කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත්ත වන්නා වූ භෑම දෙකට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නො නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යයනිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

23. යනු කුසලා ධර්මා උපපන්නා නම් අධ්‍යායනා ධර්මා නිරුපකන්නාහි: ආමන්තූ.

යනු වා පන අධ්‍යාපන කොටස බිමට නිරුණකින් තනු කුසලා බිමට උපයෝජනාත්මක: අසාද්‍යයකින් තනු අධ්‍යාපන කොටස බිමට නිරුණකින්, නො ව තනු කුසලා බිමට උපයෝජනාත්මක. විකුට්‍යාකාර පසුබිමකින් තනු අධ්‍යාපන ව බිමට නිරුණකින්, කුසලා ව බිමට උපයෝජනාත්මක.

24. යන අකුසලා ධර්ම ලොඤ්ඤා තස් අබ්බාසනා ධර්ම,
නිරුපකිසාති ආමනසා.

යනු වා පන අධ්‍යාපන කොමිෂන් නිර්දේශයක් තුළ අනුසලා
ධර්මය උපදෙස්වන්නා වූ අධ්‍යාපන කොමිෂන් නිර්දේශයක්, නොව
තනු අනුසලා ධර්මය උපදෙස්වන්නා වූ විකල්පවිකල්ප
පදනමකින් තනු අධ්‍යාපන කොමිෂන් නිර්දේශයක්, අනුසලා ව
ධර්මය උපදෙස්වන්නා වූ (අනුසලාධර්මය)

25. යහස යළි කුසලා - බලවා උපයෝජන කළ කළ අකුසලා බලවා නිරපේක්ෂයා: ආමන්ත.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධර්මා නිරුක්තීන් තසස තත් කුසලා ධර්මා උපප්පේත්ති: සුද්ධාවාසානං සුඛයෙ අකුසලෙ විතො වනොමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධර්මා නිරුක්තීන්, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපප්පේත්. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරුනං පඤ්චොචොක්ඛාරුනං තෙසං තත් අකුසලා ව ධර්මා නිරුක්තීන්, කුසලා ව ධර්මා උපප්පේත්.

26. යහස යනු කුසලා ධර්මය උපයෝගී කරගත් අධ්‍යාපන
ධර්මය නිරූපණය කරයි. ආමන්තූ.

යසස වා පන යස අබයාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී කසස තස කුසලා ධම්මා උපප්පන්නී: සුඤ්ඤාචාර්යානං දුක්ඛෙ විතොමානො අස ඤ්ඤිතොනං තෙසං තස අබයාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තස කුසලා ධම්මා උපප්පන්තී. ඉතෙරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තස අබයාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා උපප්පන්තී.

27. යහසිරිය යනු අනුසලා ධර්මය ලොභයින් තසසිරිය නය අධ්‍යානනා ධර්මය නිරුපකර්ණය: ආමයා.

යසස් වා පන යස අබ්බාසනා ධම්මා නිරුප්පිත්ත නසස් තස් අකුසලා ධම්මා උප්පය්ඤ්ඤා: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ වීරෙත චක්ඛමානෙ, අසංඤ්ඤානානං තෙසං තස් අබ්බාසනා ධම්මා නිරුප්පිත්ත, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උප්පය්ඤ්ඤා. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් අබ්බාසනා ච ධම්මා නිරුප්පිත්ත, අකුසලා ච ධම්මා උප්පය්ඤ්ඤා. (අනුලොමසුඤ්ඤාකාය)

28. යහස කුසලා ධර්මා න ලොඤ්ඤා නිශ්පාදකකුසලා ධර්මා න නිරුපකාසකානි. නත්ථි.

යසස විං පන අකුසලා ධම්මා න නිරුක්ඛිත නසස ඛුසලා ධම්මා න උපායස්ථාති: නස්සී.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥානි වූ එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥානි වූ එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

26. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥානිවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

27. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥානිවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැතී.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී. (පච්චතීකපුග්ගල)

31. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

32. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

යත් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

33. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

යත් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී (පච්චතීකඛකාස)

34. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ විනේන වික්ඛම්මානෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනේන වික්ඛම්මානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

35. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනේන වික්ඛම්මානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං. සුද්ධාවාසං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න යත්: නැති.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාස-යනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ නො උපන්නාහු ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසං-ඥායනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥායනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍රව වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු යැ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

36. යසං යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සුඛධාමාසානං දුක්ඛෙ වීතොතො වතොතොතො, අසංකප්පකතානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති සුඛධාමාසං උපපජ්ඣන්තිති තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

(පට්ඨනිකපුග්ගලොකාසං)

අභිතවායො.

37. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: යසං විතාපස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

38. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසම්බුද්ධිනං, අරහන්‍යානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

39. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසම්බුද්ධිනං, අරහන්‍යානං. යසං විතාපස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගලො)

40. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

36. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධා-වාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හී ද අසංඥාපචයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නො උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද නො උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුලෙධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අභිකවාර යි.

37. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරුව අග්‍ර-මාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට අකුලෙධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුලෙධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්බන්ධතාව ද රහත්තාව ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුලෙධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ.

39. යමක්භට අකුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්බන්ධතාව ද රහත්තාව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුලෙධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුලෙධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

40. යම් තෑනෙක කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුලෙධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

41. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝායකො තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති.

42. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝායකො තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති (අනුලොමවිකාස)

43. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: යස්ස විකප්පා අනන්තරා අග්ග මග්ගං පට්ඨන්තිති තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

44. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනං, අරහන්තානං, අසංඝායකානං තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති.

45. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනං, අරහන්තානං, යස්ස විකප්පා අනන්තරා අග්ගමග්ගං පට්ඨන්තිති, අසංඝායකානං තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. (අනුලොමවුග්ගලොකාස)

41. යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත-
ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තූනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම්
එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ.
චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ
ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තූනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තූනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම්
එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ.
චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ
ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමා-
වකාශ යි.)

43. යම්කිසිව යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම්
ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිත්කව
අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ
උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ.
සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල
ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම්කිසිව යම් තූනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු
නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යම්කිසිව යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම්
ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිව යම් තූනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ
වන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-
සම්බන්ධිතට ද රහත්තට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද
උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි
අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යම්කිසිව යම් තූනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම්
ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිව යම් තූනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ
වන්නාහු නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-
සම්බන්ධිතට ද රහත්තට ද යම් සිත්කව අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය
පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි
අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ
නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට
ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ,
අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි.)

46. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විතකස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති. අග්ගමග්ගසමධිනං, අරහන්යානං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති.

47. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනං, අරහන්යානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. පච්ඡිච්ඡිකස්ස හබ්බකඛණේ තෙසං කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

48. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනං, අරහන්යානං, යස්ස විතකස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, පච්ඡිච්ඡිකස්ස හබ්බකඛණේ තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා. (පට්ටනිකප්පගල)

49. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

50. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්තිති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්ති.

51. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්තිති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්ති. (පට්ටනිකඛකාස)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද නො උපදනාහ. අග්‍ර මාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි.)

52. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විතක්ඛණං අනන්තරං අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අග්ගමග්ගසමධර්මිනං, අරහත්තානං, අසංඝර්මකානං තෙසං තත්තු සලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, සලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති.

53. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධර්මිනං, අරහත්තානං, අසංඝර්මකානං තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. පටිලභිස්සන්ති හිමාකම්මෙසං තෙසං තත්තු සලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්බාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

54. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධර්මිනං, අරහත්තානං, යස්ස විතක්ඛණං අනන්තරං අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසංඝර්මකානං තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. පටිලභිස්සන්ති හිමාකම්මෙසං තෙසං තත්තු සලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්බාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

(පට්ටනිකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යස්ස සලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස සලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සංඛාරං විතක්ඛණං හිමාකම්මෙසං, සලාච්ඡායානං විතක්ඛණං උපපාදකම්මෙසං, නිරොධසම්පන්නානං, අසංඝර්මකානං තෙසං අසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං සලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. සලානං උපපාදකම්මෙසං තෙසං අසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, සලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති.

52. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමිඳිනට ද රහත්තට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිඳිනට ද රහත්තට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිඳිනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල-ධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලවකාශ යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශල-ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

56. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේණ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේණ, නිරොධසම්පන්නානාං, අසංඝේශසන්නානාං තෙසං. අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානාං උපපාදකම්මේණ තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

57. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේණ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේණ, නිරොධසම්පන්නානාං, අසංඝේශසන්නානාං තෙසං. අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. අකුසලානාං උපපාදකම්මේණ තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමවුග්ගල)

58-60 යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: -පෙ- (අනුලොමවිකාස)

61. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේණ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානාං උපපාදකම්මේණ තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

62. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේණ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේණ, අසංඝේශසන්නානාං තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානාං උපපාදකම්මේණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

63. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්ඡණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තියනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්ඡණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ද නිරොධ-සමාපත්තියනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශල-යන්ගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමප්‍රද්ධල යි.)

58-60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්ඡණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්ඡණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශල-යන්ගේ උත්පාදත්ඡණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛ්‍යං චිත්තස්ස භවංකම්මං, අකුසලච්ඡිද්ධාචිත්තස්ස උපපද්ධම්මං, අසංඝර්ශ්‍යන්තානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. අකුසලානං උපපද්ධම්මං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොම-සුග්ගලොකාස)

64. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

65. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

66. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි. (පච්චනිකපුග්ගල)

67-69. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: -පෙ- (පච්චනිකමිත්තාස)

70. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සංඛ්‍යං චිත්තස්ස භවංකම්මං, කුසලච්ඡිද්ධාචිත්තස්ස උපපද්ධම්මං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා. සුඤ්ඤාචාරානං දුතියං චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසංඝර්ශ්‍යන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

71. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සංඛ්‍යං චිත්තස්ස භවංකම්මං, කුසලච්ඡිද්ධාචිත්තස්ස උපපද්ධම්මං, අසංඝර්ශ්‍යන්තානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා, සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ පො උපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීනසුද්ගල සි.)

67-69. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීනාවකාශ සි.)

70. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

71. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍රව්‍ය වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

72. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛං භව්ගකඛණේ, අකුසලවිපාසුතචිතක්ඛණ උපපාදකඛණේ, අසංඤ්ඤිකතානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සුඤ්ඤාචාරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්‍යා. (පච්චනිකා-
සුග්ගලොකාස)

පට්ටුපාහතාජීතවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විතක්ඛං අනාගාරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිතක්ඛණ උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති, ඉතරෙසං කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛං භව්ගකඛණේ, කුසලවිපාසුතචිතක්ඛණ උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤිකතානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති: ආමන්‍යා.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛං භව්ගකඛණේ, කුසලවිපාසුතචිතක්ඛණ උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤිකතානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතන්ති: ආමන්‍යා.

72. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාචායයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාඝිතවාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල-ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්න-යනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධ-සමාපන්නයනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අකුසල විපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකඛ්ඤා, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමසුග්ගල)

76-78. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: -පෙ- (අනුලොමඕකාස)

79. යසස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛ්ඤා, යසස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතසස්ස උපපාදකඛ්ඤා තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස හබ්බකඛ්ඤා, කුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකඛ්ඤා, තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

80. යසස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස හබ්බකඛ්ඤා, කුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකඛ්ඤා, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, කුසලානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

81. යසස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස හබ්බකඛ්ඤා, අකුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකඛ්ඤා, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකඛ්ඤා තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමසුග්ගලොකාස)

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡුක්ඛවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ගල සි.)

76-78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ සි.)

79. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්ත-යාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡුක්ඛවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති. (අනුලොම-සුද්ගලවිකාශ සි.)

82. යසස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී: සංඛෙසං විතතස්ස භවකකම්මේ, කුසල-විපක්ෂකවිතතස්ස උපාදකම්මේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී, අභ්‍යමග්ගස්ස භවකකම්මේ අරහන්‍යානං යසස විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලිභිසසනතී තසස විතතස්ස භවකකම්මේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣනී, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී.

යසස චා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී තසස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී: අභ්‍යමග්ගස්ස උපාදකම්මේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලිභිසසනතී තසස විතතස්ස උපාදකම්මේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී. අභ්‍යමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්‍යානං, යසස විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලිභිසසනතී තසස විතතස්ස භවකකම්මේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී, කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣනී.

83. යසස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී: සංඛෙසං විතතස්ස භවකකම්මේ, කුසලා විපක්ෂකවිතතස්ස උපාදකම්මේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී. පටිච්චිතතස්ස භවකකම්මේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣනී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී.

යසස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී තසස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී: ආමන්‍යා.

84. යසස අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී: සංඛෙසං විතතස්ස භවකකම්මේ, අකුසල විපක්ෂකවිතතස්ස උපාදකම්මේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී. පටිච්චිතතස්ස භවකකම්මේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣනී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී.

යසස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතී තසස අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣනී: ආමන්‍යා. (පටිච්චිකප්පග්ගල)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අග්‍ර-මාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. කුශල-ධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකානික පුද්ගල යි.)

85-87. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති: -ප- (පච්චනිකමකාස)

88. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති: සබ්බසං විතසස්ස භවකකම්මේ, කුසලවිපරප්පන්නවිතසස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති, අග්ගමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්යානං, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තස්ස විතසස්ස භවකකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති.

යස්ස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකම්මේ, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තස්ස විතසස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. අග්ගමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්යානං, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තස්ස විතසස්ස භවකකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

89. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති: සබ්බසං විතසස්ස භවකකම්මේ, කුසලවිපරප්පන්නවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති. පච්ඡම්විතසස්ස භවකකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති.

යස්ස චා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති: සබ්බසං විතසස්ස භවකකම්මේ, අකුසලවිපරප්පන්නවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති. පච්ඡම්විතසස්ස භවකකම්මේ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සනති.

85-87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ සි.)

88. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍ර-මාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

90. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡුයුක්ත-චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා. (පච්චනික-පුග්ගලොකාස)

පච්චසන්නානාගතවාදො.

91. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: අග්ගමග්ගසමධර්මිනං, අරහත්භූතානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

92. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: පච්ඡිමවිතතස්ස භවකකම්මෙණ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

93. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: පච්ඡිමවිතතස්ස භවකකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා. (අනුලොමප්‍රග්ගල)

94-96. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: - පෙ- (අනුලොමග්ගකාස)

97. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: අග්ගමග්ගසමධර්මිනං, අරහත්භූතානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචෝකාරානං පඤ්චචෝකාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්පන්නානාගතවාර යි.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

94-96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරවේණිකාරයනට ද පඤ්චවේණිකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීරෙන වත්තමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්.

98. යසස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තසස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි: පච්චිම්බිකසස භවතකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි.

යසස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීරෙන වත්තමානෙ අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්.

99. යසස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තසස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි: පච්චිම්බිකසස භවතකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීරෙන වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්. (අනුලොම සුගතලොකාස)

100. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි: නත්ථි.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

101. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි: නත්ථි

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනම් එහි කුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ භග්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ භග්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද කුලෙධර්මයෝ ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

101. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

102. යසං අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නත්ථී.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චිනිකපුග්ගල)

103-105. යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: - පෙ - (පච්චිනිකභික්ඛාස)

106. යසං යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: සුද්ධාවාසානං දුක්ඛයෙ විනෝභික්ඛමානෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සති. අසංඝායකානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සති.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසමබ්බිනං, අරහත්තානං, යසං වික්ඛස්ස අනාත්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති. අසංඝායකානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සති, කුසලා ච ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති.

107. යසං යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නිරුජ්ඣක්ඛිස්සති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

108. යසං යත් අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නිරුජ්ඣක්ඛිස්සති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චිනිකපුග්ගලොක්ඛාස)

අභිකානාගතවාරො.

උප්පාදනිරොධවාරො.

පච්චිනිකවාරො නිට්ඨිතො.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ නො උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඤ්‍යාව වූ ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයමඬිභීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලඛන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපන්නාහ. අසංඤ්‍යාව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

108. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදනිරොධවාර යි.

ප්‍රවෘත්තිවාර නිමි.

භාවනාවාලො

1. යො කුසලං ධම්මං භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං පජහතිති:
ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං පජහති සො කුසලං ධම්මං
භාවෙතිති: ආමනතා.

2—108. යො කුසලං ධම්මං න භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං.
නපජහතිති ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං නපජහති සො කුසලං ධම්මං
න භාවෙතිති: ආමනතා. —පෙ—

භාවනාවාලො නිවසිතො.

ධම්මසමකං නිවසිතං.

භාවනාවාරය

1. යමෙක් කුශලධර්මය වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ නම් හේ කුශලධර්මය වඩා ද යත්: එසේ යි.

2—108. යමෙක් කුශලධර්මය නො වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කුශල ධර්මය නො වඩා ද යත්: එසේ යි ...

භාවනාවාර නිමි.

ධම්මයමක නිමි.